ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური
ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

2018 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგება 1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ინდივიდუალური ანგარიშგება 2
ინდივიდუალური ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ 3
ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური ანგარიშგება 4
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 5
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 6
კონსოლიდირებული ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ 7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება 8

შენიშვნები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებებისთვის

1 შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია" და მისი ოპერაციები 9
2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო 9
3 მომზადების საფუძველი 10
4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება 10
5 კრიტიკული საბუღალტრო გაანგარიშებები და მსჯელობები ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის გამოყენებისას 19
6 განახლებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება 19
7 სიახლეები ბუღალტრული აღრიცხვის სფეროში 20
8 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 23
9 ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები 24
10 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები 25
11 გაცემული სესხები 27
12 მატერიალურ–საწარმოო მარაგები 29
13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 29
14 კაპიტალი 29
15 სესხები 29
16 სხვა ფინანსური ვალდებულებები 30
17 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები 31
18 შემოსავალი 31
19 გაყიდვების ღირებულება 31
20 ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 32
21 დისტრიბუციის ხარჯები 32
22 სხვა საოპერაციო ხარჯები 32
23 ფინანსური ხარჯები 33
24 ფინანსური შემოსავალი 33
25 გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ვალდებულებები 33
26 ფინანსური რისკის მართვა 33
27 კაპიტალის მართვა 38
28 ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება 38
29 ფინანსური ინსტრუმენტების პრეზენტაცია გაზომვის კატეგორიით 39
30 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1ანვრამდე 39
31 მოვლენები ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ 40

pwc

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიას" მფლობელსა და ხელმძღვანელობას:

ჩვენი დასკვნა

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები ("ფინანსური ანგარიშგებები") სამართლიანად ასახავს, ყველა არსებული მიმართებით, შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიას" ("კომპანია") და მისი ფილიალების (ერთობლივად - "ჯგუფი") კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მაჩვენებლებსა და მის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი ნაკადების მოძრაობას მითითებულ თარიღს დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

რისი აუდიტი ჩავატარეთ

ფინანსური ანგარიშგებები მოიცავს შემდეგს:

- ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალის ან სხვა ჯამური შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებები მითითებულ თარიღს დასრულებული წლისთვის;
- კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებები მითითებულ თარიღს დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგებები მითითებულ თარიღს დასრულებული წლისთვის; და

- შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებში, რომლებიც მოიცავს მნიშვნელოვანი ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურების შეჯამებას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი მოვალეობები დამატებით აღწერილია ჩვენი ანგარიშის ნაწილში *"აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტისთვის".*

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მონაცემები საკმარისი და სათანადოა ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებელნი ვართ ჯგუფისა და კომპანიისგან საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ ჩვენი სხვა ეთიკური მოვალეობები აღნიშნული კოდის შესაბამისად.

სხვა ინფორმაცია

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშს (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებებსა და ჩვენი აუდიტორის დასკვნას მათ შესახებ).

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით არ ეხება ხელმძღვანელობის ანგარიშს.

ფინანსურ ანგარიშგებების ჩვენს აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი მოვალეობაა ხელმძღვანელობის ანგარიშის წაკითხვა და იმის განხილვა, ხელმძღვანელობის ანგარიში არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებებთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან ან არის თუ არა სხვაგვარად არსებითად არასწორად წარმოდგენილი.

pwc

გარდა ამისა, "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონით ჩვენ მოგვეთხოვება აზრის გამოთქმა იმის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა ხელმძღვანელობის ანგარიშის გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და იმის განხილვა, შეიცავს თუ არა ხელმძღვანელობის ანგარიში "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

თუ, ჩვენს მიერ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით, ჩვენ დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიშში წარმოდგენილია სერიოზული არასარწმუნო მონაცემები, ჩვენ უნდა მოგახსენოთ ამ ფაქტის შესახებ. ჩვენ არ გვაქვს საფუძველი, მოგახსენოთ ამგვარი ფაქტის შესახებ.

აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით, ჩვენი აზრით, ყველა არსებითი მიმართებით:

- ხელმძღვანელობის ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია იმ ფინანსური წლისთვის, როცა მომზადდა ფინანსური ანგარიშგებები, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებებთან; და
- ხელმძღვანელობის ანგარიში შეიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას და შესაბამისობაშია შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან.

ხელმძღვანელობისა და მართვაზე პასუხისმგებელი პირების მოვალეობები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებასა და სამართლიან წარმოდგენაზე ფინანსური ანგარიშგებების საერთაშორისო სტანდარტებისა და "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად და შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ ჩათვლის ფინანსური ანგარიშგებების მომზადების

უზრუნველყსაყოფად, რომლებიც არ შეიცავს არსებით არასარწმუნო მონაცემებს არაკეთილსინდისიერი ქმედებების ან შეცდომების შედეგად.

ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა ვალდებულია შეაფასოს ჯგუფისა და კომპანიის უნარი - განაგრძოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ, საჭიროებისამებრ მოქმედ საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხების გამჟღავნებით და მოქმედი საწარმოს ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპის გამოყენებით, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ხელმძღვანელობა გეგმავს ჯგუფის ან კომპანიის ლიკვიდაციას ან საქმიანობის შეწყვეტას ან არ გააჩნია სხვა რეალისტური ალტერნატივა, გარდა აღნიშნულისა.

მართვაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელი არიან ჯგუფისა და კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებით

ჩვენი მიზანია გონივრული გარანტიის მიღება იმის თაობაზე, რომ ფინანსური ანგარიშგებები მთლიანობაში არ შეიცავს არსებით არასარწმუნო მონაცემებს არაკეთილსინდისიერი ქმედებების ან შეცდომების შედეგად და აუდიტორული დასკვნის გაცემა, რომელიც ჩვენს დასკვნას შეიცავს. გონივრული გარანტია წარმოადგენს მაღალი დონის გარანტიას, მაგრამ არაა იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით არასარწმუნო მონაცემებს, თუ ისინი არსებობს. არსებითი არასარწმუნო მონაცემები შეიძლება გამომდინარეობდეს არაკეთილსინდისიერი ქმედებიდან ან შეცდომიდან და ითვლება არსებითად, თუ ცალ-ცალკე ან მთლიანობაში, შეუძლიათ გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე.

pwc

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად აუდიტის ფარგლებში ჩვენ ჩავატარეთ პროფესიული მსჯელობა და პროფესიულ სკეპტიციზმს ვინარჩუნებთ მთელი აუდიტის განმავლობაში. ასევე:

- განვსაზღვრავთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგებების არსებითი არასარწმუნო მონაცემების რისკებს არაკეთილსინდისიერი ქმედებების ან შეცდომების შედეგად, შევიმუშავებთ და ვასრულებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკების საპასუხოდ და მოვიპოვებთ აუდიტის მონაცემებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. არაკეთილსინდისიერი ქმედებების შედეგად არსებითი არასარწმუნო მონაცემების ვერ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომიდან გამომდინარე არასარწმუნო მონაცემების ვერ გამოვლენის რისკი, რადგანაც არაკეთილსინდისიერი ქმედება შეიძლება მოიცავდეს შეთქმულებას, განზრახ უმოქმედობას, არსებითი არასარწმუნო მონაცემების წარმოდგენას ან სამსახურეობრივი მოვალეობების გადამეტებას.

- ვიკვლევთ აუდიტთან დაკავშირებულ შიდა კონტროლს აუდიტის პროცედურების შემუშავებისთვის, რომლებიც სათანადოა მოცემულ გარემოებებში, მაგრამ არა ჯგუფისა და კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის შესახებ მოსაზრების გამოთქმის მიზნით.

- ვაფასებთ გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურების მიზანშეწონილობასა და ბუღალტრული გაანგარიშებების გონივრულობას და ხელმძღვანელობის მიერ აღნიშნულთან დაკავშირებით გაცემულ ინფორმაციას.

- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს ბუღალტრული აღრიცხვის მეთოდის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე და მიღებული აუდიტორული მონაცემების საფუძველზე, იმის თაობაზე, არსებობს თუ არა არსებითი გაურკვევლობა მოვლენებთან ან მდგომარეობასთან დაკავშირებით, რომელმაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი გამოიწვიოს ჯგუფისა და კომპანიის უნართან დაკავშირებით, განაგრძოს საქმიანობა

pwc

მოქმედი საწარმოს სახით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ არსებითი გაურკვევლობა არსებობს, ჩვენ ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში ყურადღება უნდა მივაპყროთ ფინანსურ ანგარიშგებებში მოცემულ შესაბამის ინფორმაციას ან თუ ამგვარი ინფორმაცია უზუსტოა, ცვლილება შევიტანოთ ჩვენს დასკვნაში. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორული დასკვნის მომზადების თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მონაცემებს. თუმცა, სამომავლო მოვლენებმა ან მდგომარეობამ შეიძლება გამოიწვიოს ის, რომ ჯგუფმა ან კომპანიამ შეწყვიტოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ.

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგებების საერთო მონაცემების წარმოდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, გამჟღავნებული ინფორმაციის ჩათვლით, და წარმოადგენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგებები ძირითად ოპერაციებსა და მოვლენებს იმგვარად, რომ მიღწეულ იქნას მონაცემების სამართლიანი წარმოდგენა.
- მოვიპოვებთ საკმარის შესაბამის აუდიტორულ მონაცემებს ჯგუფში შემავალი ორგანიზაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან ან ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების შესახებ მოსაზრების გამოსათქმელად. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობაზე და შესრულებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

ჩვენ კომუნიკაციას ვახორციელებთ მართვაზე პასიხისმგებელ პირებთან სხვა საკითხებთან ერთად, აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბებსა და ვადებზე და აუდიტის მნიშვნელოვან შედეგებზე, შიდა კონტროლის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის ჩათვლით, რომელსაც ჩვენი აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

შპს „ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველოს" სახელით (რეგ.# SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (რეგ.#SARAS-A-562091)

2019 წლის 6 დეკემბერი

თბილისი, საქართველო

ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი
ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები	9	22,986,680	14,033,647
ინვესტიციები ფილიალში		100,000	100,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**23,086,680**	**14,133,647**
მიმდინარე აქტივები			
მატერიალურ-საწარმოო მარაგები	12	22,689,112	21,503,841
სავაჭრო და სხვა დავალიანებები	10	12,600,046	12,163,789
გაცემული სესხები	11	605,422	775,964
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		2,252,538	2,729,801
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	625,732	3,371,632
სულ მიმდინარე აქტივები		**38,772,850**	**40,545,027**
სულ აქტივები		**61,859,530**	**54,678,674**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	4,015,100	200
გაუნაწილებელი მოგება		24,805,251	29,507,731
სულ კაპიტალი		**28,820,351**	**29,507,931**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	15	1,338,300	7,437,074
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	16	1,579,836	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**2,918,136**	**7,437,074**
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	15	7,589,415	7,441,725
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	17	22,531,628	10,291,944
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**30,121,043**	**17,733,669**
სულ ვალდებულებები		**33,039,179**	**25,170,743**
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		**61,859,530**	**54,678,674**

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2019 წლის 6 დეკემბერს:

მთავარი აღმასრულებელი
ხელმძღვანელი
მამია ბერიძე

9-41 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი

მოგების ან ზარალის ან სხვა სრული შემოსავლის ინდივიდუალური ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი	18	**53,441,539**	**68,889,355**
გაყიდვების ღირებულება	19	(37,202,508)	(41,371,757)
საერთო მოგება		**16,239,031**	**27,517,598**
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		194,134	18,890
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(4,371,535)	(3,304,993)
დისტრიბუციის ხარჯები	21	(2,835,039)	(3,003,521)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	22	(1,538,692)	(1,176,351)
საოპერაციო მოგება		**7,687,899**	**20,051,623**
ფინანსური შემოსავალი	24	9,584	263,360
ფინანსური ხარჯები	23	(1,081,934)	(638,735)
მოგება საშემოსავლო გადასახადის		**6,615,549**	**19,676,248**
საშემოსავლო გადასახადი (ხარჯი)		(212,962)	(182,410)
წლის მოგება		**6,402,587**	**19,493,838**
სხვა სრული წლიური შემოსავალი		-	-
სულ სრული წლიური შემოსავალი		**6,402,587**	**19,493,838**

9-41 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი

ინდივიდუალური ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ

(თანხები მოცემულია ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ბალანსი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**200**	**21,510,795**	**21,510,995**
სულ სრული წლიური შემოსავალი	-	19,493,838	19,493,838
დეკლარირებული დივიდენდები (შენიშვნა 14)	-	(11,496,902)	(11,496,902)
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**200**	**29,507,731**	**29,507,931**
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	4,014,900	-	4,014,900
სულ სრული წლიური შემოსავალი	-	6,402,587	6,402,587
დეკლარირებული დივიდენდები (შენიშვნა 14)	-	(11,105,067)	(11,105,067)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,015,100**	**24,805,251**	**28,820,351**

9-41 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

ჰიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება საშემოსავლო გადასახადის გადახდამდე		6,615,549	19,676,248
კორექტირებები:			
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის ცვეთა და გაუფასურება	9	1,119,881	1,606,015
სხვა არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია და გაუფასურება	9	24,427	6
ზარალის გარეშე მოგება ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის რეალიზაციიდან	9	85,676	44,300
სავაჭრო და სხვა დავალიანებების გაუფასურება	10	297,186	551,437
გაცემული სესხების გაუფასურება	11	103,784	135,813
წინასწარი გადახდების გაუფასურება	10	266,223	133,994
შემოსავალი პროცენტების სახით	24	(9,584)	(107,253)
პროცენტების გადახდის ხარჯები	23	809,217	638,735
წმინდა (მოგება)/ზარალი უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებიდან	23	849,268	(328,305)
სხვა არაფულადი მოძრაობა		-	71,572
ფულადი ნაკადები ოპერაციული საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალში ცვლილებების განხორციელებამდე		**10,161,625**	**22,422,562**
(ზრდა) / შემცირება სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებში		679,724	(2,388,156)
(ზრდა) / შემცირება წინასწარ გადახდილ გადასახადებში		477,264	289,631
ზრდა წინასწარ გადახდებში		(1,639,974)	(1,479,224)
ზრდა მატერიალურ-საწარმოო მარაგებში		(1,185,271)	(7,535,339)
ზრდა ვაჭრობასა და სხვა გადასახდელებში		10,535,640	13,582,511
(შემცირება)/ზრდა მიღებულ ავანსებში		2,740,442	(1,570,705)
ცვლილებები სამუშაო კაპიტალში		**11,607,825**	**898,718**
გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი		(212,962)	(182,410)
მიღებული პროცენტი		-	3,000
გადახდილი პროცენტი		(809,217)	(638,730)
წმინდა ფულადი სახსრები ოპერაციული საქმიანობიდან		**20,747,273**	**22,503,140**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის შეძენა		(10,547,643)	(303,261)
შემოსავალი ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის გაყიდვიდან		408,858	140,289
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(44,232)	(55,422)
გაცემული სესხები		(177,831)	(82,895)
შემოსავალი გაცემული სესხებიდან		43,600	175,531
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(10,317,248)**	**(125,758)**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსავალი სესხებიდან		1,463,571	4,052,815
სესხების დაფარვა		(7,567,361)	(13,903,638)
კომპანიის პარტნიორთათვის გადახდილი დივიდენდები		(11,105,067)	(11,496,902)
აქციონერთა შენატანი კაპიტალში გარდა აქციების გაცემისა		4,014,900	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(13,193,957)**	**(21,347,725)**
წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		**(2,763,932)**	**1,029,657**
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ექვივალენტებზე		18,032	603,720
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		**3,371,632**	**1,738,255**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასასრულს		**625,732**	**3,371,632**

9-41 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები	9	22,986,680	14,033, 647
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**22,986,680**	**14,033,647**
მიმდინარე აქტივები			
მატრიალურ-საწარმოო მარაგები	12	22,765,507	21,603,336
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	10	12,600,046	12,163,789
გაცემული სესხები	11	605,422	775,964
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	13	2,252,538	2,733,256
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	630,968	3,371,836
სულ მიმდინარე აქტივები		**38,854,481**	**40,648,181**
სულ აქტივები		**61,841,161**	**54,681,828**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	4,015,100	200
გაუნაწილებელი მოგება		25,405,806	29,876,315
სულ კაპიტალი		**29,420,906**	**29,876,515**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	15	1,338,300	7,437,074
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	16	1,579,836	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**2,918,136**	**7,437,074**
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	15	7,589,415	7,441,725
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	170	21,912,704	9,926,514
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**29,502,119**	**17,368,239**
სულ ვალდებულებები		**32,420,255**	**24,805,313**
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		**61,841,161**	**54,681,828**

9-41 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ქართული ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი	18	**53,441,539**	**68,889,355**
გაყიდვების ღირებულება	19	(36,985,354)	(41,371,757)
საერთო მოგება		**16,456,185**	**27,517,598**
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		194,134	18,890
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(4,371,554)	(3,304,993)
დისტრიბუციის ხარჯები	21	(2,835,039)	(3,003,521)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	22	(1,523,856)	(1,176,351)
საოპერაციო მოგება		**7,919,870**	**20,051,623**
ფინანსური შემოსავალი	24	9,584	263,360
ფინანსური ხარჯები	23	(1,081,934)	(638,735)
მოგება საშემოსავლო გადასახადის გადახდამდე		**6,847,520**	**19,676,248**
საშემოსავლო გადასახადი (ხარჯი)		(212,962)	(182,410)
წლის მოგება		**6,634,558**	**19,493,838**
სხვა სრული წლიური შემოსავალი		-	-
სულ სრული წლიური შემოსავალი		**6,634,558**	**19,493,838**

9-41 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

ჰიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი

კონსოლიდირებული ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ

(თანხები მოცემულია ქართული ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ბალანსი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**200**	**21,879,379**	**21,879,579**
სულ სრული წლიური შემოსავალი	-	19,493,838	19,493,838
დეკლარირებული დივიდენდები (შენიშვნა 14)	-	(11,496,902)	(11,496,902)
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**200**	**29,876,315**	**29,876,515**
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	4,014,900	-	4,014,900
სულ სრული წლიური შემოსავალი	-	6,634,558	6,634,558
დეკლარირებული დივიდენდები (შენიშვნა 14)	-	(11,105,067)	(11,105,067)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,015,100**	**25,405,806**	**29,420,906**

ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ქართული ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება საშემოსავლო გადასახადის გადახდამდე		6,847,520	19,676,248
კორექტირებები:			
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის ცვეთა და გაუფასურება	9	1,119,881	1,606,015
სხვა არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია და გაუფასურება	9	24,427	6
ზარალის გარეშე მოგება ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის რეალიზაციიდან	9	85,676	44,300
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების გაუფასურება	10	297,186	551,437
გაცემული სესხების გაუფასურება (ანაზღაურება)	11	103,784	135,813
წინასწარი გადახდების გაუფასურება	10	266,223	133,994
შემოსავალი პროცენტის სახით	24	(9,584)	(107,253)
პროცენტების გადახდის ხარჯები	23	809,217	638,735
წმინდა (მოგება)/ზარალი უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებიდან	23	849,268	(328,305)
სხვა არაფულადი მოძრაობა		-	71,572
ფულადი ნაკადები ოპერაციული საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალში ცვლილებების განხორციელებამდე		**10,393,598**	**22,422,562**
(ზრდა) / შემცირება სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებში		679,724	(2,388,156)
(ზრდა) / შემცირება წინასწარ გადახდილ გადასახადებში		479,889	289,631
ზრდა წინასწარ გადახდებში		(1,639,975)	(1,479,224)
ზრდა მატერიალურ-საწარმოო მარაგებში		(1,162,171)	(7,535,339)
ზრდა ვაჭრობასა და სხვა გადასახდელებში		10,282,977	13,582,510
(შემცირება)/ზრდა მიღებულ ავანსებში		2,740,442	(1,570,705)
ცვლილებები სამუშაო კაპიტალში		**11, 380,886**	**898,717**
გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი		(212,962)	(182,410)
მიღებული პროცენტი		-	3,000
გადახდილი პროცენტი		(809,217)	(638,730)
წმინდა ფულადი სახსრები ოპერაციული საქმიანობიდან		**20,752,305**	**22,503,139**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის შეძენა		(10,547,643)	(303,261)
შემოსავალი ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის გაყიდვიდან		408,858	140,289
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(44,232)	(55,422)
გაცემული სესხები		(177,831)	(82,895)
შემოსავალი გაცემული სესხებიდან		43,600	175,531
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(10,317,248)**	**(125,758)**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსავალი სესხებიდან		1,463,571	4,052,815
სესხების დაფარვა		(7,567,361)	(13,903,638)
კომპანიის პარტნიორებისთვის გადახდილი დივიდენდები		(11,105,067)	(11,496,902)
აქციონერთა შენატანი კაპიტალში გარდა აქცების გაცემისა		4,014,900	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(13,193,957)**	**(21,347,725)**
წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		**(2,758,900)**	**1,029,656**
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		18,032	603,720
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		**3,371,836**	**1,738,460**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასასრულს		**630,968**	**3,371,836**

9-41 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

1 შპს „ჰიათურმანგანუმ ჯორჯია" და მისი ოპერაციები

წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგებები") მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის" შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შპს „ჰიათურმანგანუმ ჯორჯიასა" („კომპანია") და მისი შვილობილი კომპანიებისთვის („ჯგუფი").

კომპანია დაფუძნდა 2008 წლის 8 მაისს და მისი ადგილსამყოფელია საქართველო. კომპანია წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიას, რომელიც ჩამოყალიბებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად და რეგისტრირებულია ფოთის საგადასახადო ინსპექციაში საიდენტიფიკაციო ნომრით: 215147874.

2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრისმდგომარეობით, ჯგუფის საბოლოო დამფუძნებელ კომპანიას წარმოადგენდა Greenfield Financial Corp ("დამფუძნებელი კომპანია"), რეგისტრირებული სეიშელის რესპუბლიკაში. იმავე პერიოდის განმავლობაში დამფუძნებელი კომპანიის საბოლოო მფლობელი იყო ფიზიკური პირი - შმაგი ქემერტელიძე (100%).

კომპანია წარმოადგენს ორი შვილობილი კომპანიის - შპს „ყვირილა 2007" და შპს „საქართველოს ფეროშენადნობები" - ერთპიროვნულ მფლობელს. შპს „საქართველოს ფეროშენადნობები" არის დომინანტი კომპანია. შპს „ყვირილა 2007" ფლობს აგლოკონცენტრატს, რომელსაც ყიდის შპს „ჰიათურმანგანუმ ჯორჯიაზე".

ძირითადი საქმიანობა. ჯგუფი ჩართულია სხვადასხვა ტიპის მანგანუმის ფეროშენადნობების (ფერომანგანუმი, ფეროსილიკომანგანუმი და ფეროსილიციუმი) წარმოებასა და რეალიზაციაში, რომელიც უმეტესწილად იწარმოება იმპორტირებული მანგანუმის მადნის გამოყენებით.

2008 წლის აგვისტოში ჯგუფმა ააშენა პირველი ქარხანა - ნახშირღელეს ფეროშენადნობთა ქარხანა. მოგვიანებით, ჯგუფმა დაამატა ღუმელები და მიაღწია წლიურ საწარმოო სიმძლავრეს 26,400-29,400 ტონას.

ჯგუფი ასევე ექსპლუატაციას უწევს მექანიკური საამქროსა და სამსხმელო საამქროს ორი საინდუქციო ღუმელით, ლითონის ინსტრუმენტების წარმოებისთვის, რომლებიც ძირითადად მანგანუმის შენადნობების წარმოებისთვის გამოიყენება.

მანგანუმის ფეროშენადნობების 98% (2017 წ.: 85%) ექსპორტზე გადის საქართველოდან, ძირითადად ევროკავშირსა და დსთ-ში.

ჯგუფი 88 926 კვ/მ მიწის ნაკვეთს ფლობს ჭიათურის მახლობლად, მასალების მარაგებით ("აგლოკონცენტრატი"), რომელიც შეიცავს მანგანუმს და რომელიც გადამუშავების შემდეგ შეიძლება გამოყენებულ იქნას მანგანუმის ფეროშენადნობების წარმოებისთვის.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია: საქართველო, ნახშირღელე.

ანგარიშგების წარმოდგენის ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები წარმოდგენილია ქართულ ვალუტაში - ლარი, თუ სხვაგვარად არაა მითითებული.

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო

საერთაშორისო გარემო.

მანგანუმის ფეროშენადნობთა ფასები ძალიან ცვალებადია და შეიძლება მნიშვნელოვნად იცვლებოდეს წლის განმავლობაში. ბიზნესის სეზონური ხასიათის გათვალისწინებით, ექსპორტი განპირობებულია ფოლადის წარმოებაში მანგანუმის ფეროშენადნობთა მოხმარების დონით. 2015 წელს, მანგანუმის მრეწველობამ რთული წელი გამოიარა ძირითადად ჩინეთში ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესების გამო.

სიტუაცია შეიცვალა 2016 წლის მეორე ნახევარში, როცა ჩინეთმა კრიზისი გადალახა: მანგანუმის ფასები მნიშვნელოვნად გაიზარდა 2016 წლის ბოლოს და 2017 და 2018 წლის განმავლობაში (თითქმის გაორმაგდა).

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

ადგილობრივი გარემო. განვითარებადი ეკონომიკის ქვეყნები, როგორიცაა, საქართველო, სწრაფ ცვლილებას განიცდის და მგრძნობიარეა გლობალური საბაზრო პირობებისა და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესების მიმართ. ამის შედეგად, ოპერაციები საქართველოში შეიძლება ექვემდებარებოდეს გარკვეულ რისკებს, რომლებიც როგორც წესი, არაა დაკავშირებული განვითარებულ ბაზრებზე არსებულ რისკებთან. მიუხედავად ამისა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ წამოიწყო რიგი სამოქალაქო, სისხლის სამართლის, საგადასახადო, ადმინისტრაციული და კომერციული რეფორმები, რომლებმაც დადებითი გავლენა მოახდინა ქვეყნის საერთო საინვესტიციო კლიმატზე. დღესდღეობით საქართველო ხელსაყრელი საინვესტიციო გარემოს მქონე ქვეყნის საერთაშორისო რეპუტაციით სარგებლობს. მსოფლიო ბანკისა და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის მიერ მომზადებულ ანგარიშში „ბიზნესის კეთებს 2018", საქართველო განაგრძობს წინსვლას და ერთ-ერთია მსოფლიოში იმ ქვეყნებს შორის, სადაც ყველაზე ადვილია ბიზნესის განხორციელება. ქვეყანამ თითქმის ყველა კატეგორიაში გაიუმჯობესა მდგომარეობა და განიმტკიცა პოზიცია, როგორც რეგიონალურმა ლიდერმა და მაჩვენებლებით გაასწრო ევროკავშირის ქვეყნების უმეტესობას. საქართველო ასევე ამაყობს კორუფციის დაბალი დონით, გადასახადების დაბალი დონით და თავისი დაწესებულებების მაღალი გამჭვირვალობით საერთაშორისო დაწესებულებების მიერ ჩატარებული რიგი კვლევების შესაბამისად.

მშპ-ს ზრდა 2018 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 4.7% შეადგენდა, „საქსტატის" გაანგარიშებებით. ზრდა მასშტაბური იყო ეკონომიკის სხვადასხვა დარგების მიხედვით და ძირითადად განპირობებული იყო სამშენებლო, სავაჭრო-სარემონტო, უძრავი ქონების, სატრანსპორტო და საკომუნიკაციო სექტორებით.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება დიდად დამოკიდებულია მთავრობის მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფინანსური და საკრედიტო ზომების ეფექტურობაზე, საგადასახადო, იურიდიულ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ მოვლენებთან ერთად.

3 მომზადების საფუძველი

განცხადება კანონმდებლობის მოთხოვნების დაცვის შესახებ. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გაცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის" შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირველადი ღირებულების პრინციპის შესაბამისად. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები მოყვანილია ქვემოთ. გარდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები 9"-ს და „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები 15"-ს 2018 წლის 1 იანვარს ძალაში შესვლით გამოწვეული ცვლილებებისა, აღნიშნული პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წარმოდგენილი პერიოდებისთვის, თუ სხვაგვარად არ არის აღნიშნული. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები ფინანსურ ინსტრუმენტებთან და შემოსავლის აღიარებასთან მიმართებაში, რომლებიც გამოიყემებოდა 2017 წლის 31 დეკემბრამდე, წარმოდგენილია შენიშვნა 30-ში.
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების" შესაბამისად მომზადება მოითხოვს განსაზღვრული კრიტიკული საბუღალტრო შეფასებების გამოყენებას. ის აგრეთვე მოითხოვს, რომ ხელმძღვანელობამ მიმართოს საკუთარ შეფასებას ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. შეფასების უფრო მაღალ ხარისხისთან ან კომპლექსურობასთან დაკავშირებული სფეროები, ან ის სფეროები, სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებებისთვის, მოცემულია შენიშვნა 5-ში.

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები. შვილობილი კომპანიები წარმოადგენს ინვესტირების ობიექტებს, სტრუქტურირებული კომპანიების ჩათვლით, რომელსაც აკონტროლებს ჯგუფი, რადგანაც ჯგუფს (i) აქვს უფლებამოსილება ხელმძღვანელობა გაუწიოს ინვესტირების ობიექტების შესაბამის საქმიანობას, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მათ შემოსავალზე, (ii) ექვემდებარება ან უფლება აქვს მიიღოს ცვალებადი შემოსავლები ინვესტირების ობიექტებთან ურთიერთობიდან და (iii) შეუძლია ინვესტირების ობიექტებზე თავისი ძალაუფლება გამოიყენოს ინვესტორის მოგებაზე ზემოქმედების მოსახდენად. მატერიალური უფლებების, მათ შორის, მატერიალური პოტენციური ხმის მიცემის უფლებების არსებობა და ზემოქმედება, მხედველობაში მიიღება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს ძალაუფლება სხვა კომპანიაზე. იმისთვის, რომ უფლება მატერიალური იყოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების განხორციელების პრაქტიკული შესაძლებლობა მაშინ, როცა საჭიროა გადაწყვეტილებების მიღება ინვესტირების ობიექტის შესაბამისი საქმიანობის ხელმძღვანელობის შესახებ. ჯგუფს შეიძლება ჰქონდეს ძალაუფლება ინვესტირების ობიექტზე მაშინაც კი, თუ ის ინვესტირების ობიექტში ხმის უფლების უმრავლესობაზე ნაკლებს ფლობს. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი აფასებს თავისი ხმის უფლებების მოცულობას ხმის უფლების მქონე სხვა პირთა ხმების მოცულობასა და გავრცელებასთან მიმართებაში იმის განსაზღვრისთვის, აქვს თუ არა მას ფაქტიური ძალაუფლება ინვესტირების ობიექტზე. სხვა ინვესტორების დაცვითი უფლებები, როგორიცაა, უფლებები, რომლებიც დაკავშირებულია ინვესტირების ობიექტის საქმიანობის ფუნდამენტურ ცვლილებებთან ან რომლებიც მხოლოდ განსაკუთრებულ გარემოებებში გამოიყენება, არ აფერხებს ჯგუფის მიერ ინვესტირების ობიექტის კონტროლს. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულია იმ თარიღიდან, როცა კონტროლი გადაეცემა ჯგუფს (შეძენის თარიღი) და დეკონსოლიდირებულია კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.
ბუღალტრული აღრიცხვის შეძენის მეთოდი გამოიყენება შვილობილი კომპანიების შეძენის ასახსნელად. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი იდენტიფიცირფებადი აქტივები და ვალდებულებები და ნაკისრი გაუთვალისწინებელი ვალდებულებები ფასდება შეძენის თარიღს მათი სამართლიანი ღირებულებით, განურჩევლად აქციათა არასაკონტროლო პაკეტის მოცულობისა.

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

ჯგუფი განსაზღვრავს აქციათა არასაკონტროლო პაკეტს, რომელიც წარმოადგენს ამჟამინდელ წილობრივ მონაწილეობას და მფლობელს ანიჭებს უფლებას წმინდა აქტივების პროპორციულ წილზე ლიკვიდაციის შემთხვევაში, რიგ თანმიმდევრულ გარიგებებთან მიმართებაში: (ა) სამართლიანი ღირებულებით ან (ბ) შესაძენი კომპანიის წმინდა აქტივების პროპორციულ წილზე აქციათა არასაკონტროლო პაკეტში. აქციათა არასაკონტროლო პაკეტი, რომელიც არ წარმოადგენს ამჟამინდელ წილობრივ მონაწილეობას, განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულებით.

გუდვილი განისაზღვრება შესაძენი კომპანიის წმინდა აქტივების გაქვითვით შესაძენი კომპანიისთვის გადარიცხული მთლიანი თანხიდან, შესაძენ კომპანიაში აქციათა არასაკონტროლო პაკეტის თანხიდან და შესაძენ კომპანიაში წილის სამართლიანი ღირებულებიდან, რომელსაც ფლობს უშუალოდ შეძენის თარიღამდე. ნებისმიერი უარყოფითი თანხა („უარყოფითი გუდვილი“ ან „ხელსაყრელი შეძენა") აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში, მას შემდეგ, რაც ხელმძღვანელობა გადააფასებს, განსაზღვრა თუ არა მან ყველა შეძენილი აქტივი და პასივი და ნაკისრი გაუთვალისწინებელი ვალდებულებები და განიხილავს მათი შეფასების მიზანშეწონილობას.

შესაძენი კომპანიისთვის გადარიცხული თანხა ფასდება უარყოფილი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით, გაცემული წილობრივი ფინანსური ინსტრუმენტებითა და ნაკისრი ვალდებულებებით, პირობითი ანაზღაურების შესახებ შეთანხმებებიდან აქტივების ან პასივების სამართლიანი ღირებულების ჩათვლით, მაგრამ არ მოიცავს შეძენასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, როგორიცაა, საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასებითი და მსგავსი პროფესიული მომსახურება. შეძენასთან დაკავშირებული და წილობრივი ფინანსური ინსტრუმენტების გაცემისას გაწეული ხარჯები გამოიქვითება საკუთარი კაპიტალიდან; საწარმოთა გაერთიანების ფარგლებში სასესხო ვალდებულებების გაცემისას გაწეული საოპერაციო ხარჯები გაიქვითება სესხის საბალანსო ღირებულებიდან და შეძენასთან დაკავშირებული ყველა სხვა საოპერაციო ხარჯი ჩამოწერილ იქნება ხარჯების სახით.

კომპანიათაშორისი გარიგებები, ბალანსები და არარეალიზებული მოგება ჯგუფის კომპანიებს შორის გარიგებებიდან ლიკვიდირებულია; ასევე ლიკვიდირებულია არარეალიზებული მოგება, თუ ხარჯი ვერ იქნება ანაზღაურებული. კომპანია და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ბუღალტრული აღრიცხვის ერთიან პოლიტიკას, რომელიც შესაბამისობაშია ჯგუფის პოლიტიკასთან.

აქციათა არასაკონტროლო პაკეტი წარმოადგენს საბოლოო შედეგებისა და შვილობილი კომპანიის საკუთარი კაპიტალის იმ ნაწილს, რომელიც დაკავშირებულია აქციათა პაკეტთან, რომელსაც, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, არ ფლობს კომპანია. აქციათა არასაკონტროლო პაკეტი ქმნის ჯგუფის საკუთარი კაპიტალის ინდივიდუალური კომპონენტს.

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები - ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში. კომპანია, ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში, აღრიცხავს როგორც ხარჯს ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში. დივიდენდები შვილობილ კომპანიებში აღიარებულია კომპანიის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების მოგებასა ან ზარალში, იმ შემთხვევაში, თუ დადგენილია მის მიერ დივიდენდების მიღების უფლება.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა ეროვნულ ვალუტაში. ჯგუფის საოპერაციო ვალუტა იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს. ჯგუფის საოპერაციო ვალუტას წარმოადგენს საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი („GEL“). კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები წარმოდგენილია ქართულ ლარში (GEL“), რომელიც ჯგუფის საანგარიშგებო ვალუტაა.

ოპერაციები და ნაშთები. არაფულადი აქტივები და პასივები, რომლებიც გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში და მითითებულია საწყისი ღირებულებით, გადაყვანილ იქნება ლარში გარიგების თარიღის მდგომარეობით მოქმედი გაცვლითი კურსის შესაბამისად. არაფულადი აქტივები და პასივები, რომლებიც გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში და მითითებულია სამართლიანი ღირებულებით, გადაყვანილ იქნება ლარში მათი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღების მდგომარეობით მოქმედი გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

ფულადი აქტივებისა და პასივების გადაყვანა ხდება ჯგუფის საოპერაციო ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად, ანგარიშგების პერიოდის შესაბამისი დასრულებისას. უცხოური ვალუტის გაცვლასთან დაკავშირებული მოგება და ზარალი, რომელიც გარიგებების შესრულებიდან გამომდინარეობს გარიგებების შესრულებიდან და ფულადი აქტივებისა და პასივების ჯგუფის საოპერაციო ვალუტაში გადაყვანიდან წლის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად, წარმოდგენილია ჯამური შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშის ნაწილში „ფინანსური შემოსავალი ან ხარჯები". უცხოური ვალუტის გაცვლასთან დაკავშირებული ყველა სხვა მოგება და ზარალი წარმოდგენილია მოგება-ზარალისა ან სხვა ჯამური შემოსავლის ანგარიშის ნაწილში „ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები".

გადაყვანა სხვა ვალუტაში წლის ბოლოს მოქმედი გაცვლითი კურსის შესაბამისად არ ვრცელდება არაფულად მუხლებზე, რომელიც განისაზღვრება საწყისი ღირებულებით. არაფულადი მუხლები, რომელიც განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში, წილობრივი შენატანების ჩათვლით, გადაყვანილ იქნება სხვა ვალუტაში გაცვლითი კურსის შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღის მდგომარეობით. უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით განსაზღვრულ არაფულად მუხლებზე გაცვლითი კურსის ცვლილებების ზემოქმედება დაფიქსირებულია, როგორც სამართლიანი ღირებულების მოგების ან ზარალის ნაწილი. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაგენილი ძირითადი გაცვლით კურსი, რომელიც უცხოური ვალუტის ბალანსების გადასაყვანად გამოიყენებოდა, შეადგენდა 1 აშშ დოლარი = 2.6766 ლარს, ხოლო 1 ევრო = 3.0701 ლარს (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 1 აშშ დოლარი = 2.5922 ლარს, ხოლო 1 ევრო 1 = 3.1044 ლარს). ამჟამად, ქართული ლარი არ წარმოადგენს თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტას საქართველოს ფარგლებს გარეთ უმეტეს ქვეყნებში..

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

ძირითადი საწარმოო საშუალებები და მოწყობილობა. ძირითადი საწარმოო საშუალებები და მოწყობილობა მითითებულია საბალანსო ღირებულებით, საჭიროებისამებრ, დარიცხული საამორტიზაციო ანარიცხებისა და გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.
შემდგომი ხარჯები გათვალისწინებულია აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარებულია ინდივიდუალურ აქტივად, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ საგანთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური შეღავათები გამოყენებულ იქნება ჯგუფის მიმართ და საგნის ღირებლება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული. მცირე რემონტისა და ყოველდღიური ტექნიკური მომსახურების ხარჯები ჩამოწერილ იქნება მათი გაწევისას. ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის ძირითადი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზებულ იქნება, ხოლო შეცვლილი ნაწილი მოცილებულ იქნება.
ყოველი ანგარიშგების პერიოდის დასასრულს, ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის გაუფასურების რაიმე ნიშნები. ამგვარი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ასანაზღაურებელ თანხას, რომელიც განისაზღვრება, როგორც აქტივის სამართლიანი ღირებულების უმეტესი ოდენობა, მისი გაყიდვის ხარჯებისა და სამომხმარებლო ღირებულების გამოკლებით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაირებად თანხამდე, ხოლო გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღიარებულია წლის მოგებასა ან ზარალში. წინა წლებში აქტივისთვის აღიარებული, გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი საჭიროებისამებრ იცვლება, თუ ადგილი ჰქონდა გაანგარიშებული პარამეტრების ცვლილებას, რომლებიც გამოიყენება აქტივის სამომხმარებლო ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის, გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით.
მოგება და ზარალი რეალიზაციიდან განისაზღვრება ამონაგების შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან და აღიარებულია წლის მოგებასა ან ზარალში სხვა საოპერაციო შემოსავლისა ან ხარჯების ნაწილში.

ცვეთა. მიწა, მიმდინარე მშენებლობის ობიექტები და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობა არ იცვითება. ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის სხვადასხვა ნაწილებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება კლებადი ნაშთის მეთოდი, აქტივების სხვადასხვა კლასისთვის სხვადასხვა კოეფიციენტების გამოყენებით. ცვეთის ხარჯის გაანგარიშება ხდება აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულების გამრავლებით აქტივის შესაბამისი კლასის ცვეთის კოეფიციენტზე. ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის ძირითადი კლასების ცვეთის კოეფიციენტები შემდეგია:

	ცვეთის კოეფიციენტები:
შენობები:	3%
მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობები	8%-10%
სატრანსპორტო საშუალებები	10%
საოფისე და სხვა ტექნიკა	8%-20%

აქტივის სალიკვიდაციო ღირებულება წარმოადგენს სავარაუდო თანხას, რომელსაც ჯგუფი ამჟამად მიიღებს აქტივის რეალიზაციიდან, რეალიზაციის სავარაუდო ხარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იყო იმ ასაკისა და იმ მდგომარეობაში, რომელიც მოსალოდნელი იყო მისი ექსპლუატაციის პერიოდის ბოლოს. აქტივების სალიკვიდაციო ღირებულება და ცვეთის კოეფიციენტები განიხილება და საჭიროებისამებრ, კორექტირდება ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. ინდივიდუალური შეძენილი არამატერიალური აქტივების შეფასება ხდება საწყისი აღიარებისას, თვითღირებულებით. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივები აისახება შეძენის ფაქტიური ღირებულების მიხედვით, დარიცხული საამორტიზაციო და დარიცხული გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ხორციელდება კლებადი ნაშთის მეთოდის გამოყენებით. არამატერიალური აქტივების ძირითადი კლასების ამორტიზაციის კოეფიციენტები შემდეგნაირად გამოიყურება:

	ამორტიზაციის კოეფიციენტები:
სხვა არამატერიალური აქტივები	20%
ლიცენზიები	20%

არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ხდება ექსპლუატაციის ვადის განმავლობაში და გაუფასურებაზე შეფასება ხდება ნებისმიერ დროს, როცა არსებობს იმის ნიშნები, რომ არამატერიალური აქტივი შეიძლება გაუფასურებულ იქნას. შეზღუდული ექსპლუატაციის ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის ამორტიზაციის პერიოდი და ამორტიზაციის მეთოდი განიხილება როგორც მინიმუმ ანგარიშგების ყოველი პერიოდის დასასრულს. აქტივის მოსალოდნელი ექსპლუატაციის ვადის ან აქტივში გათვალისწინებული სამომავლო ეკონომიკური შეღავათების გამოყენების მოსალოდნელი სქემის ცვლილებები მხედველობაში მიიღება ამორტიზაციის პერიოდის ან საჭიროებისამებრ, ამორტიზაციის მეთოდის მოდიფიცირებისთვის და განიხილება, როგორც ცვლილებები საბუღალტრო გაანგარიშებებში. შეზღუდული ექსპლუატაციის ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯი აღიარებულია ჯამური შემოსავლის ანგარიშში ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯების ნაწილში, რომელიც შესაბამისობაშია არამატერიალური აქტივების ფუნქციასთან.

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივის ბალანსიდან ჩამოწერიდან გამომდინარე მოგება ან ზარალი ფასდება, როგორც სხვაობა რეალიზაციიდან შემოსულ წმინდა თანხასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშში, როცა ხდება აქტივის ბალანსიდან ჩამოწერა.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება: აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება ცვეთას და ამორტიზაციას, მოწმდება გაუფასურებაზე იმ შემთხვევებში, როდესაც არსებულ ვითარებაში განვითარებული მოვლენები ან ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსე ღირებულება შესაძლოა არ დაექვემდებაროს ანაზღაურებას. გაუფასურებით გამოწვეულ დანაკარგად აღიარებულია თანხა, რომლითაც აქტივის საბალანსე ღირებულება აჭარბებს მისი ანაზღაურების ღირებულებას. ანაზღაურების ღირებულება წარმოადგენს აქტივის ყველაზე მაღალ სამართლიან ღირებულებას, ჩამოწერის ხარჯის და გამოყენების დროს მისი ღირებულების გამოკლებით. გაუფასურების შეფასებისთვის აქტივები ჯგუფდება ყველაზე დაბალ დონეებზე, რომელთათვისაც ხდება მნიშვნელოვანწილად დამოუკიდებელი ფულადი სახსრების შემოდინებები (ფულადის სახსრების მაგენერირებელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების წინა გაუფასურებები („გუდვილის" გარდა) ანალიზდება შესაძლო ინვერსიაზე ყოველი ანგარიშგების თარიღისთვის.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიღებულ იქნება აქტივის გასაყიდად ან გადახდილ იქნება პასივის გადასაცემად შეფასების თარიღს ბაზრის მონაწილეთა შორის ჩვეულებრივ გარიგებაში. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა ფასი აქტიურ ბაზარზე. აქტიური ბაზარი წარმოადგენს ბაზარს, რომელზეც აქტივთან ან პასივთან დაკავშირებული გარიგებები ხორციელდება საკმარისი სიხშირითა და მოცულობით, ფასების შესახებ ინფორმაციის მისაწოდებლად მიმდინარე რეჟიმში.

აქტიურ ბაზარზე საბრუნავი ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ფასდება, როგორც ინდივიდუალურიული აქტივისა ან პასივისთვის გამოცხადებული ფასისა და კომპანიის მფლობელობაში არსებული ინსტრუმენტების ნამრავლი. ეს ასე ხდება იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა არაა საკმარისი არსებული რაოდენობის დასაფარად და დაკვეთების განხორციელებას ერთ გარიგებაში პოზიციის გასაყიდად შეუძლია გავლენის მოხდენა გამოცხადებულ ფასზე.

შეფასების ტექნიკა, როგორიცაა, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელები ან ბოლოდროინდელ საბაზრო გარიგებებზე დაფუძნებული მოდელები ან ინვესტირების ობიექტების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება გამოიყენება გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის, რომელთათვისაც გარე ბაზრის ფასების შესახებ ინფორმაცია არაა ხელმისაწვდომი. სამართლიანი ღირებულების შეფასებების გაანალიზება ხდება სამართლიან ღირებულებათა იერარქიაში დონის მიხედვით, შემდეგნაირად: (i) პირველი დონე არის შეფასებები გამოცხადებული ფასებით (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივებისა ან პასივებისთვის, (ii) მეორე დონე არის შეფასების ტექნიკა ყველა მატერიალური ხარჯებით, რომელიც ფიქსირდება აქტივისთვის ან პასივისთვის, პირდაპირ (ანუ, ფასების სახით) ან ირიბად (ანუ, ფასებიდან გამომდინარე) და (iii) მესამე დონის შეფასებები წარმოადგენს შეფასებებს, რომლებიც არაა დაფუძნებული მხოლოდ უტყუარ საბაზრო მონაცემებზე (ანუ, შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად საწყის მონაცემებს).

საოპერაციო ხარჯები წარმოადგენს დამატებით ხარჯებს, რომლებიც უშუალოდ განპირობებულია ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენით, გაცემით ან განკარგვით. დამატებითი ხარჯი წარმოადგენს ხარჯს, რომელიც არ იქნებოდა გაწეული, გარიგება რომ არ განხორციელებულიყო. საოპერაციო ხარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც სავაჭრო აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), მრჩევლებისთვის, ბროკერებისა და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარებსა და საკომისიოებს, მარეგულირებელი სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟების მიერ დაწესებულ მოსაკრებლებს და გადაცემასთან დაკავშირებულ გადასახადებსა და მოსაკრებლებს. საოპერაციო ხარჯები არ მოიცავს სასესხო პრემიებს ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან შენახვის ხარჯებს.

ამორტიზაციის ღირებულება ("AC") წარმოადგენს თანხას, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარებული იყო თავდაპირველი აღიარებისას, ძირითადი თანხის დაფარვის გამოკლებით, პლუს დარიცხული პროცენტი და ფინანსური აქტივებისთვის, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანაზღაურების ("ECL") გამოკლებით. დარიცხული პროცენტი მოიცავს საოპერაციო ხარჯების ამორტიზაციას, რომელიც გადავადებულია თავდაპირველი აღიარებისას და ნებისმიერი პრემიის ან დისკონტის ამორტიზაციას, სესხის დაფარვის თანხამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული პროცენტებიდან მიღებული შემოსავალი და დარიცხული პროცენტების ხარჯი, დარიცხული კუპონისა და ამორტიზებული დისკონტის ან პრემიის ჩათვლით (წარმოშობისას გადავადებული გადასახდელების ჩათვლით, არსებობის შემთხვევაში), არაა ინდივიდუალური წარმოდგენილი და გათვალისწინებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში დაკავშირებულ საგნების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი წარმოადგენს შესაბამისი პერიოდის განმავლობაში დარიცხული პროცენტებიდან მიღებული შემოსავალი და დარიცხული პროცენტების ხარჯის განაწილების მეთოდს, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის) მისაღწევად. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს გაანგარიშებული სამომავლო ნაღდი ფულის გადახდებისა ან მიღების დისკონტირებას (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით), ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის ან უფრო მოკლე პერიოდის განმავლობაში, საჭიროებისამებრ, ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ახდენს ცვალებადი საპროცენტო ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობის დისკონტირებას პროცენტის მომდევნო ფასების გადახედვის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან დისკონტისა, რომელიც ასახავს საკრედიტო მარჟას ინსტრუმენტში მითითებული არაფიქსირებული განაკვეთით ან სხვა ცვალებადი მაჩვენებლებისა, რომლებიც არაა გადაყვანილი საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიებისა ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში. ამჟამინდელი ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს კონტრაქტის მხარეთა შორის ყველა გადახდილ ან მიღებულ გადასახდელს, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული შეძენილი ან წარმოშობილი აქტივებისთვის („POCI") თავდაპირველი აღიარებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირდება საკრედიტო რისკის გათვალისწინებით, ანუ ის ითვლება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე თავდაპირველი აღიარებისას და არა სახელშეკრულებო გადახდებიდან გამომდინარე.

4 ზოგადი აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები -თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფიქსირდება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფიქსირდება სამართლიანი ღირებულებით პლიუს საოპერაციო ხარჯები. სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას საუკეთესოდ დასტურდება გაყიდვის ფასით. მოგება ან ზარალი თავდაპირველი აღიარებისას ფიქსირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიან ღირებულებასა და გაყიდვის ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რაც შეიძლება დადასტურდეს სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო ოპერაციებით იმავე ინსტრუმენტში ან შეფასების ტექნიკით, რომლის საწყისი მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ უტყუარ საბაზრო მონაცემებს. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ხდება ECL რეზერვის აღიარება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც ფასდება ამორტიზაციის ღირებულებით და ინვესტიციებისთვის დებიტორულ ინსტრუმენტებში, რომლებიც ფასდება FVOCI-თ, რაც იწვევს დაუყოვნებლივ ფინანსურ ზარალს.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შეფასების შემდეგი კატეგორიებით: FVTPL, FVOCI და AC. დებიტორული ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნეს-მოდელზე, დაკავშირებული აქტივების პროტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადის მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნეს-მოდელი ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოქმნის მიზნით - მიუხედევად იმისა, არის თუ არა კომპანიის მიზანი: (i) აქტივებისგან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება ("ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით") ან (ii)) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების, ისე იმ ფულადი ნაკადების შეგროვება, რომლებიც წარმოიქმნება აქტივების გაყიდვიდან ("ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და გაყიდვა"), ან,თუ არც (i) და არც (ii) არ გამოიყენება, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც "სხვა" ბიზნეს-მოდელის ნაწილი და იზომება FVTPL- ით.

ბიზნესის მოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) მოქმედებების ყველა იმ შესაბამისი მტკიცებულების საფუძველზე, რომლებსაც კომპანია ახორციელებს შეფასების თარიღისთვის ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნის მისაღწევად. კომპანიის მიერ ბიზნეს-მოდელის განსასაზღვრავად გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს პორტფელის მიზანს და შემადგენლობას, დაკავშირებული აქტივებისთვის ფულადი სახსრების ნაკადების შეგროვების, რისკების შეფასების და მართვის, აქტივების ეფექტურობის შეფასების და მენეჯერების ანაზღაურების წარსულ გამოდილებას. კომპანიის მიერ საკუთარი ფინანსური აქტივების ბიზნეს-მოდელების განსაზღვრისას გამოყენებული კრიტიკული განხილვები იხილეთ შენიშვნა 5-ში.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ფულადი ნაკადის მახასიათებლები. თუ ბიზნეს-მოდელის აქტივების ფლობის მიზანი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებაა, ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ფლობა და გაყიდვა, კომპანია აფასებს, წარმოადგენს თუ არა ფულადი სახსრები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს („SPPI"). წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიანი ფინანსური აქტივები განიხილება მთლიანობაში, როდესაც დგინდება თუ რამდენად შეესაბამება მათი ფულადი სახსრები SPPI ფუნქციებს. ამ შეფასების განხორციელებისას, კომპანია ითვალისწინებს, შეესაბამება თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები ძირითად საკრედიტო შეთანხმებებს, ანუ პროცენტი მოიცავს მხოლოდ საკრედიტო რისკის, ფულის დროითი ღირებულების, სხვა ძირითადი საკრედიტო რისკებისა და მოგების მარჟის გათვალისწინებას.

თუ სახელშეკრულებო პირობები ქმნის რისკის ან არასტაბილურობის საფრთხეს, რაც არ შეესაბამება თანხის ძირითადი სესხის შეთანხმებებს, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და იზომება FVTPL-ში. SPPI-ს შეფასება ხორციელდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდგომში არ ხდება მისი გადაფასება. კომპანიის მიერ საკუთარი ფინანსური აქტივების SPPI შეფასების განხორციელებისას გამოყენებული კრიტიკული განხილვები იხილეთ შენიშვნა 5-ში.

ფინანსური აქტივები - რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიცირება ხდება მხოლოდ პორტფელის მართვის მოდელის მთლიანად შეცვლის შემთხვევაში. რეკლასიფიკაციას აქვს სავარაუდო ეფექტი და ხორციელდებაა პირველი საანგარიშო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელიც მოსდევს ბიზნეს-მოდელის ცვლილებას. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს-მოდელი მიმდინარე და შედარებითი პერიოდის განმავლობაში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაციები.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - ECL საკრედიტო ზარალის ანაზღაურება კომპანიას აქვს ორი ტიპის ფინანსური აქტივი, რომლებიც ექვემდებარება ECL მოდელს - სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, გაცემული სესხები და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.

კომპანია მიმართავს „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი" 9-ის გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, რომელიც იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ანაზღაურებას ყველა სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებისა და გაცემული სესხებისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები დაჯგუფებულია საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებისა და გასული დღეების მიხედვით.

შენიშვნა 26 მოიცავს ინფორმაციას შემავალი მონაცემების, დაშვებების და შეფასების მეთოდების შესახებ, რომლებიც გამოყენებულია ECL შეფასებისას, მათ შორისაა განმარტება, თუ როგორ ურთავს კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას ECL მოდელებს.

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება მთლიანად ან ნაწილობრივ, როდესაც კომპანია ამოწურავს აღდგენის ყველა პრაქტიკულ მცდელობას და ასკვნის, რომ არ არსებობს აღდგენის გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების გაუქმების მოვლენას. კომპანიას შეუძლია ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომლებიც კვლავ ექვემდებარება სააღსრულებო საქმიანობას როდესაც კომპანია ცდილობს გადაიხადოს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული თანხები, თუმცა, არ არსებობს აღდგენის გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - ბალანსიდან ჩამოწერა. კომპანია ბალანსიდან ჩამოწერს ფინანსურ აქტივებს, როდესაც (ა) აქტივები იქნება გამოსყიდული ან აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებების ვადა სხვაგვარად ამოიწურება ან (ბ) კომპანია გადასცემს უფლებებს ფინანსური აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე ან დადებს საკვალიფიკაციო სატრანზიტო შეთანხმებას, ამავდროულად (i) აქტივების საკუთრების უფლებასთან დაკავშირებული ყველა რისკისა და უპირატესობის არსებითად გადაცემით ან (ii) საკუთრების უფლებასთან დაკავშირებული ყველა რისკისა და უპირატესობის გადაცემისა და შენარჩუნების გარეშე, მაგრამ კონტროლის შენარჩუნების გარეშე.

კონტროლის შენარჩუნება ხდება იმ შემთხვევაში, თუ მეორე მხარეს არ აქვს პრაქტიკული შესაძლებლობა მიჰყიდოს აქტივი მთლიანად არადაკავშირებულ მესამე მხარეს, გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები - შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც შემდგომში AC-ს მიხედვით შეფასებული, გარდა (i) ფინანსური ვალდებულებებისა FVTPL–ში: აღნიშნული კლასიფიკაცია გამოიყენება დერივატივებისთვის, ვაჭრობისთვის დაკავებულ ფინანსური ვალდებულებებისთვის (მაგალითად, ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიციები), შემსყიდველის მიერ ბიზნეს-კომბინაციაში აღიარებული პირობითი ანაზღაურებისთვის და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ამგვარადაა დადგენილი თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისა და სესხის ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - ბალანსიდან ჩამოწერა. ფინანსური ვალდებულებები ბალანსიდან ჩამოიწერება მათი ამოწურვისთანავე (ე.ი. როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულებულია, გაუქმებულია ან ამოწურულია).

კომპანიასა და თავდაპირველ კრედიტორებს შორის სასესხო ინსტრუმენტების გაცვლა არსებითად განსხვავებული პირობებით, აგრეთვე არსებული ფინანსური ვალდებულებების ვადებისა და პირობების არსებითი შეცვლა, აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები არსებითად განსხვავდება იმ შემთხვევაში თუ ახალი პირობების შესაბამისად, ფულადი სახსრების ნაკადების ფასდაკლებული წარდგენილი ღირებულება, მათ შორის, ნებისმიერი ნეტო მოსაკრებელი ორიგინალური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მიღებულ და ფასდაკლებულ ნებისმიერი გადასახადებზე, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ნარჩენი ფულადი სახსრების ნაკადების წარდგენილი ფასდაკლებული ღირებულებისგან. ამასთან, გათვალისწინებულია სხვა თვისებრივი ფაქტორები, მაგალითად ვალუტა, რომელშიც დენომინირებულია ინსტრუმენტი, საპროცენტო განაკვეთის ტიპში ცვლილებები, ინსტრუმენტზე მიმაგრებული ახალი კონვერტაციის თვისებები და საკრედიტო შეთანხმებებში ცვლილებები. თუ დებიტორული ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების შეცვლა ითვლება დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია როგორც დაფარვის მოგების ან ზარალის ნაწილი. თუ გაცვლა ან მოდიფიკაცია არ არის აღრიცხული, როგორც დაფარვა, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადახდილი გადასახადი აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზდება შეცვლილი ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში.

ვალდებულებების ცვლილებები, რომლებიც არ იწვევს დაფარვას, აღირიცხება როგორც ცვლილება გამოთვლაში, კუმულატიური მიახლოების მეთოდით, მოგებასა და ზარალში აღიარებული ნებისმიერი მოგებითა ან ზარალით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებში სხვაობის ეკონომიკური შინაარსი მიეკუთვნება კაპიტალთან დაკავშირებულ გარიგებებს მფლობელებთან.

FVTLV-ში მითითებული ფინანსური ვალდებულებები კომპანიას, FVTPL-ს მიხედვით, შეუძლია მიუთითოს გარკვეული ვალდებულებები თავდაპირველი აღიარებისას. ასეთ ვალდებულებებზე მოგება და ზარალი წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში, გარდა სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ოდენობისა, რომელიც განპირობებულია ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებებით (განისაზღვრება როგორც ის ოდენობა, რომელიც არ შეიძლება მიეკუთვნებოდეს საბაზრო პირობების ცვლილებებს, რომლებიც ზრდის საბაზრო რისკს), რომელიც აღირიცხება OCI– ში და შემდგომში არ ხდება მისი რეკლასიფიცირება მოგებად ან ზარალად. აღნიშნული ხორციელდება თუ ასეთი პრეზენტაცია არ შექმნის ან არ გაზრდის საბუღალტრო შეუსაბამობას, რომელ შემთხვევაშიც ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებებთან დაკავშირებული მოგება და ზარალი ასევე წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთჩათვლას ექვემდებარება და წმინდა თანხა დაფიქსირდება მხოლოდ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ჩათვლის იურიდიულად დაცული უფლება და არსებობს ურთიერთჩათვლის განხორციელების ან ერთდროულად აქტივის გაყიდვისა და ვალდებულების დაფარვის განზრახვა. ამგვარი ჩათვლის უფლება (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიული ძალა უნდა ჰქონდეს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი საქმიანობისას, (ii) მოვალეობების შეუსრულებლობის შემთხვევაში და (iii) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში..

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში არსებულ ნაღდ ფულს, მოთხოვნამე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან მაღალ-ლიკვიდურ ინვესტიციებს თავდაპირველი დაფარვის ვადით სამი თვე ან ნაკლები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფასდება ამორტიზაციის ღირებულებით, რადგან: (i) ისინი იმართება სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების ნაკადების შეგროვებისთვის და ეს ფულადი სახსრების ნაკადები წარმოადგენს SPPI- ს, და (ii) ისინი არ არის მითითებული FVTPL–ში. მხოლოდ ისეთი კანონმდებლობით მინიჭებული ფუნქციები, როგორიცაა რესტრუქტურიზაციის შესახებ კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, არ ახდენს გავლენას SPPI ტესტზე, თუ ისინი იმგვარად არაა შესული ხელშეკრულების პირობებში, რომ აღნიშნულმა ფუნქციამ იმოქმედოს კანონმდებლობაში შემდგომი ცვლილებების შემთხვევაშიც.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების თავდაპირველი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომში ფასდება ამორტიზაციის ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა საკრედიტო დავალიანება. სავაჭრო საკრედიტო დავალიანების დარიცხვა ხდება, როცა მეორე მხარე შეასრულებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ თავის მოვალეობებს და როცა ეს დავალიანება თავდაპირველად აღიარებულ იქნება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომში შეფასებულ იქნება ამორტიზაციის ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

სესხები და კრედიტები. სესხები და კრედიტები თავდაპირველად აღიარებულია მათი სამართლიანი ღირებულებით, გაწეული საოპერაციო ხარჯების გამოკლებით და შემდგომში ფასდება ამორტიზაციის ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საოპერაციო იჯარა. თუ ჯგუფი წარმოადგენს მოიჯარეს იჯარის ხელშეკრულებაში, რომელიც არსებითად ყველა რისკებსა და პრივილეგიებს, რომლებიც დაკავშირებულია საკუთრების უფლებასთან, არ გადასცემს მეიჯარისგან ჯგუფს, მთლიანი საიჯარო გადასახადები ირიცხება წლის მოგებასა ან ზარალის ანგარიშზე პროპორციულად, იჯარის პერიოდის განმავლობაში. იჯარის ვადა წარმოადგენს არაგაუქმებად პერიოდს, რომლის განმავლობაშიც გაფორმებულია კონტრაქტი მოიჯარესთან აქტივის იჯარაზე ნებისმიერ სხვა დამატებით პირობებთან ერთად, რისთვისაც მოიჯარეს შეუძლია განაგრძოს აქტივის იჯარა, შემდგომი გადასახადით ან მის გარეშე, თუ იჯარის დაწყებისას უდავოა, რომ მოიჯარე შეასრულებს ოფციონს.

თუ აქტივების იჯარით გაცემა ხდება საოპერაციო იჯარის ფარგლებში, მისაღები საიჯარო გადასახადები აღიარებულია საიჯარო შემოსავლად, პროპორციულად, იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

საშემოსავლო გადასახადები. საშემოსავლო გადასახადები გათვალისწინებულია ფინანსურ ანგარიშებში ანგარიშგების პერიოდის დასასრულს ამოქმედებული ან არსებითად ამოქმედებული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ შეიტანა ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომელთა მიხედვითაც კომპანიებს (გარდა ბანკებისა, საკრედიტო კავშირებისა, სადაზღვეო კომპანიებისა, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) არ მოუწევთ მოგებაზე საშემოსავლო გადასახადის გადახდა 2017 წლის 1 იანვრიდან, სანამ აღნიშნული მოგება განაწილებულია ან ითვლება განაწილებულად დივიდენდის ფორმით.

საშემოსავლო გადასახადის 15% გადახდა ხდება მთლიან ღირებულებაზე (ე.ი. წმინდა დივიდენდები გაერთიანებული უნდა იქნას 5% დაკავებული გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაყოფილი იქნას 0.85-ზე), ფიზიკური პირებისთვის და არა-რეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის დივიდენდების გადახდის მომენტში. 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ მიღებული მოგებიდან რეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის გადახდილი დივიდენდები გათავისუფლებულია გადასახადებისგან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში მიღებულ შემოსავალზე დარიცხული დივიდენდები ექვემდებარება საშემოსავლო გადასახადის დარიცხვას მთლიან ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო შეღავათით, რომელიც გაანგარიშებულია, როგორც გამოცხადებული ან დასაბეგრ მოგებაზე გადახდილი კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადის წილი იმავე პერიოდის ჯამურ წმინდა მოგებასთან შედარებით, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდზე. თუმცა, საგადასახადო შეღავათის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდის განაწილებაზე დაკისრებულ ფაქტიურ საშემოსავლო გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებიდან გამომდინარე საშემოსავლო გადასახადი აღირიცხება საშემოსავლო გადასახადის ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როცა გამოცხადდება დივიდენდები, განურჩევლად ფაქტიური გადახდის თარიღისა ან პერიოდისა, რომლისთვისაც ხდება დივიდენდების გადახდა.

დივიდენდების განაწილებასთან ერთად, გადასახადი ექვემდებარება გადახდას გაწეულ ხარჯებსა და სხვა გადახდილ თანხებზე, რომლებიც არაა დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან, აქტივებისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდებასთან და წარმომადგენლობით ხარჯებზე, რომლებიც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას. ყველა საავანსო თანხა, გადახდილი კომპანიებისთვის, რომლებიც რეგისტრირებულია იმ იურისდიქციებში, რომლებსაც შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმი აქვთ და სხვა გარკვეული ოპერაციები ამგვარ კომპანიებთან, ასევე ფიზიკური პირებისთვის ან არარეზიდენტებისთვის გაცემული სესხები დაუყოვნებლივ იბეგრება. ამგვარი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლისგანაც გაქვითულია საგადასახადო შეღავათები, რომლებიც მოთხოვნილია აქტივებზე ან იმ კომპანიებისთვის გადახდილი საავანსო თანხების სანაცვლოდ მიღებულ მომსახურებაზე, რომლებიც რეგისტრირებულია იმ იურისდიქციებში, რომლებსაც შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმი აქვთ ან ფიზიკური პირებისა ან არარეზიდენტებისთვის გაცემული სესხების დაბრუნება ფიქსირდება გადასახადებში, გარდა საშემოსავლო გადასახადისა საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

4 ზეღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციები. ჯგუფის გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციების ხელახალი შეფასება ხდება ხელმძღვანელობის მიერ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდეგ. ვალდებულებები ფიქსირდება საშემოსავლო გადასახდის პოზიციებისთვის, რომლებიც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, რომლებიც მეტი ალბათობით გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას, თუ პოზიციები ეჭვქვეშ უნდა ყოფილიყო დაყენებული საგადასახადო ორგანოების მიერ. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონების ინტერპრეტაციას, რომლებიც ამოქმედებულია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების პერიოდის დასასრულს და ამგვარ საკითხებზე სასამართლოს ან ნებისმიერ სხვა ცნობილ გადაწყვეტილებას. პასუხისმგებლობა ჯარიმებზე, პროცენტსა და გადასახადებზე, გარდა საშემოსავლო გადასახადისა, აღიარებულია ანგარიშგების პერიოდის დასასრულს ვალდებულებების დასაფარად საჭირო დანახარჯების ხელმძღვანელობის საუკეთესო გაანგარიშებაზე დაყრდნობით. გაურკვეველი საშემოსავლო პოზიციების კორექტირებები ფიქსირდება საშემოსავლო გადასახადის ნაწილში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. პროდუქციის რეალიზაციისას დამატებული ღირებულების გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია გაყიდვებთან, ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას მომხმარებლებისთვის საქონლისა ან მომსახურების მიწოდებისას. პროდუქციის რეალიზაციისას დამატებული ღირებულების გადასახადი, როგორც წესი, ანაზღაურებადია პროდუქციის რეალიზაციისას დამატებული ღირებულების მიმართ, დღგ ინვოისის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოები დღგ-ს დაფარვის ნებას რთავენ ურთიერთჩათვლის საშუალებით. ყიდვა-გაყიდვასთან დაკავშირებული დღგ აღიარებული და გამჟღავნებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ურთიერთჩათვლის საშუალებით. თუ გათვალისწინებულია დებიტორული დავალიანების გაუფასურება, გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი ფიქსირდება მევალის მთლიანი თანხისთვის, დღგ ჩათვლით.

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები მითითებულია ღირებულებასა და რეალიზაციის წმინდა ღირებულებას შორის უმცირესი ოდენობით. ინვენტარიზაციის ღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი მნიშვნელობის საფუძველზე. მზა პროდუქციის ღირებულება მოიცავს შესყიდვის ხარჯებსა და შესყიდვის ფასს, საიმპორტო მოსაკრებელსა და სხვა აუნაზღაურებელ გადასახადებს, ტრანსპორტირებისა და დამუშავების ხარჯებს და ნებისმიერ სხვა პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს, სავაჭრო ფასდაკლებების, შეღავათებისა და მსგავსის გამოკლებით, რომელიც გაწეულია სასაქონლო-მატერიალური მარაგების მიტანისას მათ ამჟამინდელ ადგილსა და მდგომარეობაში.

ყოველი ანგარიშგების თარიღისას, ხდება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეფასება გაუფასურებაზე. სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურებისას, საბალანსო ღირებულება მის რეალიზაციის წმინდა ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი დაუყოვნებლივ იქნება აღიარებული მოგებასა ან ზარალში.

წინსწრებით გადახდები. წინსწრებით გადახდები ხორციელდება თვითღირებულებით, გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით. წინსწრებით გადახდა კლასიფიცირებულია, როგორც არა-მიმდინარე, თუ წინსწრებით გადახდასთან დაკავშირებული საქონლისა ან მომსახურების მიღება მოსალოდნელია ერთი წლის შემდეგ ან თუ წინსწრებით გადახდა დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც თავად იქნება კლასიფიცირებული, როგორც არა-მიმდინარე, თავდაპირველი აღიარებისას. წინსწრებით გადახდები აქტივების შესაძენად გადაირიცხება აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე ჯგუფის მიერ აქტივზე კონტროლის მიღების შემდეგ და არსებობს იმის ალბათობა, რომ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური პრივილეგიები მიენიჭება ჯგუფს. სხვა წინსწრებით გადახდების ჩამოწერა ხდება მოგებასა ან ზარალზე, როცა მიღებულია წინსწრებით გადახდებთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება. თუ არსებობს იმის ნიშნები, რომ წინსწრებით გადახდებთან დაკავშირებული აქტივები, საქონელი ან მომსახურება არ იქნება მიღებული, წინსწრებით გადახდის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოწერილია, ხოლო გაუფასურებით გამოწვეული შესაბამისი ზარალი აღიარებულია წლის მოგებასა ან ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი. კომპანიის გამოცხადებული საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის პარტნიორების მიერ. ცვლილებები კომპანიის გამოცხადებულ კაპიტალში შეტანილ იქნება მხოლოდ კომპანიის პარტნიორის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

დივიდენდები. დივიდენდები ფიქსირდება დავალიანების სახით და იქვითება საკუთარი კაპიტალიდან ინ პერიოდში, როცა მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ და ფინანსური ანგარიშების გამოსაშვებად უფლებამოსილების მინიჭებამდე გამოცხადებული ნებისმიერი დივიდენდი მითითებულია შემდგომ მოვლენათა შენიშვნაში (შენიშვნა 31).

შემოსავლის აღიარება. შემოსავალი წარმოადგენს კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობის დროს შემოდინებულ თანხას. შემოსავალი აღიარებულია გარიგების ფასის ოდენობით. გარიგების ფასი არის იმ ანაზღაურების ოდენობა, რომლის მიღების უფლებას კომპანია ვარაუდობს მომხმარებლისთვის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლის გადაცემის სანაცვლოდ, მესამე მხარეების სახელით შეგროვებული თანხების გამოკლებით.

შემოსავლის აღიარება ხდება ფასდაკლების, დაბრუნებების და დამატებული ღირებულების გადასახადის გამოკლებით..

4 ზუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

საქონლის გაყიდვები. გაყიდვების აღიარება ხდება საქონელზე კონტროლის გადაცემის მომენტში, როდესაც საქონელი მიეწოდება მომხმარებელს ან გადამზიდავს, მომხმარებელს აქვს საქონლის სრულად განკარგვის უფლება, და არ არსებობს შეუსრულებელი ვალდებულება, რომელმაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომხმარებლის მიერ საქონლის მიღებაზე. საქონელი ითვლება ადგილზე მიტანილად, როდესაც საქონელი ტრანსპორტირებულია კონკრეტულ ადგილზე ან მიწოდებულია გადამზიდავისთვის, შეფერხებისა და ზარალის რისკი გადაცემულია მომხმარებლისთვის, ან როდესაც მომხმარებელმა მიიღო საქონელი ხელშეკრულების შესაბამისად, მიღების შესახებ დებულებებმა ძალა დაკარგა, ან კომპანიას აქვს ობიექტური მტკიცებულება, რომ მიღების ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია.

გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება ხელშეკრულებაში განსაზღვრული ფასის საფუძველზე, სავარაუდო მღუცულობის ფასდაკლების გარეშე. დაგროვილი გამოცდილება გამოიყენება ფასდაკლების გამოთვლისა და უზრუნველყოფისთვის, მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით, ხოლო შემოსავლების აღიარება ხდება იმ ხარისხით, რომლითაც არსებობს ვარაუდი, რომ მნიშვნელოვანი უკუქცევა არ მოხდება. თანხის დაბრუნების ვალდებულება (შედის სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში) აღიარებულია მოსალოდნელი მოცულობის ფასდაკლებებისთვის, რომლებიც მომხმარებლებს ეკისრებათ საანგარიშო პერიოდის დასრულებამდე განხორციელებულ გაყიდვებთან მიმართებაში.

არ ითვლება რომ წარმოდგენილია დაფინანსების ელემენტი, ვინაიდან გაყიდვები ხორციელდება 30-დღიანი ვადის მქონე საკრედიტო პერიოდში, რაც შეესაბამება საბაზრო პრაქტიკას.
დებიტორული დაალიანების აღიარება ხდება ტვირთის მიწოდებისას, რადგან ეს არის დროის მომენტი, როდესაც ანაზღაურება უპირობოა, რადგან გადახდის ვადის დადგომას მხოლოდ დრო აშორებს.

მომსახურების გაყიდვა. ჯგუფი ახორციელებს მომსახურებას ფიქსირებული და ცვლადი ფასების ხელშეკრულებების საფუძველზე. მომსახურების მიწოდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია იმ საანგარიშო პერიოდში, რომლის დროსაც ხდება მომსახურების გაწევა. ფიქსირებული ფასის ხელშეკრულებებისთვის შემოსავალი აღიარებულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის მიწოდებული ფაქტობრივი მომსახურების საფუძველზე, მთლიანი გასაწევი მომსახურების პროპორციულად, რადგან მომხმარებელი იღებს და იყენებს სარგებელს ერთდროულად. აღნიშნული განისაზღვრება მოსალოდნელ სამუშაო საათებთან შედარებით ფაქტიურად გახარჯული სამუშაო საათების საფუძველზე.

როდესაც კონტრაქტები მოიცავს მრავალჯერადი შესრულების ვალდებულებებს, გარიგების ფასი გამოიყოფა თითოეული ცალკეული შესრულების ვალდებულებაზე, ცალკეული გაყიდვების ფასების საფუძველზე. იქ, სადაც ეს უშუალოდ არ შეინიშნება, ისინი ფასდება მოსალოდნელი ღირებულების და ფასს პლიუს მარჟის საფუძველზე.

თუკი გარემოებები შეიცვლება, შემოსავლების, ხარჯების ან შესრულების პროგრესის ხარისხი გადაიხედება დასრულებამდე. შემოსავლის ან ხარჯების ნებისმიერი გამოწვეული ზრდა ან შემცირება აისახება მოგებაში ან ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც გადახედვის საჭიროების წარმომქმნელი გარემოებები ცნობილი ხდება მენეჯმენტისთვის.

ფიქსირებული ფასის ხელშეკრულების შემთხვევაში, მომხმარებელი იხდის ფიქსირებულ თანხას გადახდის გრაფიკის საფუძველზე. თუ ჯგუფის მიერ გაწეული მომსახურებები აღემატება გადახდას, ხდება სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება. თუ გადახდები აღემატება გაწეულ მომსახურებას, ხდება სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება.

თუ ხელშეკრულებაში შედის საათობრივი გადასახადი, შემოსავალი აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის ინვოისის სახით წარდგენის უფლებაც აქვს ჯგუფს. მომხმარებლებს ინვოისი ეგზავნებათ ყოველთვიურად, ხოლო ანაზღაურების გადახდა ხდება ინვოისის წარდგენის შემდეგ.

თუ ხელშეკრულება ითვალისწინებს ცვალებად ანაზღაურებას, შემოსავალი აღიარდება მხოლოდ იმ ხარისხით, რომლითაც სავარაუდოა, რომ არ მოხდება ამგვარი ანაზღაურების მნიშვნელოვანი უკუქცევა.

ანაზღაურებები თანამშრომელთათვის. ხელფასი, წლიური შვებულებისა და ბიულეტენის თანხა, ბონუსები და არაფულადი ბენეფიტები ირიცხება იმ წლის განმავლობაში, რომელშიც ხდება ჯგუფის შესაბამისი თანამშრომლების მიერ შესაბამისი მომსახურების გაწევა. ჯგუფს არ აქვს იურიდიული ან ტრადიციული ვალდებულება პენსიის ან მსგავსი დახმარების გადახდაზე.

ფინანსური ანგარიშების შესწორება მათი გამოშვების შემდეგ. ნებისმიერი ცვლილება ამ ფინანსურ ანგარიშებში გამოშვების შემდეგ საჭიროებს ჯგუფის ხელმძღვანელობის თანხმობას, რომელიც ანიჭებს უფლებასმოსილებას ამ ფინანსური ანგარიშების გამოშვებაზე.

5 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები

ჯგუფი აკეთებს გაანგარიშებებსა და ვარაუდებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულებაზე მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში. გაანგარიშებები და მოსაზრებები მუდმივად ფასდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, სამომავლო მოვლენების მოლოდინების ჩათვლით, რომლებიც მიჩნეულია გონივრულად მოცემულ გარემოებებში.

ხელმძღვანელობა ასევე გამოთქვამს გარკვეულ მოსაზრებებს, გარდა იმისა, რაც მოიცავს გაანგარიშებებს, ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და გაანგარიშება, რომელსაც შეუძლია მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულებაზე მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში, მოიცავს შემდეგს:

ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის ექსპლუატაციის ვადა. ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის ექსპლუატაციის ვადის გაანგარიშება განხილვის საგანს წარმოადგენს მსგავსი აქტივებით გამოცდილებაზე დაყრდნობით. აქტივებთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად გამოყენების საშუალებით ხორციელდება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობა აფასებს დარჩენილ ექსპლუატაციის ვადას აქტივების მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობისა და იმ სავარაუდო პერიოდის შესაბამისად, რომელშიც მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს მოუტანს ჯგუფს. გათვალისწინებულია შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება;
თუ სავარაუდო ექსპლუატაციის ვადები 10%-ით განსხვავდება ხელმძღვანელობის გაანგარიშებებისგან, ზემოქმედება ამორტიზაციაზე 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, იქნება მისი გაზრდა/შემცირება 135,807 ლარით (2017: , 135,807 ლარით).

6 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები

ფასს 9 "ფინანსური ინსტრუმენტების" მიღება. 2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფმა მიიღო ფასს 9, „ფინანსური ინსტრუმენტები". ჯგუფმა გადაწყვიტა არ გადაემოწმებინა შედარებითი მაჩვენებლები და აღიარა ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების ნებისმიერი კორექტირებები გადაუნაწილებელ მოგებაში, სტანდარტის მიღების თარიღისთვის, 2018 წლის 1 იანვრისთვის. შესაბამისად, ფასს 7-ის შესწორებული მოთხოვნები, ფინანსური ინსტრუმენტები: ინფორმაციის გამჟღავნება, გამოყენებული იქნა მხოლოდ მიმდინარე პერიოდისთვის. შედარებითი პერიოდის გამჟღავნებები იმეორებს წინა წელს გაკეთებულ გამჟღავნებებს.

მიმდინარე პერიოდის განმავლობაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა აღწერილია შენიშვნა 6-ში. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულია 2018 წლის 1 იანვრამდე და ასევე გამოიყენება შედარებითი ინფორმაციისთვის, გამჟღავნებულია შენიშვნა 30-ში.

ფინანსური აქტივების თითოეული კლასის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სავაჭრო დებიტორული და სხვა დებიტორული დავალიანებები, გაცემული სესხები) საბალანსო ღირებულებების უწინდელი შეფასება ბასს 39 -ის შესაბამისად და 2018 წლის 1 იანვარს ფასს 9-ს მიღების შემდეგ განსაზღვრული შეფასების მეთოდი, მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება ერთმანეთისგან.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები რეკლასიფიცირდა სესხების და დებიტორული დავალიანებების ("L&R") ბასს 39-ს მიხედვით შეფასების კატეგორიიდან ამორტიზაციის ღირებულების ფასს 9-ს მიხედვით შეფასების კატეგორიაში, ამ უკანასკნელი სტანდარტის მიღების თარიღისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფულადი სახსრებისა და მათი ქევივალენტების ნაშთებისთვის უმნიშვნელო იყო.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები რეკლასიფიცირდა სესხების და დებიტორული დავალიანებების ("L&R") ბასს 39-ის მიხედვით შეფასების კატეგორიიდან ამორტიზაციის ღირებულების ფასს 9-ის მიხედვით შეფასების კატეგორიაში, სტანდარტის მიღების თარიღისთვის.

გაცემული სესხები: გაცემული სესხების რეკლასიფიკაცია მოხდა სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების ("L&R") ბასს 39-ის მიხედვით შეფასების კატეგორიიდან ამორტიზაციის ღირებულების ფასს 9-ის მიხედვით შეფასების კატეგორიაში, სტანდარტის მიღების თარიღისთვის

ფასს 9-ზე გადასვლის გავლენა რეზრევებსა და გაუნაწილებელ მოგებებზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით უმნიშვნელო იყო.

2018 წლის 31 დეკემბერს, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება აისახა ამორტიზაციის ღირებულებით. ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაში ცვლილებები არ შესულა.

6 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ფასს 15, „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან". ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 15-ზე გადასვლის გამარტივებული მეთოდი და გადაწყვიტა მიემართა პრაქტიკული მიზანშეწონილობისთვის, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო გამარტივებული მეთოდით გადასვლისთვის. ფასს 15-ის მიღებამ გამოიწვია ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში. 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, ფასს 15-ზე გადასვლას არ გამოუწვევია მნიშვნელოვანი ეფექტები.

ჯგუფმა მიიღო შემდეგი შესწორებული სტანდარტები 2018 წლის 1 იანვრიდან, თუმცა აღწშნულს არ მოუხდენია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიაზე.

- ფასს 2-ის შესწორებები - „აქციებზე დაფუძნებული გადახდა" (გამოცემულია 2016 წლის 20 ივნისს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ფასს 4-ის შესწორებები - „ფასს 9-ს - ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება ფასს 4-თან - სადაზღვევო ხელშეკრულებებთან ერთად"(გამოცემულია 2016 წლის 12 სექტემბერს და, მიდგომიდან გამომდინარე, ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის 2018 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ, საწარმოებისთვის, რომლებმაც გადაწყვიტეს დროებითი გათავისუფლების ვარიანტის გამოყენება, ან ფასს 9-ს პირველად გამოყენების შემთხვევაში - იმ საწარმოებისთვის, რომლებმაც გადაწყვიტეს გადაფარვის მეთოდის გამოყენება) .

- ფასსს – ების 2014-2016 წლების ციკლის ყოველწლიური გაუმჯობესებები - ცვლილებები ფასს 1-სა და ბასს 28-ში (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ფაისკ 22 „უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და წინასწარი გადახდა" (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 40-ის შესწორებები - „საინვესტიციო ქონების გადაცემა" (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

7 სიახლეები ბუღალტრული აღრიცხვის სფეროში

გამოშვებულ იქნება გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან მოგვიანებით და რომელიც ჯგუფს ადრე არ მიუღია.

აქტივების გაყიდვა ან კონტრიბუცია ინვესტორსა და მის პარტნიორს და მასთან დაკავშირებულ ან ერთობლივი საწარმოს შორის - შესწორებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოიცა 2014 წლის 11 სექტემბერს და ძალაში შედის სსბსბ-ს მიერ განსაზღვრული თარიღით ან მოგვიანებით დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ეს შესწორებები მიმართულია ფასს 10-ის და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობების აღმოფხვრისკენ, ინვესტორსა და მის ასოციებულ ან ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვისას ან კოტრიბუციისას შესწორებების შეტანისას. შესწორების მთავარი შედეგი იმაში მდგომარეობს, რომ სრული მოგების ან ზარალის აღიარება ხდება, როდესაც ოპერაციაში ჩართულია ბიზნესი. ნაწილობრივი ზარალი ან მოგება აღიარებულია, როცა ოპერაცია მოიცავს აქტივებს, რომლებიც არ წარმოადგენს ბიზნესს, მაშინაც კი, როდესაც მათი მფლობელი შვილობილი კომპანიაა.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 16, იჯარის ხელშეკრულებები (გამოშვებული 2016 წლის 13 იანვარს და ძალაშია პერიოდებისთვის, რომლებიც 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ იწყება). ახალ სტანდარტში ჩამოყალიბებულია იჯარის ხელშეკრულებების აღიარების, შეფასების, წარმოდგენისა და ინფორმაციის გამჟღავნების პრინციპები. ყველა საიჯარო ხელშეკრულება იწვევს მეიჯარის მიერ აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დასაწყისში, ხოლო თუ საიჯარო გადასახადების გადახდა ხორციელდება დროთა განმავლობაში, ასევე დაფინანსების მიღების უფლებას. შესაბამისად, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 16 გამორიცხავს საიჯარო ხელშეკრულებების კლასიფიკაციას საოპერაციო იჯარების ან ფინანსური იჯარების სახით, რაც გათვალისწინებულია IAS 17-ით და ამის ნაცვლად, ნერგავს მოიჯარეთა ერთიანი აღრიცხვის მოდელს. მოიჯარეებმა უნდა აღიარონ: (ა) აქტივები და პასივები ყველა საიჯარო ხელშეკრულებისთვის, რომელთა ვადაც 12 თვეს აღემატება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა საბაზო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა; და (ბ) საიჯარო აქტივების გაუფასურება საიჯარო ვალდებულებებზე პროცენტისგან ინდივიდუალურად მოგება-ზარალის ანგარიშსა და სხვა ჯამური შემოსავლის ანგარიშში. ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 16 არსებითად გადაიტანს მეიჯარის ბუღალტრული აღრიცხვის მოთხოვნებს IAS 17-ში. შესაბამისად, მეიჯარე განაგრძობს იჯარების კლასიფიკაციას საოპერაციო იჯარებად ან ფინანსურ იჯარებად და მათ აღრიცხვას ორი სხვადასხვა ტიპის იჯარებად. ჯგუფის შეფასებით ახალ სტანდარტი ზემოქმედებას არ ახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 17, "სადაზღვევო კონტრაქტები" (გამოშვებული 2017 წლის 18 მაისს და ძალაშია პერიოდებისთვის, რომლებიც 2021 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ იწყება). ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 17 ანაცვლებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტს 4, რომელმაც კომპანიებს მისცა ნებართვა განახორციელონ ბუღალტრული აღრიცხვა სადაზღვევო კონტრაქტებისთვის არსებული პრაქტიკის გამოყენებით. ამის შედეგად, ინვესტორებისთვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური მაჩვენებლების შედარება.

7 სიახლეები ბუღალტრული აღრიცხვის სფეროში (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 17 წარმოადგენს ერთიან პრინციპზე დაფუძნებულ სტანდარტს ყველა ტიპის სადაზღვევო კონტრაქტების აღრიცხვისთვის, გადაზღვევის კონტრაქტების ჩათვლით, რომლებიც მზღვეველს აქვს. სტანდარტი ითვალისწინებს სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფების აღიარებასა და შეფასებას: (i) სამომავლო ფულადი საშუალებების (შესრულების ფულადი საშუალებების) რისკებზე კორექტირებული ამჟამინდელი ღირებულებით, რომელიც მოიცავს მთელ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას შესრულების ფულადი საშუალებების შესახებ უტყუარ საბაზრო ინფორმაციასთან შესაბამისობაში; პლუს (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან მინუს (თუ ეს ღირებულება აქტივია) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს მიუღებელ მოგებას კონტრაქტების ჯგუფში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ მოგებას სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფიდან მათ მიერ სადაზღვევო დაფარვის უზრუნველყოფის პერიოდის განმავლობაში და როცა ისინი თავისუფლდებიან რისკისგან. თუ კონტრაქტების ჯგუფი არის ან გახდება ზარალის გამომწვევი, ორგანიზაცია დაუყოვნებლივ აღიარებს ზარალს. ჯგუფი არ ელოდება ახალი სტანდარტის რაიმე ზემოქმედებას მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

IFRIC 23 „გაურკვევლობა საშემოსავლო გადასახადით დაბეგვრის რეჟიმებთან დაკავშირებით (გამოშვებული 2017 წლის 7 ივნისს და ძალაშია პერიოდებისთვის, რომლებიც 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ იწყება). IAS 12 ითვალისწინებს, თუ როგორ უნდა მოხდეს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა, მაგრამ არა იმას, თუ როგორ უნდა აისახოს გაურკვევლობის შედეგები. ინტერპრეტაცია განმარტავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს აღიარებისა და შეფასების მოთხოვნების გამოყენება IAS 12-ში, თუ ადგილი აქვს გაურკვევლობას საშემოსავლო გადასახადით დაბეგვრის რეჟიმთან დაკავშირებით. კომპანიამ უნდა გადაწყვიტოს, ყოველი გაურკვეველი საგადასახადო რეჟიმი ინდივიდუალურად განიხილოს თუ ერთ ან მეტ სხვა გაურკვეველ საგადასახადო რეჟიმთან ერთად, იმის მიხედვით, თუ რომელი მიდგომა უკეთესად ასახავს გაურკვევლობის გადაწყვეტას. კომპანიამ უნდა ივარაუდოს, რომ საგადასახადო ორგანო შეამოწმებს თანხებს, თუ მას აქვს შემოწმების უფლება და სრულად ეცოდინება მთელი დაკავშირებული ინფორმაცია ამ შემოწმებების განხორციელებისას. თუ კომპანია დაასკვნის, რომ არ არსებობს ალბათობა იმისა, რომ საგადასახადო ორგანო დაეთანხმება გაურკვეველ საგადასახადო რეჟიმს, გაურკვევლობის შედეგი ასახულ იქნება დაკავშირებული დასაბეგრი მოგებისა ან ზარალის, საგადასახადო ბაზების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო შეღავათებისა ან საგადასახადო განაკვეთების განსაზღვრისას, ყველაზე სავარაუდო თანხისა ან მოსალოდნელი ღირებულების გამოყენებით, იმის მიხედვით, თუ კომპანიის აზრით, რომელი მეთოდი უკეთესად პროგნოზირებს გაურკვევლობის გადაწყვეტას. კომპანია ცვლილების შედეგს ასახავს ფაქტებსა ან გარემოებებში ან ახალ ინფორმაციაში, რომელიც გავლენას ახდენს მოსაზრებებსა ან გაანგარიშებებზე, რომლებიც გათვალისწინებულია ინტერპრეტაციით, როგორც საღრიცხვო გაანგარიშების ცვლილება. ფაქტებისა და გარემოებების ან ახალი ინფორმაციის ცვლილებების მაგალითები, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს მოსაზრების ან გაანგარიშების ხელახალი შეფასება, მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება, საგადასახადო ორგანოს მიერ შემოწმებებით ან ქმედებებით, საგადასახადო ორგანოს მიერ დადგენილი წესების ცვლილებებით ან საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო რეჟიმის შემოწმების ან ხელახალი შემოწმების უფლების ამოწურვით. საგადასახადო ორგანოს მხრიდან საგადასახადო რეჟიმზე თანხმობის ან უთანხმოების არარსებობა, თავისთავად, არ წარმოადგენს ფაქტებისა და გარემოებების ან ახალი ინფორმაციის ცვლილებას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით გათვალისწინებულ მოსაზრებებსა ან გაანგარიშებებზე. ჯგუფი არ ვარაუდობს, რომ ახალი სტანდარტი რაიმე გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

წინსწრების მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - შესწორებები IFRS 9-ში (გამოშვებული 2017 წლის 12 ოქტომბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). ეს შესწორებები იმ სესხების და სასესხო ფასიანი ქაღალდების ამორტიზაციის ღირებულებით შეფასების საშუალებას იძლევა, რომლებიც შეიძლება წინასწარ ანაზღაურდეს ამორტიზებულზე დაბალი ღირებულებით, მაგალითად, სამართლიანი ღირებულებით ან მსესხებლისთვის გადასახდელი გონივრული კომპენსაციის ღირებულებით, რომელიც ტოლია ბაზრის საპროცენტო განაკვეთის ზრდის ეფექტის სიდიდისა ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების დარჩენილი ვადის განმავლობაში. გარდა ამისა, დასკვნის გასაკეთებლად სტანდარტის საფუძველს დამატებული ტექსტი ადასტურებს ფასს 9 – ში არსებულ სახელმძღვანელო მითითებას იმის შესახებ, რომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული გარკვეული ფინანსური ვალდებულებების ცვლილებები ან გაცვლები, რომლებიც არ იწვევს აღიარების გაუქმებას, გამოიწვევს მოგების ან ზარალის აღრიცხვას მოგებად ან ზარალად. შესაბამისად, ანგარიშვალდებულ პირებს უმეტეს შემთხვევაში არ შეეძლებათ გადახედონ სესხის სასარგებლო მომსახურების დარჩენილი ვადის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს, რათა თავიდან აიცილონ გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე სესხში ცვლილებების შეტანისას. ჯგუფი არ ელოდება ახალი სტანდარტის გავლენას მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ბასს 28-ში - „გრძელვადიანი წილობრივი მონაწილეობა დამოკიდებულ ორგანიზაციებსა და ერთობლივ საწარმოებში“ (გამოშვებულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). შესწორება განმარტავს, რომ ანგარიშვალდებულმა ორგანიზაციებმა უნდა გამოიყენონ ფასს 9 გრძელვადიანი სესხებისთვის, პრივილეგირებული აქციებისთვის და ანალოგიური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც ადგენენ წმინდა ინვესტიციის ნაწილს წილობრივი მონაწილეობის ობიექტში, სანამ ისინი შეამცირებენ ამგვარ საბალანსო ღირებულებას ინვესტირების ობიექტის ზარალის წილით, რომელიც აღემატება ინვესტორის ინტერესის თანხას ჩვეულებრივ აქციებში. ჯგუფი არ ელოდება შესწორებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ფასს-ების 2015-2017 წლების ციკლში - ფასს 3-ის, ფასს 11-ის, ბასს 12-ის და ბასს 23-ის შესწორებები (გამოცემულია 2017 წლის 12 დეკემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). ვიწრო სფეროში შეტანილმა ცვლილებებმა გავლენა მოახდინა ოთხ სტანდარტზე. ფასს 3 განმარტავს, რომ მყიდველმა უნდა გადააფასოს უწინ მის მფლობელობაში არსებული წილი ერთობლივ ოპერაციაში, როდესაც ის მოიპოვებს კონტროლს ბიზნესზე. და პირიქით, ფასს 11 ახლა უკვე პირდაპირ განმარტავს, რომ ინვესტორმა არ უნდა გადააფასოს უწინ მის მფლობელობაში არსებული წილი,

7 სიახლეები ბუღალტრული აღრიცხვის სფეროში (გაგრძელება)

როდესაც მოიპოვებს კონტროლს ერთობლივ ოპერაციაზე, რაც ანალოგიურია არსებული მოთხოვნების, რომელთა შესაბამისად დაკავშირებული კომპანია გარდაიქმნება ერთობლივ საწარმოდ და პირიქით. შესწორებული ბასს 12 განმარტავს, რომ საწარმო აღიარებს დივიდენდების საშემოსავლო გადასახადის შედეგებს იმ შემთხვევაში თუ მან აღიარა ოპერაცია ან მოვლენა, რომელმაც მოიტანა შესაბამისი გასანაწილებელი მოგებები, მაგალითად, მოგებაში ან ზარალში ან სხვა სრულ შემოსავალში. ახლა უკვე ნათელია, რომ მოთხოვნები გამოიყენება ნებისმიერი ვითარებისთვის თუ კაპიტალად კლასიფიცირებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადახდები წარმოადგენს მოგების განაწილებას, და არა მხოლოდ მაშინ, როდესაც საგადასახადო შედეგები გამოწვეულია განსხვავებული ტარიფის გადასახადებით განაწილებულ და გაუნაწილებელ მოგებებში. შესწორებული ბასს 23 ახლა მოიცავს მკაფიო მითითებებს იმის შესახებ, რომ კონკრეტული აქტივის ფინანსირებისთვის სპეციალურად მიღებული სესხები გამოიქვითება ზოგად სესხებთან დაკავშირებული ხარჯებიდან, რომლებიც მისაღებია კაპიტალიზაციისთვის, თუმცა მხნამ, სანამ კონკრეტული აქტივი პრაქტიკულად არ ამოიწურება. ჯგუფი არ ელოდება ახალი სტანდარტის გავლენას მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ბასს 19-ში - „გეგმის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება“ (გამოცემულია 2018 წლის 7 თებერვალს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). ცვლილებები განმარტავს თუ როგორ უნდა განისაზღვროს საპენსიო ხარჯები დადგენილი გადახდების მქონე საპენსიო გეგმაში ცვილებების შესვლისას. გეგმის ცვლილებისას - ცვლილება, შემცირება ან აგნარიშსწორება - ბასს 19 მოითხოვს წმინდა ვალდებულების ან დადგენილ გადახდებიანი აქტივის გადაფასებას. შესწორებები მოითხოვს ამ გადაფასებიდან განახლებული ვარაუდების გამოყენებას, რათა განისაზღვროს მიმდინარე მომსახურების ხარჯი და წმინდა პროცენტი, გეგმის შეცვლის შემდგომ დარჩენილი საანგარიშო პერიოდისთვის. შესწორებების შეტანამდე ბასს 19 არ განმარტავდა როგორ უნდა გამოთვლილიყო აღნიშნული ხარჯები გეგმის ცვლილების შემდგომი პერიოდისთვის. განახლებული დაშვებების მოთხოვნით, მოსალოდნელია, რომ შესწორებები წარუდგენს სასარგებლო ინფორმაციას ფინანსური ანგარიშგებების მომხმარებლებს. ჯგუფი არ ელოდება ახალი სტანდარტის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ სტრუქტურაში შეტანილი შესწორებები (გამოცემულია 2018 წლის 29 მარტს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). შესწორებული კონცეპტუალური სტრუქტურა მოიცავს ახალ თავს შეფასების შესახებ; ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშგების სახელმძღვანელო მითითებებს; გაუმჯობესებულ განსაზღვრებებს და სახელმძღვანელო მითითებებს - კერძოდ, ვალდებულების განსაზღვრას; და განმარტებებს ისეთ მნიშვნელოვან სფეროებში, როგორიცაა მართვის, სიფრთხილის და შეფასების განუსაზღვრელობის როლი ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ბიზნესის განსაზღვრება - ფასს 3-ის შესწორებები (გამოცემულია 2018 წლის 22 ოქტომბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). შესწორებები განიხილავს ბიზნესის განსაზღვრებას. ბიზნესში უნდა ფიგურირებდეს წარმოების ხარჯები და არსებითი პროცესი, ხოლო ორივემ ერთად შეიტანოს მნიშვნელოვანი წვლილი შედეგის მიღწევაში. ახალი სახელმძღვანელო მითითებები უზრუნველყოფს საფუძველს იმისათვის, რომ განისაზღვროს თუ როდის აქვს ადგილი საწარმოო ხარჯებსა და არსებით პროცესს, მათ შორის ახლად ჩამოყალიბებული კომპანიებისთვის, რომლებსაც ჯერ არ მიუღწევიათ შედეგისთვის. იმ შემთხვევაში თუ ჯერ არ მიღწეულა შედეგი, ორგანიზებული სამუშაო ძალა უნდა იყოს წარმოდგენილი ბიზნესად კლასიფიკაციის პირობად. ტერმინი „შედეგი“ შეზღუდულად არის განსაზღვრული, რათა ყურადღება გამახვილდეს მომხმარებლისთვის მიწოდებულ საქონელსა და მომსახურებებზე, რომლებიც ქმნიან საინვესტიციო და სხვა შემოსავალს, და ეს გამორიცხავს შემოსავლებს ქვედა ხარჯების და სხვა ეკონომიკური სარგებელის სახით. ასევე, აღარ წარმოადგენს აუცილებლობას იმის შეფასება, შეუძლიათ თუ არა ბაზრის მონაწილეებს ნაკლული ელემენტების ჩანაცვლება ან საქმიანობების შეძენილი სახეობების და აქტივების ინტეგრირება. საწარმოს შეუძლია გამოიყენოს „ტესტი კონცენტრირებაზე“. შეძენილი აქტივები ვერ წარმოადგენენ ბიზნესს თუ შეძენილი მთლიანი აქტივების პრაქტიკულად ყველა სამართლიანი ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). შესწორებები პერსპექტიულია და ჯგუფი გამოიყენებს მათ და შეაფასებს მათ გავლენას 2020 წლის 1 იანვრიდან.

მატერიალურობის განსაზღვრება - ბასს 1-ის და ბასს 8-ს შესწორებები (გამოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). შესწორებები განმარტავს მატერიალურობას და მისი გამოყენების საშუალებებს, განსაზღვრების სახელმძღვანელო მითითებებში შეტანით, რომელიც ფასს-ის სხვა ნაწილებში აქამდე ყველგან ფიგურირებდა. ამასთან, განსაზღვრების თანმხლები განმარტებები გაუმჯობესდა. საბოლოოდ, ჩასწორებები უზრუნველყოფენ მატერიალურობის განსაზღვრების შესაბამისობას ყველა ფასს სტანდარტთან. ინფორმაცია მნიშვნელოვანია, თუ მისი გამოტოვება, არასწორი გადმოცემა ან ბუნდოვანება სავარაუდოდ დასაბუთებულად მოახდენს გავლენას გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც იღებენ ზოგადი დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგებების ძირითადი მომხმარებლები იმ ფინანსურ ანგარიშგებებზე დაყრდნობით, რომლებიც უზრუნველყოფს ფინანსურ ინფორმაციას კონკრეტული ანგარიშვალდებული საწარმოს შესახებ. ჯგუფი ამჟამად აფასებს შესწორებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არაა აღწერილი, არაა მოსალოდნელი, რომ ახალმა სტანდარტებმა და ინტერპრეტაციებმა მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

8 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

როგორც წესი, მხარეები დაკავშირებულად ითვლება, თუ მხარეები იმყოფებიან საერთო კონტროლის ქვეშ ან თუ ერთ მხარეს შეუძლია აკონტროლოს მეორე მხარე ან შეუძლია განახორციელოს მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მეორე მხარეზე ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. ყოველი შესაძლო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ სამართლებრივ ფორმას.
დაკავშირებულ მხარეებთან დავალიანების ნაშთები შემდეგია:

	უშუალო დამფუძნებელი	საერთო კონტროლქვეშ არსებული ორგანიზაციები	ძირითადი ხელმძღვანელი პერსონალი
2017 წლის 31 დეკემბერს			
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება დაკავშირებული მხარეებისგან	-	156,597	-
დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული გრძელვადიანი სესხები	-	10,000	-
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები დაკავშირებული მხარეებისგან	55,394	34,588	14,400
2018 წლის 31 დეკემბერს			
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება დაკავშირებული მხარეებისგან	-	158,079	-
დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული გრძელვადიანი სესხები	-	10,000	-
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები დაკავშირებული მხარეებისგან	-	-	-

ოპერაციები, შემოსავლების და ხარჯების პოზიციები დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგნაირად გამოიყურებოდა:

	უშუალო მშობელი კომპანია	საბოლოო მფლობელი	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის				
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის შეძენა	-	-	-	-
შემოსავალი ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის გაყიდვიდან	-	-	47,262	-
შემოსავალი პროცენტების სახით	-	-	25,044	-
პროცენტების ხარჯი	-	(27,775)	-	-
საქონლის გაყიდვები	-	712	77,586	3,518
ანაზღაურება	-	(15,710)	-	(142,971)
გაყიდვების ღირებულება	-	-	(61,272)	-
ტრანსპორტირების ხარჯები	-	-	(7,410)	(4,125)
სხვა არაოპერაციული ხარჯი	-	(840)	-	4,542
მოგება / (ზარალი) უცხოური ვალუტის გაცვლიდან	(12,385)	(21,375)	(3,888)	-
სხვა	-	-	(1,780)	(34,604)

	უშუალო მშობელი კომპანია	საბოლოო მფლობელი	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის				
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის შეძენა	(133,360)	-	-	(680)
შემოსავალი ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის გაყიდვიდან	-	-	106,644	-
შემოსავალი პროცენტების სახით	-	-	20,571	-
საქონლის გაყიდვები	-	-	165,219	-
ანაზღაურება	-	(16,500)	-	(128,568)
გაყიდვების ღირებულება	-	-	(1,017)	(4,500)
ტრანსპორტირების ხარჯები	-	-	(2,542)	-
სხვა არაოპერაციული ხარჯი	-	-	-	(724)
მოგება / (ზარალი) უცხოური ვალუტის გაცვლიდან	5,839	-	(12,857)	-
სხვა	-	-	508	(380)

მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალის ანაზღაურება. მთავარ ხელმძღვანელ პერსონალში იგულისხმება მთავარი აღმასრულებელი ხელმძღვანელი და ფინანსური დირექტორი. მთავარი ხელმძღვანელობისთვის სრული განაკვეთით სამსახურისთვის გადახდილი ანაზღაურება დაფუძნებულია საბაზისო ხელფასზე, ბონუსსა და სხვა შეღავათებზე. მთლიანი ანაზღაურება შეტანილია მოგების ან ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, რომელიც, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, შეადგენდა 142,971 ლარს (201 7: 128,568 ლარი). მთავარი ხელმძღვანელობისთვის გადასახდელი ანაზღაურება და შეღავათები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა ნულ ლარს (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის: 6,000 ლარს).

9 ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები

მოძრაობები ქონების, მოწყობილობებისა და აღჭურვილობის ("PP & E") და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში შემდეგნაირად გამოიყურებოდა:

	მიწა და შენობები	ავტომობილები	მოწყობილობები და აპარატურა	საოფისე და სხვა აღჭურვილობა	CIP*	სულ ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა	ლიცენზიები	სხვა არამატერიალური აქტივები	სულ არამატერიალური აქტივები	სულ ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები
ღირებულება	4,165,312	1,194,562	8,911,964	1,224,816	1,343,905	16,840,559	170,320	11,270	181,590	17,022,149
დაგროვილი ცვეთა / ამორტიზაცია	(482,478)	(426,457)	(3,347,193)	(672,137)	-	(4,928,265)	(87,161)	-	(87,161)	(5,015,426)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 1 იანვრისთვის	**3,682,834**	**768,105**	**5,564,771**	**552,679**	**1,343,905**	**11,912,294**	**83,159**	**11,270**	**94,429**	**12,006,723**
დამატებები	60,524	766,125	939,133	529,945	1,523,352	3,819,079	55,422	-	55,422	3,874,501
რეალიზაციები	(157,382)	(208,340)	(183,511)	(48,125)	-	(597,358)	(422)	-	(422)	(597,780)
გადარიცხვები	140,035	13,597	25,092	129,723	(308,447)	-	-	-	-	-
ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯი	(178,829)	(303,325)	(851,250)	(272,611)	-	(1,606,015)	(6)	-	(6)	(1,606,021)
რეალიზაციისას აღმოფხვრილი ცვეთა	101,161	212,451	34,684	7,922	-	356,218	6	-	6	356,224
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	**3,648,343**	**1,248,613**	**5,528,919**	**899,533**	**2,558,810**	**13,884,218**	**138,159**	**11,270**	**149,429**	**14,033,647**
ღირებულება	4,208,489	1,765,944	9,692,678	1,836,359	2,558,810	20,062,280	225,320	11,270	236,590	20,298,870
დაგროვილი ცვეთა / ამორტიზაცია	(560,146)	(517,331)	(4,163,759)	(936,826)	-	(6,178,062)	(87,161)	-	(87,161)	(6,265,223)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	**3,648,343**	**1,248,613**	**5,528,919**	**899,533**	**2,558,810**	**13,884,218**	**138,159**	**11,270**	**149,429**	**14,033,647**
დამატებები	28,579	561,688	635,556	372,985	8,948,835	10,547,643	-	44,232	44,232	10,591,875
რეალიზაციები	(48,471)	(145,231)	(391,900)	(277,507)	(21,448)	(884,557)	(55,000)	-	(55,000)	(939,557)
გადარიცხვები	46,984	23,822	1,045,491	202,616	(1,318,913)	-	-	-	-	-
ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯი	(96,093)	(302,783)	(577,115)	(143,890)	-	(1,119,881)	(21,573)	(2,854)	(24,427)	(1,144,308)
რეალიზაციისას აღმოფხვრილი ცვეთა	9,398	77,457	262,085	92,504	-	441,444	3,578	-	3,578	445,022
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	**3,588,740**	**1,463,566**	**6,503,036**	**1,146,241**	**10,167,284**	**22,868,867**	**65,164**	**52,648**	**117,812**	**22,986,679**
ღირებულება	4,235,581	2,206,223	10,981,825	2,134,453	10,167,284	29,725,366	170,320	55,502	225,822	29,951,188
დაგროვილი ცვეთა / ამორტიზაცია	(646,841)	(742,657)	(4,478,789)	(988,211)	-	(6,856,498)	(105,156)	(2,854)	(108,010)	(6,964,508)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	**3,588,740**	**1,463,566**	**6,503,036**	**1,146,242**	**10,167,284**	**22,868,868**	**65,164**	**52,648**	**117,812**	**22,986,680**

(*) CIP – მიმდინარე მშენებლობა..

9 ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

მოწყობილობები და აღჭურვილობის რეალიზაციით გამოწვეული მოგება 86,866 ლარის ოდენობით (2017 ზარალი: 44,300) შევიდა სხვა ოპერაციულ ხარჯებში.
დატვირთული აქტივების შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნა 25-ში.

10 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	11,214,020	12,013,366
გაუფასურებით გამოწვეული ზარალისგან თავისუფალი რეზერვი	(2,326,897)	(2,188,748)
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, ნეტო	**8,887,123**	**9,824,618**
წინასწარი გადახდები	3,712,923	2,339,171
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	**12,600,046**	**12,163,789**

კომპანია იყენებს ფასს 9-ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად, რომელიც იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადის დროს მოსალოდნელი დანაკარგების რეზერვს ყველა სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებებისთვის..

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები შეფასდა ინდივიდუალურ საფუძველზე.

ანალიზი ვაჭრობისა და სხვა დებიტორული დავალიანებების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით შემდეგნაირია:

	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	
- მიმდინარე	798,576
- 60 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	-
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილებით	2,914,936
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებით	2,951,684
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	4,548,824
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მთლიანი საბალანსო ღირებულება)	**11,214,020**
საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი	(2,326,897)
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით (საბალანსო ღირებულება)	**8,887,123**

10 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2017
არც ვადაგასული და არც გაუფასურებული - შემდეგი სუბიექტების გავლენა	
- უცხოური საწარმოები	907,540
- ადგილობრივი საწარმოები	7,884,574
სულ არც ვადაგასული და არც გაუფასურებული	**8,792,114**
ვადაგასული, მაგრამ არა გაუფასურებელი	
- 60- დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	85,074
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილება	17,006
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	525,293
- 360 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება	581,179
სულ ვადაგასული, მაგრამ არა გაუფასურებელი	**1,208,552**
ინდივიდუალურად განსაზღვრული გაუფასურებულად (მთლიანი)	
- 60 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	11,965
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილება	11,643
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	455,362
- 360 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება	1,533,730
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული	**2,012,700**
გაუფასურებისგან თავისუფალი რეზერვი	**(2,188,748)**
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	**9,824,618**

მოძრაობები სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვში შემდეგნაირად გამოიყურება:

	2018	2017
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრისთვის , 2017	**2,188,748**	**1,637,311**
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	297,186	551,437
ჩამოწერები	(159,037)	-
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრისთვის , 2018	**2,326,897**	**2,188,748**

10 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

მოძრაობა წინასწარ გადახდებში შემდეგნაირია:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 1 იანვრისთვის	**993,941**
დამატებები	24,141,685
წინასწარი გადახდების გაუფასურება	(133,994)
დაკავშირებული ტვირთის ან მომსახურების მიღებაზე ჩამოწერილი წინასწარი გადახდები	(22,662,461)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	**2,339,171**
დამატებები	13,880,031
წინასწარი გადახდების გაუფასურება	(266,223)
დაკავშირებული ტვირთის ან მომსახურების მიღებაზე ჩამოწერილი წინასწარი გადახდები	(12,240,055)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	**3,712,924**

11 გაცემული სესხები

	31 December 2018	31 December 2017
კორპორატიული სესხები	2,945,868	3,012,544
სესხები ფიზიკური პირებისთვის	55,235	55,317
მინუს: სესხის გაუფასურების რეზერვი	(2,395,681)	(2,291,897)
სესხების საბალანსო თანხა ამორტიზებული ღირებულებით	**605,422**	**775,964**

მოძრაობები სესხის გაუფასურების რეზერვში შემდეგნაირად გამოიყურება:

	2018	2017
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვრისთვის	**2,291,897**	**2,156,084**
გაუფასურების რეზერვი / გადაფარვა წლის განმავლობაში	103,784	135,813
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრისთვის	**2,395,681**	**2,291,897**

11 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ანალიზს საკრედიტო რისკის გავლენის შესახებ იმ სესხებზე, რომლებიც ფასდება ამორტიზაციის ღირებულებით და რომელთათვისაც აღიარებულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ქვემოთ მოყვანილი სესხების საბალანსო ღირებულება ასახავს ჯგუფის მაქსიმალურ დაქვემდებარებულობას საკრედიტო რისკებზე, აღნიშნულ სესხებთან მიმართებაში.

ამორტიზაციის ღირებულებით ბალანსზე აყვანილი სესხების საკრედიტო ხარისხი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2018
გაცემული სესხები	
- მიმდინარე	194,379
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილება	60,120
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	325,179
- 360 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება	2,421,424
სულ გაცემული სესხები (მთლიანი საბალასო ოდენობა)	**3,001,103**
საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი	(2,395,681)
სულ გაცემული სესხები (საბალანსო ოდენობა)	**605,422**

ამორტიზაციის ღირებულებით ბალანსზე აყვანილი სესხების საკრედიტო ხარისხი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2017
სულ არც ვადაგასული და არც გაუფასურებული	**208,614**
ვადაგასული, მაგრამ არა გაუფასურებელი	
- მიმდინარე	17,284
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილება	22,490
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	42,050
- 360 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება	183,636
სულ ვადაგასული, მაგრამ არა გაუფასურებელი	**265,460**
ინდივიდუალურად განსაზღვრული გაუფასურებულად (მთლიანი)	
- მიმდინარე	10,277
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილება	10,277
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	41,107
- 360 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება	2,532,126
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული	**2,593,787**
გაუფასურებისგან თავისუფალი რეზერვი	**(2,291,897)**
გაცემული სესხები, ჯამი	**775,964**

12 მატერიალურ–საწარმოო მარაგები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ნედლეული და სახარჯი მასალა	7,758,490	13,336,220
ტრანზიტული საქონელი	7,628,426	1,142,936
მზა პროდუქცია	4,388,595	4,975,149
სათადარიგო ნაწილები და სხვა მატერიალურ-საწარმოო მარაგები	2,989,996	2,149,031
სულ მატერიალურ-საწარმოო მარაგები	**22,765,507**	**21,603,336**

13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
სალაროს ნაღდი ფული	78,905	41,469
საბანკო ანგარიშების სალდო, რომლის გადახდა მოთხოვნისთანავე ხდება	552,063	3,330,367
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**630,968**	**3,371,836**

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ბალანსების საკრედიტო ხარისხი შეიძლება შეჯამდეს ფიტჩის რეიტინგით შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
არც ვადაგასული არც გაუფასურებული		
- BB+ შეფასებული	20,223	24,948
- BB- შეფასებული	525,680	3,254,258
- B+ შეფასებული	6,160	51,161
სულ საბანკო ანგარიშების სალდო, რომლის გადახდა მოთხოვნისთანავე ხდება	**552,063**	**3,330,367**

14 საწესდებო კაპიტალი

2008 წლის 2 მაისით დათარიღებული კომპანიის წესდების თანახმად, საწესდებო კაპიტალი განსაზღვრული იყო 200 ლარით.

2018 წლის განმავლობაში საწესდებო კაპიტალი გაიზარდა 4,014,900 ლარით (USD 1,500,000). თანხა სრულად დაიფარა შესაბამისი აქციონერის მიერ.

2018 წლის განმავლობაში კომპანიამ დაადეკლარირა და სრულად დაფარა დივიდენდები, რომელთა ღირებულებამ ჯამში 11,105,067 ლარი შეადგინა (2017 წ: 11,496,902**ლარი).**

15 სესხები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ვადიანი სესხები	8,927,715	14,878,799
სულ სესხები	**8,927,715**	**14,878,799**

ჯგუფის ყველა სესხი მოცემულია აშშ დოლარში.

15 სესხები (გაგრძელება)

ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას და არ მოუწერია ხელი ჰეჯირების შესახებ ხელშეკრულებისთვის უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ან საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული რისკების შესახებ. სესხების საბალანსო თანხები და სამართლიანი ღირებულებები შემდეგია:

	საბალანსო თანხები		სამართლიანი ღირებულებები	
	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ვადიანი სესხები	8,927,715	14,878,799	8,927,715	14,878,799
სულ სესხები	**8,927,715**	**14,878,799**	**8,927,715**	**14,878,799**

2017 წლის 16 ოქტომბერს საქართველოს ბანკის მიერ გაცემული აკრედიტივი, რომელიც უზრუნველყოფდა მომწოდებლის წინაშე ნაკისრ ვალდებულებას, შეიცვალა ვადიანი სესხით, მოქმედების ვადით 2019 წლის 15 ოქტომბერი, საპროცენტო განაკვეთი 5% + 6 თვიანი LIBOR წლიურად თანხა USD 5,738,040. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადასახდელი სესხის ოდენობა იყო 2,869,020 USD (7,679,219 GEL), რომელიც სრულად დაიფარა შებამის ვადაში.

2018 წლის 21 აგვისტოს კომპანიამ აიღო ახალი სესხი უშუალო აქციონერისგან, რომლის დაფარვის თარიღი იყო 2019 წლის 12 თებერვალი, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი წლიური 10% და ოდენობა 350 000 ა.შ.შ. დოლარი.

2018 წლის 18 დეკემბერს კომპანიამ აიღო დამატებითი სესხი უშუალო აქციონერისგან, რომლის დაფარვის თარიღი იყო 2019 წლის 12 ივნისი, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი წლიური 10% და ოდენობა 150 000 ა.შ.შ. დოლარი.
ორივე სესხის დაფარვის ვადა გახანგრძლივდა 2020 წლის 21 მარტამდე.

ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შედარება
ქვემოთ მოყვანილი ცხრილში მოცემულია ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანალიზი და და ფინანსურ საქმიანობიდან გამომდინარე ჯგუფის ვალდებულებებში მოძრაობებ ყოველი წარმოდგენილი პერიოდისთვის. ამ ვალდებულებების პოზიციები შეტანილია ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ფინანსირების რანგში:

	ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები
	სესხები
ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2017 წლის 1 იანვრისთვის	**10,927,106**
ფულადი ნაკადები	(10,489,553)
გაცვლითი კურსის კორექტირება	(74,365)
სხვა არაფულადი მოძრაობები	14,515,611
ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	**14,878,799**
ფულადი ნაკადები	(6,881,689)
გაცვლითი კურსის კორექტირება	125,161
სხვა არაფულადი მოძრაობები	805,445
ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	**8,927,715**

16 სხვა ფინანსური ვალდებულებები

2017 წლის 5 ოქტომბერს კომპანიამ ხელი მოაწერა ხელშეკრულებას დამკვეთთან ფეროსილიკომანგანუმის გაყიდვის შესახებ. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,579,836 ლარი (USD 590,240) წარმოადგენს ამ ხელშეკრულების შესაბამისად დამკვეთისგან მიღებულ ავანსს. კლიენტმა წამოიწყო საარბიტრაჟო წარმოება და მოითხოვა საარბიტრაჟო წარმოება 2018 წლის 8 დეკემბერს და აგრეთვე მოითხოვა თანხის სრულად დაბრუნება. ამ ანგარიშის მომზადების თარიღში საარბიტრაჟო პროცედურები კვლავ მოლოდინის რეჟიმშია.

17 სავაჭრო და სხვა დავალიანებები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
სავაჭრო დავალიანებები	13,914,209	6,562,769
ვალდებულებები ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის შეძენიდან	7,403,734	61,378
სულ ფინანსური დავალიანებები სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების ფარგლებში	**21,317,943**	**6,624,147**
თანამშრომელთა შეღავათების დარიცხული ხარჯები	334,089	301,254
მიღებული ავანსები	260,672	3,001,113
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	**21,912,704**	**9,926,514**

ავანსები ჩვეულებრივ მიიღება ფეროშენადნობების გაყიდვის შემდეგ რამდენიმე კლიენტისგან, რომლებიც ახორციელებენ რეგულარულ გადახდებს ავანსების მეშვეობით.

18 შემოსავალი

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის დაშლა:

	2018	2017
მზა პროდუქცია	46,394,527	60,810,161
ნედლეული	2,877,109	4,850,849
სხვა მატერიალურ-საწარმოო მარაგები	2,836,791	2,171,762
გაწეული მომსახურებები	1,333,112	1,056,583
სულ შემოსავალი	**53,441,539**	**68,889,355**

ჯგუფი შემოსავალს იღებს საქონლის და მომსახურებების გადაცემის შემდეგ დროის კონკრეტულ მომენტში. შემოსავლების გეოგრაფიული განაწილება შემდეგია:

	2018	2017
ევროკავშირი	24,073,230	34,551,551
დამოუკიდებელი სახელმწიფოების თანამეგობრობა (“CIS”)	20,539,286	16,246,296
საქართველო	6,535,723	10,706,913
აზია	2,293,300	7,384,595
სულ მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავალი	**53,441,539**	**68,889,355**

19 გაყიდვების ღირებულება

	2018	2017
გამოყენებული ნედლეული და სახარჯი მასალა	21,127,006	25,257,527
ენერგიისა და კომუნალური მომსახურების ხარჯები	10,918,586	9,024,244
თანამშრომელთა ხელფასებისა და შეღავათების ხარჯები	3,217,733	3,400,904
ტრანსპორტირების ხარჯები	846,136	-
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	499,932	915,706
სხვა საწარმოო ზედნადები ხარჯები	345,318	331,640
შეძენილი მზა პროდუქცია	-	271,927
ცვლილებები მზა პროდუქციის მატერიალურ-საწარმოო მარაგებში	30,643	2,169,809

სულ გაყიდვების ღირებულება	**36,985,354**	**41,371,757**

20 ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2018	2017
თანამშრომელთა ხელფასები და შეღავათები	1,599,162	1,262,941
(მოგება)/ზარალი უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებიდან	576,551	(172,198)
სამივლინებო ხარჯები	290,831	230,578
საწვავის ხარჯები	286,274	253,924
გადასახადები გარდა საშემოსავლოსი	274,412	339,785
პროფესიული მომსახურებები *	267,511	97,599
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	210,385	377,542
წარმომადგენლობითი ხარჯები	185,614	58,222
სადაზღვევო ხარჯები	176,217	166,155
რემონტის/ტექნიკური მომსახურების ხარჯები	151,685	245,511
ოპერაციული იჯარის ხარჯები	80,988	23,654
კომუნალური მომსახურების ხარჯები	63,934	53,583
საბანკო მომსახურების ხარჯები	55,169	180,263
საკომუნიკაციო ხარჯები	36,664	31,271
საქველმოქმედო ხარჯები	5,890	17,083
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	110,267	139,080
სულ ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	**4,371,554**	**3,304,993**

(*) პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო მოიცავს 111,514 ლარს (2017: ნული ლარი) - გასამრჯელო გადახდილი იქნა აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურებებისთვის, რომლებიც გასწია აუდიტორმა/აუდიტორულმა ფირმამ, როგორც ამას განსაზღვრავს საქართველოს კანონი ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ.

21 დისტრიბუციის ხარჯები

	2018	2017
საწვავის ხარჯები	957,073	950,496
თანამშრომელთა ხელფასები და შეღავათები	712,205	467,213
რემონტის და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები	655,595	550,149
ცვეთის ხარჯები	292,612	63,545
დისტრიბუციის ხარჯები	193,949	76,521
ტრანსპორტირების და შენახვის ხარჯები	23,603	895,597
სულ დისტრიბუციის ხარჯები	**2,835,037**	**3,003,521**

22 სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2018	2017
საჩუქრები და ქველმოქმედება	488,212	237,916
გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის რეზერვი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის	297,186	551,437
წინასწარი გადახდების გაუფასურება	266,223	133,994
გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის რეზერვი გაცემული სესხებისთვის / (გადასაფარად)	103,784	135,813
PP&E-ს ჩამოწერით გამოწვეული ზარალი	-	44,300
სხვა	368,451	72,891
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	**1,523,857**	**1,176,351**

23 ფინანსური ხარჯები

	2018	2017
საპროცენტო ხარჯი	809,217	638,735
ზარალი უცხოური ვალუტის გაცვლიდან, წმინდა	272,717	-
ფინანსური ხარჯები, წმინდა	**1,081,934**	**638,735**

24 ფინანსური შემოსავალი

	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი	9,584	107,253
მოგება უცხოური ვალუტის გაცვლიდან, წმინდა	-	156,107
ფინანსური შემოსავალი , ჯამი	**9,584**	**263,360**

25 გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა. საგადასახადო სისტემა საქართველოში შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი ცვლილებებით კანონმდებლობაში, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც არცთუ იშვიათად გაუგებარია, წინააღმდეგობრივია და განსხვავებული საგადასახადო ორგანოების მიერ განსხვავებულად განიმარტება. გადასახადები ექვემდებარება განხილვას და გამოძიებას რიგი სახელმწიფო ორგანოების მიერ, რომლებსაც აქვთ უფლებამოსილება გადამხდელს დააკისრონ მძიმე საურავები, ჯარიმები და საპროცენტო განაკვეთები.

საგადასახადო წელი ღიაა საგადასახადო ორგანოების მიერ შესმოწმებისთვის შემდგომი სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა გარკვეულ ვითარებაში აღნიშნული ვადა შეიძლება გახანგრძლივდეს კიდეც. ამგვარმა გარემოებებმა შესაძლოა შექმნას საგადასახადო რისკები საქართველოში, რაც არსებითად უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა იმედოვნებს, რომ სათანადოდ წარადგინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს და აღნიშნულმა მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს თუ ოფიციალური ორგანო წარმატებით დაიცავს საკუთარ თვალსაზრისს.

დატვირთული და შეზღუდული აქტივები. 2018 წლის 31 დეკემბერს, 101,447 ლარის (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის: 101,447 ლარი) ღირებულების ჯგუფის მიწის ნაკვეთები გირაოს სახით ჩაიდო საქართველოს ბანკსა და ვი-თი-ბი ბანკში (შენიშვნა 15). 2018 წლის 31 დეკემბერს, ჯგუფის მიწის ნაკვეთებს ღირებულებით ნული ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერს: 257,823 ლარი) შეზღუდვა დაედო სასამართლოს გადაწყვეტილებით.

26 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის ფარგლებში რისკის მართვის ფუნქცია ხორციელდება ფინანსური რისკების, საოპერაციო რისკების და სამართლებრივი რისკების გათვალისწინებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (მათ შორის სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკს და სხვა ფასის რისკს), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკების მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ლიმიტების დამკვიდრება, რაც განაპირობებს რისკების ზემოქმედების აღნიშნული ლიმიტის ფარგლებში მოთავსებას. საოპერაციო და სამართლებრივი რისკების მართვის ფუნქციები მიზნად ისახავს შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირებას, რათა მოხდეს ოპერატიული და სამართლებრივი რისკების მინიმუმამდე შემცირება.

საკრედიტო რისკი. კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რაც იმის საფრთხეს წარმოადგენს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე, ვალდებულებების შეუსრულებლობის საფუძველზე, გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის.

საკრედიტო რისკის წარმოშობა გამომდინარეობს ჯგუფის მიერ საქონლის საკრედიტო პირობებით გაყიდვიდან და სახელშეკრულებო მხარეებთან განხორციელებული სხვა გარიგებებიდან, რომლებსაც მივყავართ ფინანსური აქტივების წარმოშობამდე. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური გავლენა კომპანიაზე აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში, რომელიც შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

26 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე უდიდესს რისკს კომპანიის საქმიანობაში; შესაბამისად, ხელმძღვანელობა ფრთხილად მართავს საკრედიტო რისკის გავლენას კომპანიაზე.

შეზღუდვები. კომპანია ახორციელებს საკრედიტო რისკის დონეების სტრუქტურირებას, კონტრაგენტებთან ან კონტრაგენტების ჯგუფებთან დაკავშირებით დაშვებული რისკის თანხის ლიმიტების დადგენით. საკრედიტო რისკის დონის ლიმიტი რეგულარულად მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ. ამგვარი რისკები კონტროლდება ავტომატურად განახლებად ბაზაზე და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ გადახედვას.

საკრედიტო ლიმიტის ანალიზი კეთდება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ. საკრედიტო რისკის გავლენის კონტროლის მიზნით მზადდება რეგულარული ანგარიშები სტრუქტურულ ანალიზზე დაყრდნობით, რომლებიც ორიენტირებულია მომხმარებლის ბიზნესზე და ფინანსურ მაჩვენებლებზე. ინფორმაცია ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედების შესახებ, გაუარესებული კრედიტუნარიანობის მქონე მომხმარებლებთან, მიეწოდება კომპანიის ხელმძღვანელობას და განიხილება ამ უკანასკნელის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაგენტების საქმიანობის შედეგებს და თვალყურს ადევნებს ვადაგასულ ბალანსებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს სამომავლო ფულადი დეფიციტების მიმდინარე ღირებულების სავარაუდოდ შეწონილ შეფასებას (იგივეა, რაც საკრედიტო ზარალის საშუალო შეწონილი მაჩვენებელი, დეფოლტის შესაბამისი რისკებით, რომლებიც წარმოქმნება დროის მოცემულ პერიოდში და გამოიყენება როგორც წონები). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ეფუძნება კომპანიის მიერ გამოყენებულ სამ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობას ("PD"), დეფოლტს ზარალის გათვალისწინებით ("LGD") და ფასდაკლების განაკვეთს.

PD წარმოადგენს დეფოლტის დადგომის ალბათობის შეფასებას დროის განსაზღვრულ პერიოდში. LGD არის დეფოლტისას წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის განსხვავებას, რომლების მიღებასაც მსესხებელი ელის, მათ შორის ნებისმიერი უზრუნველყოფიდან. მოსალოდნელი დანაკარგები დისკონტირდება წარმოდგენილ ღირებულებამდე, საანგარიშო პერიოდის ბოლომდე. ფასდაკლების განაკვეთი წარმოადგენს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ("EIR") ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მისი მიახლოებისთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მოდელირდება ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადა ტოლია ხელშეკრულების მოქმედების დარჩენილი ვადისა დავალიანებების ინსტრუმენტების დაფარვამდე, რომლებიც კორექტირებულია მოსალოდნელი წინასწარი გადახდებისთვის, ამგვარის არსებობის შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სასარგებლო მომსახურების ვადის მოდელირებას, ანუ ზარალის, რომელიც წარმოიქმნება დეფოლტის ყველა შესაძლო მოვლენის შედეგად, ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს სასარგებლო მომსახურების ვადის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს, რომელიც წარმოიქმნება ფინანსურ ინსტრუმენტზე დეფოლტის მოვლენისას და რომელსაც შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს საანგარიშო პერიოდის შემდეგი 12 თვის განმავლობაში ან ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების დარჩენილი ვადის განმავლობაში, თუ ის 1 წელზე ნაკლებია.

მოცემული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის ხელმძღვანელობის მიერ განხორციელებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებები წარმოადგენს შეფასებებს დროის კონკრეტულ მომენტში და არა შეფასებებს ციკლური პერიოდის განმავლობაში, რომლებიც, როგორც წესი, გამოიყენება რეგულირების მიზნებისთვის. შეფასებები ითვალისწინებს საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც იმას ნიშნავს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების სავარაუდოდ შეწონილ შემუშავებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე.

PD-ს შეფასების მიზნით, კომპანია განსაზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, როდესაც გავლენა შეესაბამება შემდეგ კრიტერიუმთაგან ერთ-ერთს ან რამდენიმეს:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი დროით დააგვიანა სახელშეკრულებო გადახდები;
- მსესხებელი პასუხობს ქვემოთ მოცემულ გადახდისუუნარობის კრიტერიუმებს;
  - მსესხებელი გარდაიცვალა;
  - მსესხებელი გადახდისუუნაროა;
  - მსესხებელი არღვევს ფინანსურ შეთანხმებას (შეთანხმებებს);
  - ჩნდება ვარაუდი, რომ მსესხებელი გაკოტრდება; და

ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, კომპანიამ სრულიად შეუსაბამა დეფოლტის განსაზღვრება კრედიტგაუფასურებული აქტივების განსაზღვრებას. ზემოთ მოყვანილი დეფოლტის განსაზღვრება გამოიყენება კომპანიის ფინანსური აქტივების ყველა ტიპისთვის.

26 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის კომპანია მიმართავს ინდივიდუალური შეფასების მიდგომას. კომპანია შეფასებას ახორციელებს ინდივიდუალურ საფუძველზე ყველა სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთებისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხორციელდება ინდივიდუალურ საფუძველზე, სხვადასხვა შესაძლო შედეგებისთვის, საკრედიტო ზარალის შეფასებების შეწონვით, ყოველი შედეგის დადგომის ვარაუდით. კომპანია განსაზღვრავს მინიმუმ ორ შესაძლო შედეგს ყოველი შეფასებული სესხისთვის, რომელთაგან ერთი იწვევს საკრედიტო ზარალს მაშინაც კი, როდესაც ამგვარი სცენარის განვითარების ალბათობა ძალიან დაბალია. ინდივიდუალური შეფასება უპირველეს ყოვლისა ეფუძნება კომპანიის ხელმძღვანელობის საექსპერტო გადაწყვეტილებას. საექსპერტო გადაწყვეტილება რეგულარულად მოწმდება, რათა შემცირდეს განსხვავება გამოთვლებსა და რეალურ ზარალს შორის.

საკრედიტო რისკის პარამეტრების გამოთვლის ძირითადი პრინციპები. სასარგებლო მომსახურების ვადის PD-ები წარმოადგენს დეფოლტის წარმოქმნის გამოთვლილ ალბათობას ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების დარჩენილი ვადის განმავლობაში და შეადგენს 12-თვიანი PD-ების ჯამს ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. PD-ს გამოსათვლელად კომპანია იყენებს დეფოლტის ისტორიულ მონაცემებს.

LGD ასახავს კომპანიისთვის ზარალის მოსალოდნელ ხარისხს დეფოლტის შემთხვევაში. LGD დამოკიდებულია კონტრაგენტის ტიპზე, პრეტენზიის ტიპზე და პრიორიტეტულობაზე, აგრეთვე უზრუნველყოფის და სხვა საკრედიტო მხარდაჭერის ხელმისაწვდომობაზე. 12-თვიანი სასარგებლო მომსახურების ვადის LGD-ები განისაზღვრება იმ ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომლებიც გავლენას ახდენს მოსალოდნელ აღდგენებზე დეფოლტის მოვლენის შემდეგ. LGD-ს შეფასებისადმი მიდგომა შესაძლებელია დაიყოს სამ შესაძლო მიდგომად:

- LGD-ს შეფასება უზრუნველყოფის სპეციფიურ მახასიათებლებზე დაყრდნობით;
- ინდივიდუალურად განსაზღვრული LGD სხვადასხვა ფაქტორებზე და სცენარებზე დაყრდნობით.

კომპანია LGD-ს ითვლის ისეთი უზრუნველყოფის სპეციფიურ მახასიათებლებზე დაყრდნობით, როგორიცაა პროგნოზირებადი უზრუნველყოფის ღირებულება, ისტორიული ფასდაკლებები გაყიდვებზე და სხვა ფაქტორები უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებთან მიმართებით, ფულადი სახსრები და ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდები. LGD გამოითვლება კოლექტიურ საფუძველზე, რომელიც ეფუძნება ბოლო ხელმისაწვდომი აღდგენის სტატისტიკას კორპორატიული სესხის პორტფელის ნაშთისთვის და უზრუნველყოფილი და არაუზრუნველყოფილი საცალო პროდუქტებისთვის.

ECL მოდელებში ჩართული საპროგნოზო ინფორმაცია. ECL-ების შეფასება მოიცავს მხარდაჭერილ საპროგნოზო ინფორმაციას. კომპანიამ განსაზღვრა ზოგიერთი ძირითადი ეკონომიკური ცვლადი, რომლებიც დაკავშირებულია საკრედიტო რისკისა და ECL-ების განვითარებებთან. ეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი") წლიურად წარადგენს კომპანიის ხელმძღვანელობა და უზრუნველყოფს მომდევნო ხუთი წლის განმავლობაში მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური განვითარების საუკეთესო შეფასებას. ხუთი წლის შემდეგ გამოყენებული იქნება საშუალო რევერსიის მიდგომა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ეკონომიკური ცვლადები დახასიათდებიან გრძელვადიანი საშუალო განაკვეთისკენ (მაგალითად უმუშევრობა) ან გრძელვადიანი საშუალო ზრდის განაკვეთისკენ (მაგალითად მშპ) დაბრუნების მიდრეკილებით. შესაბამისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა PD-სა და LGD-ზე განისაზღვრა სტატისტიკური რეგრესიული ანალიზის მეშვეობით რათა განსაზღვრულიყო გავლენა, რომელსაც აღნიშნული ცვლადების ცვლილებები ისტორიულად ახდენდა დეფოლტის განაკვეთებზე და LGD-ს და EAD-ს კომპონენტებზე.

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია. კომპანიის საბანკო დეპოზიტების 80% განთავსებულია საქართველოს ბანკში, რის გამოც ის ექვემდებარება საკრედიტო რისკის კონცენტრაციას.

კომპანიის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასის მიხედვით ასახულია ფინანსური აქტივების საბალანსო თანხებში ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები		
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	11,214,020	12,013,366
გაცემული სესხები	3,001,103	3,067,861
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		
- მოთხოვნის შემთხვევაში გადასახდელი საბანკო ნაშთები	552,063	3,330,367
სულ მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე	**14,767,186**	**18,411,594**

კომპანიის ხელმძღვანელობა ახორციელებს გადავადებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ანალიზს და ამოწმებს გადავადებულ ნაშთებს. შესაბამისად, ხელმძღვანელობა მიზანშეწონილად მიიჩნევს წარადგინოს გადავადების და სხვა ინფორმაცია საკრედიტო რისკის შესახებ, როგორც ეს მოცემულია შენიშვნა 10-ში.

26 ფინანსური. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი. კომპანია ექვემდებარება საბაზრო რისკს. საბაზრო რისკები წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან (ა) უცხოურ ვალუტაში, (ბ) საპროცენტო აქტივებსა და ვალდებულებებში და (გ) აქციებში, რომელთაგან ყველა ექვემდებარება ბაზარზე საერთო და სპეციფიური მოძრაობების გავლენას. ხელმძღვანელობა ადგენს ლიმიტებს იმ რისკის ღირებულების შესახებ, რომელიც შეიძლება დაშვებული იქნეს და რომლის მონიტორინგიც ყოველდღიურად ხორციელდება. თუმცა ამ მიდგომის გამოყენება არ გამორიცხავს ზარალის წარმოშობას სხვა მიზეზით, ბაზარზე უფრო მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.
საბაზრო რისკების მიმართ მგრძნობელობა, რომელიც მოყვანილია ქვემოთ, ეფუძნება ერთი ფაქტორის ცვლილებას სხვა ფაქტორების მუდმივობის პირობებში. პრაქტიკაში ეს ნაკლებად შესაძლებელია და ცვლილებები ზოგიერთ ფაქტორებში შესაძლებელია დაკავშირებული იყოს - მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებები და უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებები.
სავალუტო რისკი. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჯამებს კომპანიის დაქვემდებარებას უცხოური ვალუტის კურსის რისკზე საანგარიშო პერიოდის დასასრულისთვის:

	2018 წლის 31 დეკემბრისთვის			217 წლის 31 დეკემბრისთვის		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ქართული ლარი	5,767,765	5,179,315	588,450	8,133,834	5,737,622	2,396,212
ა.შ.შ. დოლარი	4,379,694	26,479,017	(22,099,323)	5,674,766	15,636,062	(9,961,296)
ევრო	36,380	167,163	(130,783)	122,349	129,262	(6,913)
ჯამი	**10,183,839**	**31,825,495**	**(21,641,656)**	**13,930,949**	**21,502,946**	**(7,571,997)**

ზემოთ მოყვანილი ანალიზი მოიცავს მხოლოდ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებს. მიიჩნევა, რომ ინვესტიციები კაპიტალში და არაფულადი აქტივები არ იწვევს რაიმე მნიშვნელოვან სავალუტო რისკს.
ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ასახავს მოგების, ზარალისა და კაპიტალის მგრძნობელობას საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გამოყენებული სავალუტო კურსის გონივრულ შესაძლო ცვლილებების მიმართ, რომელიც ეხება კომპანიის ფუნქციონალურ ვალუტას, ამასთან, ყველა სხვა ცვლადი ინარჩუნებს მუდმივობას:

	2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	2017 წლის 31 დეკემბრისთვის
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით	(2,209,932)	(996,130)
აშშ დოლარის კურსის ვარდნა 10%-ით	2,209,932	996,130
ევროს გამყარება 10%-ით	(13,078)	(691)
ევროს კურსის ვარდნა 10%-ით	13,078	691

რისკი გათვლილია მხოლოდ კომპანიის ფუქციონალური ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი ნაშთებისთვის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანია ექვემდებარება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის არსებული დონეების გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულადი სახსრების ნაკადებზე. ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჯამებს კომპანიის დაქვემდებარებას საპროცენტო განაკვეთის რისკზე. ცხრილში წარმოდგენილია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც კატეგორიზირებულია სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის ადრეული გადათვლის ან ვალდებულების შესრულების ვადების მიხედვით, რომელიც უფრო ადრე დადგება.

26 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

	მოთხოვნა და 3 თვეზე ნაკლები	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2018					
სულ ფინანსური აქტივები	9,729,774	151,355	302,711	-	10,183,840
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(23,215,297)	(1,897,354)	(3,794,707)	(2,918,136)	(31,825,494)
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის დეფიციტი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	**(13,485,523)**	**(1,745,999)**	**(3,491,996)**	**(2,918,136)**	**(21,641,654)**
31 დეკემბერი 2017					
სულ ფინანსური აქტივები	13,390,445	193,991	387,982	-	13,972,418
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(6,624,147)	(3,718,537)	(3,718,537)	(7,441,725)	(21,502,946)
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის დეფიციტი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	**6,766,298**	**(3,524,546)**	**(3,330,555)**	**(7,441,725)**	**(7,530,528)**

კომპანიას არ აქვს საპროცენტო განაკვეთების რისკების მართვისთვის საჭირო ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები, რადგან ხელმძღვანელობა ამ რისკს კომპანიის საქმიანობისთვის უმნიშვნელოდ მიიჩნევს.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომელსაც საწარმო შეიძლება დაექვემდებაროს ფინანსურ ვალდებულებების შესრულებისას. კომპანია ექვემდებარება ყოველდღიურ მოთხოვნებს მის ხელთ არსებული ფულადი რესურსებთან მიმართებით. ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აკონტროლებს მოძრავ პროგნოზებს კომპანიის ფულადი ნაკადების შესახებ.

კომპანია ცდილობს, შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად სესხებისგან შედგება. კომპანია ინვესტირებას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელებში, რათა სწრაფად მოახდინოს რეაგირება გაუთვალისწინებელი ლიკვიდურობის მოთხოვნებზე. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი შედგება ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისგან (შენიშვნა 13). ხელმძღვანელობის შეფასებით, ფულადი სახსრების ლიკვიდურობის პორტფელის რეალიზაცია შეიძლება განხორციელდეს ნაღდი ფულით დღის განმავლობაში, რათა გათვალისწინებულ იქნას ლიკვიდურობის ნებისმიერი გაუთვალისწინებელი მოთხოვნები.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობებით მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის ვადების მიხედვით. ვალდებულებების ცხრილში მოცემული თანხები წარმოადგენს სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. ამგვარი ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში შეტანილი თანხისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგების თანხა ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. გადახდები უცხოურ ვალუტაში გადაიყვანება საანგარიშო პერიოდის დასასრულს მოქმედი სავალუტო კურსით.

ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ვადების ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირად გამოიყურება:

	მოთხოვნა და 2 თვეზე ნაკლები	2-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (შენიშვნა 17)	21,317,943	-	-	-	21,317,943
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	1,579,836	1,579,836
სესხები (შენიშვნა 15)	2,033,213	1,988,681	3,886,790	2,086,190	9,994,874
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხის და პროცენტების გადახდები	**23,351,156**	**1,988,681**	**3,886,790**	**3,666,026**	**32,892,653**

26 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ვადების ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირად გამოიყურება:

	მოთხოვნა და 2 თვეზე ნაკლები	2-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (შენიშვნა 17)	6,624,147	-	-	-	6,624,147
სესხები (შენიშნვნა 15)	237,208	3,926,747	4,069,699	7,750,938	15,984,592
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხის და პროცენტების გადახდები	**6,861,355**	**3,926,747**	**4,069,699**	**7,750,938**	**22,608,739**

27 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის ამოცანას წარმოადგენს მისი კომპანიის მიერ აქციონერებისთვის თანხების დაბრუნების, სხვა დაინტერესებული პირებისთის სარგებლის უზრუნველყოფის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნების შესაძლებლობის დაცვა, რათა შემცირდეს კაპიტალის ღირებულება. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნებისა და რეგულირებისთვის ჯგუფს შეუძლია დივიდენდების რაოდენობის დარეგულირება, რომელსაც ის აქციონერებს უხდის, აქციონერებისთვის კაპიტალის დაბრუნება, ახალი აქციების გამოშვება ან აქტივების გაყიდვა დავალიანების შესამცირებლად. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის განკარგულებაში არსებული კაპიტალია: 29,420,906 ლარი (2017: 29,876,515 ლარი).

28 ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების გაზომვები სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში გაანალიზებულია დონის მიხედვით შემდეგნაირად: (i) პირველი დონე წარმოადგენს გაზომვებს კოტირებული ფასებით (დაუკორექტირებელი), მოქმედი იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებების აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მეორე დონის გაზომვები წარმოადგენს შეფასების მეთოდებს ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემით, რომლებიც მოქმედებს აქტივის ან ვალდებულებისთვის, პირდაპირ (ანუ, როგორც ფასები) ან ირიბად (ანუ ფასებისგან წარმოქმნილი), და (iii) მესამე დონის გაზომვები წარმოადგენს შეფასებებს, რომლებიც არ ეფუძნება ბაზრის არსებულ მონაცემებს (ანუ არასაბაზრო მონაცემები). ხელმძღვანელობის მიდგომა ეფუძნება ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზაციას, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. თუ სამართლიანი ღირებულების გაზომვისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რომლებიც მოითხოვს მნიშვნელოვან კორექტირებებს, ამგვარი გაზომვა წარმოადგენს მესამე დონის გაზომვას. შეფასების ამოსავალი მონაცემების მნიშვნელოვნება მთლიანობაში ფასდება სამართლიანი ღირებულების შეფასებასთან მიმართებაში.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ იზომება სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ რომელთათვისაც სამართლიანი ღირებულება დასახელებულია. სამართლიანი ღირებულება გაანალიზებული დონის მიხედვით აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი და საბალანსო ღირებულებების იერარქიაში, რომლებიც არ იზომება სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგნაირია:

	31 დეკემბერი 2018			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
ფინანსური აქტივები				
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	630,968	-	-	630,968
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	-	-	8,887,123	8,887,123
- გაცემული სესხები	-	-	605,421	605,421
არაფინანსური აქტივები				
- მიწა და შენობები	-	-	3,588,740	3,588,740
სულ ქატივები	**630,968**	**-**	**13,081,284**	**13,712,252**
ვალდებულებები				
- სავაჭრო გადასახდელები	-	-	21,317,943	21,317,943
- სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	1,579,836	1,579,836
- სესხები	-	-	8,927,715	8,927,715
სულ ვალდებულებები	**-**	**-**	**31,825,494**	**31,825,494**

28 ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2017			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
ფინანსური აქტივები				
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,371,836	-	-	3,371,836
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	-	-	9,824,618	9,824,618
- გაცემული სესხები	-	-	775,964	775,964
არაფინანსური აქტივები				
- მიწა და შენობები	-	-	3,648,343	3,648,343
სულ აქტივები	**3,371,836**	**-**	**14,248,925**	**17,620,761**
ვალდებულებები				
- სავაჭრო გადასახდელები	-	-	6,624,147	6,624,147
- სესხები	-	-	14,878,799	14,878,799
სულ ვალდებულებები	**-**	**-**	**21,502,946**	**21,502,946**

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე და მესამე დონეების სამართლიანი ღირებულებები გამოთვლილია დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცურავი განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არ კოტირდება აქტიურ ბაზარზე, შეფასდა მათი საბალანსე ღირებულების ტოლი ღირებულებით. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება გამოთვლილია სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია ანალოგიური საკრედიტო რისკების და დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის ვადების მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სახით.

ბალანსზე ამორტიზებული ღირებულებით აყვანილი ფინანსური აქტივები. მცურავი განაკვეთის ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, როგორც წესი, მათ საბალანსო ღირებულებას წარმოადგენს. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტებისთვის გამოთვლილი სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია ანალოგიური საკრედიტო რისკების და დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის ვადების მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სახით. დისკონტის განაკვეთი გამოიყენება სახელშეკრულებო მხარის საკრედიტო რისკის მიხედვით.

ბალანსზე ამორტიზებული ღირებულებით აყვანილი ვალდებულებები. გამოთვლილი სამართლიანი ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტებისთვის სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის დადგენილი ვადებით, რომელთათვისაც კოტირებული საბაზრო ფასი არ არის ხელმისაწვდომი, გამოანგარიშდა სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია ანალოგიური საკრედიტო რისკების და დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის ვადების მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სახით. სავაჭრო გადასახდელების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მიახლოებით განსაზღვრავს სამართლიან ღირებულებებს მათი სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის მოკლევადიანი პერიოდის მიხედვით.

29 ფინანსური ინსტრუმენტების პრეზენტაცია შეფასების კატეგორიით

შეფასების მიზნებისთის ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შემდეგ კატეგორიებში: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით, (ბ) ვალის ინსტრუმენტები FVOCI-ით,(გ) კაპიტალის ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (დ) ფინანსური აქტივები ამორტიზაციის ღირებულებით. ფინანსური აქტივები FVTPL-ით ორი ქვეკატეგორიით ხასიათდება: (i) აქტივები, რომლებიც სავალდებულო წესით ფასდება FVTPL-ით და (ii) აქტივები, რომელთა დანიშნულება თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ პერიოდში განისაზღვრება. ამასთან, ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანებები ქმნის ცალკე კატეგორიას. 2017 წლის 31 დეკემბრის შეფასების მიზნებისთვის, ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, ახდენს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას შემდეგ კატეგორიებად: (ა) L&R; (ბ) AFS ფინანსური აქტივები; (გ) HTM ფინანსური აქტივები და (დ) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით (“FVTPL”). ფინანსური აქტივები FVTPL-ით იყოფა ორ ქვეკატეგორიად: (i) აქტივები, რომელთა დანიშნულება თავდაპირველი აღიარებისას განისაზღვრება, და (ii) აქტივები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც ვაჭრობისთვის განკუთვნილი. ამასთან, ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანებები ქმნის ცალკე კატეგორიას. ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი მოქცეულია დებიტორული დავალიანებების კატეგორიაში. ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება აღრიცხულია ამორტიზაციის ფასით.

30 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1 იანვრამდე

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული შედარების პერიოდში გამოყენებულმა სააღრიცხვო პოლიტიკამ განიცადა ცვლილებები ფასს 9-ს და ფასს 15-ის შესაბამისად, ქვემოთ მოყვანილი ფორმით.

30 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1 იანვრამდე (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული შედარების პერიოდში გამოყენებულმა სააღრიცხვო პოლიტიკამ განიცადა ცვლილებები ფასს 9-ს და ფასს 15-ის შესაბამისად, ქვემოთ მოყვანილი ფორმით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. მათი კლასიფიკაციიდან გამომდინარე, ფინანსური ინსრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ან ამორტიზებული ღირებულებით, როგორც ეს ქვემოთ არის აღწერილი.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია: ფინანსურ აქტივებს აქვს შემდეგი კატეგორიები: (ა) სესხები და დებიტორული დავალიანებები; (ბ) გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები; (გ) ვალდებულებების შესრულებამდე დაკავებული ფინანსური აქტივები და (დ) ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით, მოგების ან ზარალის მეშვეობით ("FVTPL"). ფინანსურ აქტივებს მოგების ან ზარალის მეშვეობით აქვს ორი ქვეკატეგორია: (i) ამგვარად აღნიშნული აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას, და (ii) რომლებიც კლასიფიცირდება სავაჭრო მიზნებისთვის დაკავებულად.

სესხები და დებიტორული დავალიანებები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, გარდა აქტივებისა, რომელთა გაყიდვაც კომპანიას განზრახული აქვს უახლოეს პერიოდში. კომპანიის სესხები და დებიტორული დავალიანებები ფინანსური პოზიციის ანგარიშგებაში მოიცავს შემდეგს: „სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები", „გაცემული სესხები" და „ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები"

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია. ფინანსურ ვალდებულებებს აქვს შეფასების შემდეგი კატეგორიები: (ა) ვაჭრობისთვის განკუთვნილი, რომელიც ასევე მოიცავს ფინანსურ წარმოებულებს და (ბ) სხვა ფინანსური ვალდებულებები. ვაჭრობისთვის განკუთვნილი ვალდებულებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, ცვლილებების ღირებულებით, რომელიც აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში წლის (ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი) იმ პერიოდში, როდესაც ისინი წარმოიქმნა. სხვა ფინანსური ვალდებულებები ფინანსური პოზიციის ანგარიშგებაში მოიცავს შემდეგს: „სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები" და „აღებული სესხები".

შემოსავლის აღიარება. შემოსავალი იზომება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით და წარმოადგენს საქონლის მიწოდებით წარმოქმნილ დებიტორულ დავალიანებას, ფასდაკლებების, დაბრუნებების და დამატებული ღირებულების გადასახადის გამოკლებით. კომპანია აღიარებს შემოსავალს, როდესაც შემოსავლის ოდენობა შეიძლება საიმედოდ შეფასდეს; როდესაც არსებობს ალბათობა იმისა, რომ საწარმოს ექნება სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი; და როდესაც კომპანიის ყველა სახის საქმიანობისას დაცული იქნა კონკრეტული კრიტერიუმი, როგორც ეს ქვემოთაა მოცემული. თუ ბარტერული გარიგების შედეგად მიღებული საქონელი ვერ ფასდება საიმედოდ, შემოსავალი ფასდება უარყოფილი საქონლის ან მომსახურების სამართლიანი ღირებულებით.

მომსახურებების გაყიდვები. მომსახურებების გაყიდვების აღიარება ხორციელდება იმ საანგარიშო პერიოდში, რომელშიც ის გაწეულია, კონკრეტული ოპერაციის დასრულების ეტაპის მითითებით, რომელიც შეფასებულია ფაქტიურად გაწეული, როგორც მთლიანად გასაწევი მომსახურებების წილის საფუძველზე

31 მოვლენები ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ

2019 წელს კომპანიამ დაასრულა ჭიათურაში აგლომერაციის ქარხნის მშენებლობა. ქარხანა ამუშავდა 2019 წლის სექტემბერში. აგლომერაციის ქარხანაში მანგანუმის დაბალფრაქციული მადნისგან იწარმოება აგლომერატი, რომელიც გამოიყენება ფეროშენადნობების საწარმოებლად.

2019 წლის პირველი ათი თვის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა და სრულად გადაიხადა დივიდენდები 22, 182 ლარის ოდენობით.

2018 წლის 24 სექტემბერს კომპანიამ ხელი მოაწერა აკრედიტივის შეთანხმებას საქართველოს ბანკთან თანხაზე 3,248,000 ა.შ.შ. დოლარის ოდენობით, -/+10% გადახრით. აკრედიტივის შეთანხმება გადაკეთდა სესხად 2019 წლის 23 იანვარს, რომლის დაფარვის ვადა გახლდათ 360 დღე, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი 6% +6 თვე LIBOR წლიურად, ოდენობა 3,103,653 ა.შ.შ. დოლარი.

2019 წლის 29 მარტს კომპანიამ ხელი მოაწერა საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებას საქართველოს ბანკთან. საკრედიტო ხაზის ლიმიტი იყო 694,850 დოლარი, დაფარვის თარიღი - 2020 წლის 27 მარტი. სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი უდრიდა წლიურ 5.4%-ს +6 თვე LIBOR წლიურად;

2019 წლის 11 ივნისს კომპანიამ ხელი მოაწერა საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებას საქართველოს ბანკთან. საკრედიტო ხაზის ლიმიტი იყო 1,305,150 დოლარი, დაფარვის თარიღი - 2020 წლის 27 იანვარი. სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი უდრიდა წლიურ 5.4%-ს +6 თვე LIBOR წლიურად;

2019 წლის 20 ივნისს კომპანიამ ხელი მოაწერა საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებას საქართველოს ბანკთან. საკრედიტო ხაზის ლიმიტი იყო 2, 430,000 ევრო, დაფარვის თარიღი - 2020 წლის 20 მარტი. სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი უდრიდა წლიურ 6.2%-ს.

31 მოვლენები ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ (გაგრძელება)

2019 წლის 29 ნოემბერს, ჰორსტ კოსტა იაჰამ (ფიზიკურიპირი) Greenfield Financial Corporation-გან შეისყიდა კომპანიის წილის 5%, 100 000 აშშ დოლარად. გარდა ამისა, ჰორსტ კოსტა იაჰამ, 27.09.2019წ კომპანიის კაპიტალში განახორციელა 3 900 000 აშშ დოლარის ინვესტიცია.

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N191483710
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	07.12.2019 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	**დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება**
ნოტარიუსი	**ელისო შიხიაშვილი**
სანოტარო ბიუროს მისამართი	**ლესელიძის ქ.#17**
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	599446826
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	77329328262219

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ–გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

ორი ათას ცხრამეტი წლის შვიდ დეკემბერს მე, ნოტარიუსი **ელისო შიხიაშვილი**, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს ქ თბილისი, ლესელიძის ქ. 17, ვადასტურებ მთარგმნელის **მაკა კვანტალიანის** (დაბ. 10.09.1989წ., მცხოვრები ქ. თბილისი, ბზიფის შესახვევი 8, პირადი №01011066963 ხს, პ/მ № ბ0888397, გაცემულია 01.03.2006წ. სამოქალაქო რეესტრის სააგენტოს ისნის სამსახურის მიერ) **ხელმოწერის ნამდვილობას**. მთარგმნელმა წარმოადგინა ენის ცოდნის დამადასტურებელი დოკუმენტი (ხარისხის სერტიფიკატი, გაცემული 2011წ. გოთლენდის უნივერსიტეტის მიერ № 890910-თ043; სერტიფიკატი გაცემული საერთაშორისო სახლი – მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ, გაც. 20.10.03) თარჯიმანი გაფრთხილებულია თარჯიმნობის გამომრიცხავი გარემოების შესახებ. მხარეებმა და თარჯიმანმა დამიდასტურეს თარჯიმნობის გამომრიცხავი გარემოების არარსებობის შესახებ. მე გავაფრთხილე თარჯიმანი იმ პასუხისმგებლობის შესახებ, რომელიც მოჰყვება არაზუსტ თარგმანს. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს.

07.12.2019, Notary Public **Eliso Shikhiashvili,** the notary office located at the address: 17 Leselidze St. Tbilisi, certify that the signature of the translator **Maka Kvantaliani** (date of birth: 10.09.1989, residing at the address: 8 Bzipi St. Tbilisi, personal ID: 01011066963, ID card #: B0888397, issued on: 01.03.2006 by Isani service of Civil Registry Agency) is genuine. The translator presented the diploma #:890910-T043 issued by the Gotland University in 2011; Certificate of International House Tbilisi, issued on 20.10.03). I, Notary Public have warned the translator, that she was responsible for an accurate translation. The translator confirmed that she duly knew Georgian and English languages and ensured the exactness of the translation.

გადახდილია საზღაური სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურის და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისთვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბრის მიღებული №507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად (ორი ეგზემპლიარისათვის) 196-00 **ლარი ასევე დღგ 35-28** ლარი თანახმად საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლისა და 39.1 მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისთვის 2,00 ლარი **(ორი ეგზემპლიარისათვის) ჯამში გადახდილია 233-28 ლარი.**

196-00 GEL as a notary service fee is paid in compliance with the requirements of the paragraph 31.3 of the № 507 Resolution by the Government of Georgia on December 29, 2011 on "Approval of Notary Activity Fee and Volume of Fees established for the Chamber of Notaries of Georgia, the Rules of its Payment and the Service Period" **35-28** GEL VAT and 2 GEL is paid according to the paragraph 39.1 for registering in the electronic Registry.

ნოტარიუსი———————————— /ელისო შიხიაშვილი/

Notary Public / Eliso Shikhiashvili

შპს ჭიათურამანგანუმ ჯორჯია

მმართველობის ანგარიშგება

შპს ჭიათურამანგანუმ ჯორჯიას საქმიანობის მიმოხილვა

თბილისი

2019

1. საქმიანობის განვითარების, შედეგების და მდგომარეობის აღწერა

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“ დაარსდა 2008 წელს. მისი საქმიანობის ძირითადი მიმართულებაა სხვადასხვა სახის ფეროშენადნობების წარმოება. 2009 წლიდან კომპანია აქტიურად ჩაერთო წარმოების პროცესში და ყოველწლიურად ხასიათდება მზარდი ეფექტით, როგორც წარმოების, ისე ბაზრის ათვისების და ბაზარზე საკუთარი სეგმენტის დაკავების კუთხით.

შპს „ჭიათურამანაგნუმ ჯორჯია“ აწარმოებს შემდეგი სახის პროდუქციას:

1. ფეროსილიკომანგანუმი - FeSiMn

2. ფერომანგანუმი - FeMn

3. ფეროსილიციუმი - FeSi

გარდა საქმიანობის ძირითადი მიმართულებისა, კომპანია ასევე ახორციელებს ფეროსილიკომანგანუმის საწარმოებლად საჭირო ძირითადი ნედლეულის - მანგანუმის კონცენტრატის და აგლომერატის წარმოებას.

კომპანიის მიერ წარმოებულ პროდუქციაზე განსაკუთრებული მოთხოვნაა, მსოფლიოს მასშტაბით, რაც შეეხება ქვეყნის შიდა ბაზარს, იგი ძალიან მცირეა, თუმცა კომპანიას აქაც დაკავებული აქვს გარკვეული ადგილი.

წარმოებული პროდუქციის ძირითადი იმპორტიორი ქვეყნებია რუსეთი, აზერბაიჯანი, თირქეთი, უკრაინა, ბელორუსია, კანადა. გარდა აღნიშნული ქვეყნებისა, შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“ წარმატებით ახორციელებს წარმოებული ფეროშენადნობების ექსპორტს მსოფლიოს სხვა ქვეყნებშიც, ესნია: იაპონია, სამხრეთ კორეა, ევროკავშირის ქვეყნები, აშშ, ერაყი, სასომხეთი, ყაზახეთი და სხვა.

პროდუქციის საწარმოებლად საჭირო ნედლეულის შეძნას კომპანია ახორციელებს მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნდან, ესენია: ბრაზილია, აფრიკის კონტინენტის ქვეყნები, უკრაინა, რუსეთი, ყაზახეთი, თურქეთი, ჩინეთი.

2. განვითარების გეგმა და სტრატეგია

კომპანია დაარსების დღიდან ვითარდებოდა და ეტაპობრივად ხდებოდა წარმოების სიმძლავრეების ზრდა, წარმოებისთვის საჭირო ახალი მანქანა-დანადგარების დამატების და ახალი ქარხნების მშენებლობის და/ან შეძენის საშუალებით.

კომპანიის სამომავლო განვითარების გეგმა და მისი განხორციელებისთვის საჭირო დამატებითი კაპიტალის მოზიდვის მეთოდები, წარმოების ზრდის კუთხით უცვლელია. ისევე როგორც ისტორიულად, მომავალშიც განსაზღვრულია ეტაპობრივად სიმძლავრეების ზრდა, დამატებითი მნიშვნელოვანი ფინანსური სახსრების მოზიდვის გარეშე, კომპანიის საქმიანობის შედეგად მიღებული ფინანსური სახსრების გამოყენებით.

საქართველოში ფეროშენადნობების საწარმოებლად საჭირო ნედლეულის დეფიციტის გამო, იგეგმება ნედლეულის წარმოების განვითარებაც და ამ მიზნით ახალი საწარმოების მშენებლობა, ასევე არსებული საწარმოების მუშაობის ეფექტურობის გაზრდის მიზნით, მათი გადაიარაღება თანამედროვე დანადგარებით.

2019-წელს დაგემილია მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი კიდევ ერთი ქარხნის მშენებლობა ქალაქ ჭიათურაში.

2019 წელს დასრულდა მშენებლობა და საცდელი ექსპლოატაციის რეჟიმშია ახალი თანამედროვე აგლომერაციის ქარხნის მშენებლობა.

ნედლეულის წარმოების განვითარების კუთხით მნიშვნელოვან დადებით შედეგს მოიტანს აგლომერაციის ქარხნის ექსპლოატაციაში გაშვება, აღსანიშნავია ისიც, რომ ანალოგიური ტიპის ქარხანა საქართველოში არ არსებობს. ამასთან აგლომერაციის ქარხანა მნიშვნელოვანია იმ კუთხითაც, რომ მისი მეშვეობით შესაძლებელია საქართველოში არსებული წარმოების ნარჩენების გადამუშავება და მისგან ფეროშენადნობების საწარმოებლად საჭირო ნედლეულის მიღება. აგლომერაციის ქარხანა, მანგანუმის კონცენტრატის გამამდიდრებელ ქარხნებთან ერთად, საშუალებას მისცემს კომპანიას გადაწყვიტოს ნედლეულის დეფიციტის პრობლემა და მნიშვნელოვნად შეამციროს ნედლეულის მარაგების შესაქმნელად საჭირო საბრუნავი კაპიტალის ოდენობასისტორიულად კომპანია ვითარდებოდა განვითარების გეგმის შესაბამისად მცირეოდენი გადახრებით. წარმოების შედეგებიც თითქმის თანხვედრაშია დაგეგმილ მონაცემებთან.

ცხრილი № 1.

წარმოების მონაცემები

წელი	პროდუქცია	ზომის ერთეული	წარმოების გეგმა	ფაქტიური წარმოება
2011	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	15,000.0	15,557.70
2012	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	20,000.0	19,612.50

2013	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	20,000.0	20,907.80
2013	ფერომანგანუმი	ტონა	1,000.0	784.80
2014	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	12,000.0	11,710.70
2014	ფეროსილიციუმი	ტონა	2,000.0	1,957.50
2014	ფერომანგანუმი	ტონა	700.0	733.80
2015	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	11,000.0	10,625.80
2015	ფეროსილიციუმი	ტონა	2,000.0	1,767.50
2015	ფერომანგანუმი	ტონა	1,500.0	1,327.80
2016	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	23,000.0	24,322.50
2017	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	20,000.0	19,837.50
2018	ფეროსილიციუმი	ტონა	500.0	523.75
2018	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	17,000.0	16,225.59

3. არსებული საწარმოების მიმოხილვა

შპს „ჭიათურამანგანუმ ჯორჯიას“ გააჩნია ძირითადი პროდუქციის წარმოების ორი ძირითადი ქვედანაყოფი, ძირითადი პროდუქციის საწარმოებლად საჭირო ნედლეულის - მანგანუმის კონცენტრატის წარმოების ქვედანაყოფი, რომელიც მოიცავს 3 გამამდიდრებელ მინი ქარხანას და აგლომერაციის ქარხანა სადაც ხდება როგორც იმპორტირებული ასევე საკუთარ გამამდიდრებელ ქარხნებში წარმოებული ნედლეულისგან აგლომერატის წარმოება.

ფეროშენადნობების საწარმოებია:

1. ნახშირღელეს ფეროშენადნობთა ქარხანა.
2. ორხევის ფეროშენადნობთა ქარხანა

ნახშირღელეს ფეროშენადნობთა ქარხანა - გაიხსნა 2008 წელს, თავდაპირველად აშენდა და 2009 წელს ექსპლოატაციაში შევიდა 5 მეგავატი სიმძლავრის #1 ელექტრორკალური ღუმელი. 2011 წელს ქარხანაში დამონტაჟდა და ექსპლოატაციაში შევიდა 8 მეგავატი სიმძლავრის #2 ელექტრორკალური ღუმელი, 2012 წელს ექსპლოატაციაში შევიდა კიდევ ერთი 8 მეგავატი სიმძლავრის #3 ელექტრორკალური ღუმელი, 2013 წელს აშენდა და ექსპლოატაციაში შევიდა

მექანიკური საამქრო, ხოლო 2014 წელს საჩამოსხმო საამქრო. აღნიშნულ საამქროებში ხორციელდება სხვადასხვა მეტალის დნობის და მექანიკური დამუშავების შედეგად ქარხნის ექსპლოატაციისთვის საჭირო სათადარიგო ნაწილების წარმოება. 2015 წელს ქარხანაში დამონტაჟდა თანამედროვე სტანდარტების აირგამწმენდი მოწყობილობა, რომელიც უზრუნველყოფს წარმოების პროცესში ღუმელებიდან გამოყოფილი აირების 99,8%-ით გაწმენდას. 2017 წელს აშენდა და 2018 წლის დასაწყისში ექსპლოატაციაში შევიდა დამატებით კიდევ ერთი 8 მეგავატი სიმძლავრის #4 ელექტრორკალური ღუმელი. 2017 წლის მდგომარეობით, ქარხნის წლიური წარმადობის სიმძლავრე შეადგენს 39 000 ტონას.

ორხევის ფეროშენადნობთა ქარხანა - კომპანიამ შეიძინა 2015 წელს. განხორციელდა ქარხანაში არსებული ღუმელის მოდიფიკაცია, თანამედროვე ტექნოლოგიური სიახლეების გათვალისწინებით, ასევე ქარხანაში არსებული დანადგარების სრული კაპიტალური რემონტი და მოდიფიკაცია. ქარხანაში არსებულ აირგამწმენდ მოწყობილობას, ეფექტურობის გაზრდის მიზნით დაემატა დამატებითი სექციები და შეიცვალა არსებული ფილტრები სრულად. ჩატარებული სარემონტო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, 2016 წლის ივნისის თვეში ქარხანა შევიდა ექსპლოატაციაში. ქარხანაში დამონტაჟებულია ერთი 6 მეგავატი სიმძლავრის ელექტრორკალური ღუმელი, 2017 წლის მდგომარეობით, არსებული სიმძლავრის გათვალიწინებით, ქარხნის წლიური წარმადობაა 7,200 ტონა.

მანგანუმის კონცენტრატის წარმოება - 2009 წელს ექსპლოატაციაში შევიდა მანგანუმის კონცენტრატის საწარმოებელი #1 ქარხანა, რომელიც მდებარეობს ქალაქ ჭიათურაში. 2010 წელს ექსპლოატაციაში შევიდა ანალოგიური ტიპის კიდევ ერთი ქარხანა #2. 2013 წელს ჭიათურის რაიონ სოფ. წირქვალში აშენდა და ექსპლოატაციაში შევიდა უახლესი ტექნოლიგიური დანადგარებით აღჭურვილი მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი ქარხანა #3. გამამდიდრებელი ქარხნების სიმძლავრე, ნედლეულის ტიპისა და ხარისხის მიხედვით შეადგენს 36 000 – 100 000 ტონას წელიწადში.

აგლომერატის წარმოება - 2018 წელს დაიწყო და 2019 წლის სექტემბრის თვიდან სატესტო ექსპლოატაციაში შევიდა ახალი თანამედროვე დანადგარებით აღჭურვილი აგლომერაციის ქარხანა. აგლომერაციის ქარხანაში მანგანუმის წვრილფრაქციული მადნისგან ხდება აგლომერატის წარმოება, რომელიც გამოიყენება ფეროშენადნობების ქარხნებში. ქარხნის წარმადობა შეადგენს 240 000 ტონას წელიწადში.

ცხრილი № 2.

ღუმელების მონაცემები

წარმოების ქვედანაყოფი	ღუმელი	პროდუქცია	ზომის ერთეული	სიმძლავრე წლის საშუალო წარმადობა. რაოდენობა

ნახშირღელე	ღუმელი №1	FeSiMn,FeSi,FeMn.	ტონა	6,000
ნახშირღელე	ღუმელი №2	FeSiMn,FeSi,FeMn.	ტონა	11,000
ნახშირღელე	ღუმელი №3	FeSiMn,FeSi,FeMn.	ტონა	11,000
ნახშირღელე	ღუმელი №4	FeSiMn,FeSi,FeMn.	ტონა	11,000
ორხევი	ღუმელი №1	FeSiMn,FeSi,FeMn.	ტონა	7,200
ჯამი				46,200

კომპანიაში დღეისთვის დასაქმებულია 515 ადამიანი, დასაქმებულების 95% წარმოადგენს ადგილობრივ კადრებს. კომპანიის დაარსების დღიდან დასაქმებულების რაოდენობა, წარმოების სიმძლავრეების ზრდასთან ერთად თანმიმდევრულად იზრდებოდა, წლების მიხედვით კომპანიაში დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა შემდეგია:

ცხრილი № 3

წელი	დასაქმებულების რაოდენობა
2008	45
2009	117
2010	386
2011	518
2012	526
2013	419
2014	396
2015	370
2016	398
2017	467
2018	515

4. მომავლის გეგმები:

სამომავლო განვითარების მიზნით, კომპანია გეგმავს ფეროშენადნობების საწარმოებლად საჭირო ნედლეულის წარმოების განვითარებას. ამ მიზნით იგეგმება მანგანუმის კონცენტრატის წარმოების განვითარება, კერძოდ, ქალაქ ჭიათურაში კიდევ ერთი ახალი გამამდიდრებელი ქარხნის მშენებლობა, რომელის მეშვეობითაც, ნედეულის ხარისხის გათვალისწინებით შესაძლებელი იქნება დამატებით 10 000 - დან 30 000-მდე ტონა მანგანუმის კონცენტრატის წარმოება.

კომპანიის საკუთრებაში არსებული ფეროშენადნობთა ქარხნების უნივერსალურობის გათვალისწინებით, კომპანიას შესაძლებლობა აქვს აწარმოოს სხვადასხვა სახის ფეროშენადნობები: ფეროსილიკომანგანუმი, ფერომანგანუმი, ფეროსილიციუმი. სამომავლოდ რომელიმე პროდუქტზე ორიენტირების კუთხით, კომპანია შეინარჩუნებს არსებულ პოლიტიკას და პროდუქტზე ორიენტირება მომავალშიც მოხდება ბაზარზე არსებული მოთხოვნის გათვალისწინებით.

5. კლიენტებთან ურთიერთობების გაუმჯობესების გზები:

კლიენტებთან ურთიერთობის გაუმჯობესების და ახალ პოტენციურ კლიენტებთან ურთიერთობების დამყარების მიზნით, კომპანია აქტიურად ჩართულია და მონაწილეობს საქართველოსა თუ მსოფლიოს სხვადსხვა ქვეყანაში გამართულ ყოველწლიურ კონფერენციებში, სადაც წარმოდგენილია დარგში არსებული მსოფლიოს თითქმის ყველა კომპანიის წარმომადგენლები. ამ მიმართულებით კომპანია აპირებს გააგრძელოს აქტიური ჩართულობა და ყოველთვის იყოს წარმოდგენილი ასეთ კონფერენციებზე, ხოლო მსგავსი ღონისძიების საქართველოში გამართვის შემთხვევაში გაუწიოს ფინანსური დახმარება ორგანიზატორებს კონფერენციის ორგანიზებაში. აქტიური ჩართულობა და დარგში არსებულ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის ნედლეულის მწარმოებლებთან თუ პროდუქციის მომხმარებლებთან მჭიდრო ურთიერთობა საფუძველია არა მხოლოდ შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიას“ არამედ ზოგადად საქართველოს, როგორც ფეროშენადნობების მწარმოებელი ქვეყნის ცნობადობის ამაღლების და პოპულარიზაციისთვის.

6. ხარისხის კონტროლი:

წარმოებული პროდუქციის ხარისხის კონტროლის მიზნით, შექმნილია სპეციალური ქიმიური ლაბორატორია. ლაბორატორია აღჭურვილია თანამედროვე სტანდარტების მოთხოვნის გათვალისწინებით. ლაბორატორიას საქართველოს აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრის მიერ ISO 17025:2010-ის სტანდარტის შესაბამისად, მინიჭებული აქვს აკრედიტაცია და აკრედიტაციის ორგანოს მიერ ხორციელდება ასევე პერიოდული კონტროლი. (აკრედიტაციის მოწმობა GAC-TL-0120). პროდუქციის წარმოების პროცესში, ყოველდღიურად - დღეში რამდენჯერმე ხდება წარმოებაში ჩაშვებული ნედლეულის და მიღებული პროდუქციის ხარისხის ლაბორატორიული ანალიზი, რისი მეშვეობითაც მინიმუმამდეა დაყვანილი პროდუქციის ხარისხის მცირე გადახრის რისკიც. ხარისხის კონტროლის მაღალი სტანდარტის გათვალისწინებით, კომპანიას მსოფლიო ბაზარზე დამკვიდრებული აქვს სტაბილური და ხარისხიანი პროდუქციის მწარმოებლის რეპუტაცია.

7. სასაქონლო ნიშნები და პატენტები:

2009 წლიდან, მსოფლიო ბაზარზე ხარისხიანი და სტაბილური პროდუქციის მიმწოდებლის რეპუტაციის ჩამოყალიბების შედეგად, ფეროშენადნობების მწარმოებელთა და ფეროშენადნობი პროდუქციის მომხმარებელთა დარგში, კომპანია მსოფლიოს მასშტაბით

მაღალი ცნობადობით სარგებლობს. კომპანიის სახელის და სავაჭრო ნიშნის არასანქცირებული გამოყენების თავიდან არიდების მიზნით, კომპანიას საქპატენტში რეგისტრირებული აქვს სავაჭრო ნიშანი შესაბამისი ტექსტობრივი და ვიზუალური გამოსახულების სახით.

რეგისტრირებული სავაჭრო ნიშნის ვიზუალური გამოსახულება:

CHIATURMANGANUM GEORGIA
Georgian Ferroalloys

8. გარემოზე ზრუნვა

კომპანიაში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა გარემოს დაცვის საკითხების მოწესრიგებას. კომპანიის საქმინაობის სპეციფიკის მიხედვით, კომპანია კანონმდებლობით დადგენილი წესით ახორციელებს გარემოზე ზემოქმედების მონიტორინგს. კომპანიის საკუთრებაში არსებული საწარმოების ექსპლოატაციაში გაშვება ხდება მხოლოდ შესაბამისი გარემოეზე ზემოქმედების ანგარიშის და ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის ანგარიშის მომზადების და სათანადო წესით შეთანხმების შემდეგ. გარემოზე მავნე ზემოქმედების თავიდან აცილების მიზნით, ფეროშენადნობ საწარმოებში დამონტაჟებულია უახლესი სტანდარტების აირგამწმენდი მოწყობილობები და ევროპული წარმოების ფილტრები. აირგამწმენდი მოწყობილობების მუშაობა მთლიანად ავტომატიზებულია და რაიმე ხარვეზის არსებობის შემთხვევაში ავტომატურად ხდება ქარხნის გათიშვა. უახლესი ტიპის მოწყობილობების გამოყენება საშუალებას იძლევა თითქმის 100%-ით გამოირიცხოს გაუთვალისწინებელი შემთხვევების შედეგად გარემოზე მავნე ზემოქმედება.

9. დასაქმებულთა ჯანმრთელობაზე და უსაფრთხოებაზე ზრუნვა

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიას“ საკუთრებაში არსებული ქარხნებში დასაქმებული პირების შესასრულებელი სამუშაო, წარმოების სპეციფიკიდან გამომდინარე წარმოადგენს მომატებული საფრთხის შემცველ სამუშაოს. ამის გათვალისწინებით, კომპანიაში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა შრომის უსაფრთხო პირობების დაცვას. ქარხნებში ყველა პოზიციაზე დასაქმებული პირებისთვის შემუშავებულია შესაბამისი შრომის ინსტრუქციები. ქარხანაში სამუშაოს დაწყებამდე ყველა პირი გადის სპეციალურ სწავლებას და მხოლოდ ამის შემდეგ დაიშვება სამუშაო ადგილზე. გარდა ამისა, დადგენილი პერიოდულობით ხდება თანამშრომელთა გადამზადება შრომის უსაფრთხოების საკითხებში. ყოველი სამუშაო დღის დაწყების წინ დასაქმებულები გადიან სპეციალურ ინსტრუქტაჟს შრომის უსაფრთხოებაში. საწარმოების შენობებში განთავსებული ხანძარსაწინააღმდეგო ინფრასტრუქტურა. კრიზისულ სიტუაციების მართვაზე შესაბამისი უფლებამოსილებები გადანაწილებული აქვთ სამსახურების და/ან შესაბამისი ჯგუფის ხელმძღვანელებს. ამასთან კომპანიაში შრომის უსაფრთხოების პირობების დაცვის მონიტორინგის და კონტროლის მიზნით გამოყოფილია სპეციალური საკადრო ერთეულები.

10. კომპანიის სტრუქტურა:

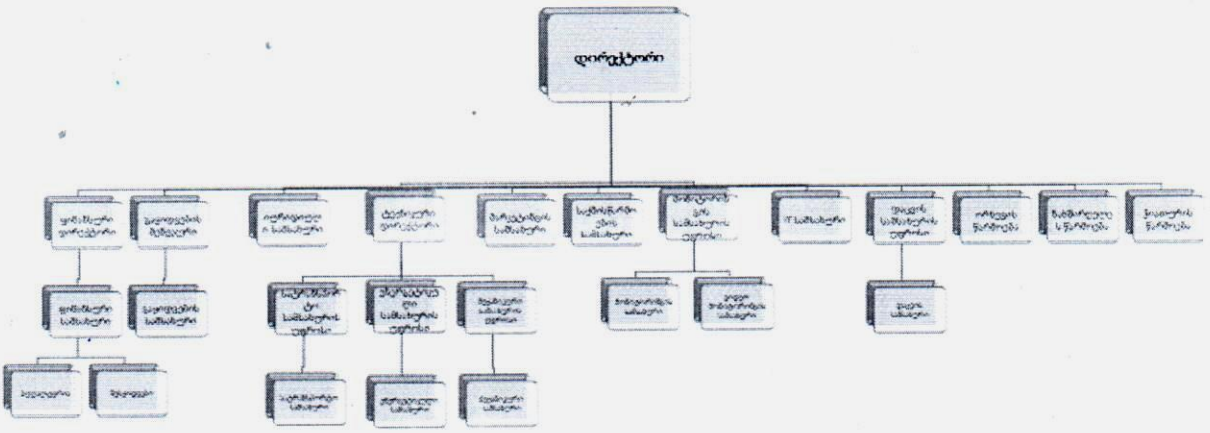
შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიას“ 100% წილის მფლობელია საერთაშორისო ბიზნეს კომპანია - Greenfield Financial Corporation, პარტნიორის უფლებამოსილება განსაზღვრულია წესდებით, რომელიც წარმოადგენს საჯარო დოკუმენტს.

2019 წლის 29 ნოემბერს, ჰორსტ კოსტა იაჰამ (ფიზიკურიპირი) Greenfield Financial Corporation-გან შეისყიდა კომპანიის წილის 5%, 100 000 აშშ დოლარად. გარდა ამისა, ჰორსტ კოსტა იაჰამ, 27.09.2019წ კომპანიის კაპიტალში განახორციელა 3 900 000 აშშ დოლარის ინვესტიცია.

კომპანიის მართვის სტრუქტურა შედგება ჰორიზონტალური და ვერტიკალური ხაზით დაკავშირებული ქვედანაყოფებისგან. სტრუქტურული ქვედანაყოფი ექვემდებარება კომპანიის დირექტორს ან შესაბამისი მიმართულების კურატორ დირექტორის მოადგილეს.

ნებისმიერი სტრუქტურული ქვედანაყოფისთვის ყალიბდება შესაბამისი პროცედურული დოკუმენტაცია, რომლითაც განისაზღვრება ქვედანაყოფის და მასში შემავალი პირების უფლება-მოვალეობები და მათი საქმიანობის ინსტრუქცია.

კომპანიის სტრუქტურა გამოიყურება შემდეგი სახით:

კომპანიის პარტნიორთა კრების უფლებამოსილება და უფლებების განხორციელების წესების მიმოხილვა:

კომპანიის 100% წილის მფლობელს წარმოადგენს საერთაშორისო კომპანია greenfield financial corporation. პარტნიორის უფლებამოსილება განსაზღვრულია კომპანიის წესდებით, რომელიც წარმოადგენს საჯაროდ გამოქვეყნებულ დოკუმენტს.

11. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანასური მაჩვენებლები

ცხრილი № 4

გაყიდვების მონაცემები

წელი	პროდუქცია	რეალიზაცია ლარი	თვითღირებულება ლარი	მარჟა % პროდუქციის რეალიზაციიდან
2013	ფეროსილიკომანგანუმი, ფერომანგანუმი.	36,257,975.6	21,64,297.3	40.4%
2014	ფეროსილიკომანგანუმი, ფეროსილიციუმი,ფერომანგანუმი	37,518,190.5	22,596,621.8	39.7%
2015	ფეროსილიციუმი	6,974,671.54	4,542,145.30	34.9%
2015	ფერომანგანუმი	3,971,655.50	2,256,060.,50	43.2%
2015	ფეროსილიკომანგანუმი	15,869,675.30	12,033,165.70	24.2%
2016	ფეროსილიკომანგანუმი	36,970,739.00	30,150,334.44	18.45%
2016	ფეროსილიციუმი	2,061,784.00	1,778,620.00	13.73%
2017	ფეროსილიკომანგანუმი	60,508,399.00	35,604,687.27	41.16 %
2018	ფეროსილიკომანგანუმი	46,403,793.00	32,088,952.84*	30.85%

**მთლიანი თვითღირებულებიდან 846,136 ლარი წარმოადგენს, ინკოტერმის მიხედვით გათვალისწინებულ ტრანსპორტირების ხარჯს. რომელიც გაწეულია ინკოტერმით დანიშნულების ადგილამდე პროდუქტის მისატანად.*

ცხრილი № 5

გაყიდვების მონაცემები

წელი	პროდუქცია	რეალიზაცია, რაოდენობა ტ.	რეალიზაცია თანხა ლარი	წლის საშუალო ფასი /ტონაზე
2013	ფეროსილიკომანგანუმი	17,435.50	36,257,975.60	2,079.57
2014	ფეროსილიკომანგანუმი	16,485.40	37,518,190.50	2,275.80
2015	ფეროსილიკომანგანუმი,	7,843.55	18,606,078.55	2,372.15
2015	ფეროსილიციუმი	2,235.40	6,974,671.54	2,620.10
2015	ფერომანგანუმი	1,180.87	3,971,655.50	2,430.30
2016	ფეროსილიკომანგანუმი	21,011.00	36,970,739.00	1,760.59
2016	ფეროსილიციუმი	842.00	2,061,784.00	2,448.67
2017	ფეროსილიკომანგანუმი	22,201.82	60,508,399.00	2,725.38
2018	ფეროსილიკომანგანუმი	15,203.20	46,403,793.00	3,052.24

12. ძირითადი რისკები და მისი პრევენციის გზები

კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით შესაძლო რისკებს წარმოადგენს:

- პროდუქციაზე და/ან ნედლეულზე ფასების ცვლილება;
- ბაზარზე მოთხოვნის შემცირება;
- ლარის კურსის ცვლილებები;

კომპანიის წინაშე არსებული რისკების პრევენციის მიზნით, კომპანიაში მიმდინარეობს აღნიშნული რისკების მუდმივი მონიტორინგი რათა მყისიერად მოხდეს რისკების თავიდან არიდების შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

მსოფლიო ბაზარზე ფასების ცვალებადობით შესაძლო ზიანის თავიდან არიდების მიზნით, კომპანია ნედლეულის შესაბამისი პარტიის შეძენისას, კომპანიის მენეჯმენტი პარალელურად მუშაობს ნედლეულით მისაღები პროდუქციის გაყიდვის კონტრაქტების გაფორმებას მინიმუმ იმ ოდენობით, რაც გადაფარავს ნედლეულის შესაბამისი პარტიის და მისი გადამუშავების ღირებულებას. აღნიშნული მიდგომის შედეგად, მინიმალიზებულია, პროდუქციაზე ფასების მნიშვნელოვანი შემცირების პირობებშიც ზარალის მიღება.

რაც შეხება ბაზარის გაჯერების და ბაზარზე მოთხოვნის შემცირების რისკს, კომპანია აღნიშნულს უმკლავდება საკუთარი ქარხნების უნივერსალურობის შედეგად. კომპანიას მარაგში მუდმივად აქვს სხვადასხვა სახის და ხარისხის პროდუქცია, რათა მოთხოვნის

არსებობის შემთხვევაში დააკმაყოფილოს მომხმარებელი. ამავდროულად ბაზარზე ამა თუ იმ სახის პროდუქციაზე მოთხოვნის არსებობის შემთხვევაში კომპანია მოკლე დროში ახორციელებს წარმოების გადართვას სხვა სახის პროდუქციაზე. შესაბამისად ბაზრის მუდმივი მონიტორინგით და ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი პროდუქციის წარმოებით მინიმალიზებულია ეს რისკიც.

ლარის კურსის ცვალებადობა არ ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას კომპანიის ფინანსურ მაჩვენებლებზე, რადგან პროდუქციის თითქმის 100% გადის ექსპორტზე და შესაბამისად კომპანიას შემოსავალი უცხოურ ვალუტაში აქვს, ამასთან პროდუქციის თვითღირებულების დაახლოვებით 60%-ს იმპორტირებული ნედლეული შეადგენს. აქედან გამომდინარე კომპანიის ფინანსური მაჩვენებლებზე დიდ გავლენას ლარის კურსი არ ახდენს. ეროვნულ ვალუტაში გასაწევ ხარჯებს, ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსი ისტორიულად ძირითადად უარყოფითი ზრდით ხასიათდება, ამდენად შემოსავლის უცხოურ ვალუტაში არსებობის პირობებში, ეროვნული ვალუტის კურსის უარყოფით ცვლილებას, კომპანიისთვის მნიშვნელოვანი უარყოფითი შედეგებს არ გამოიწვევს.

სამუშაოს სპეციფიკური ხასიათის გამო, ფულადი სახსრების შემოდინება კომპანიისთვის ფინანსური რისკების თვალსაზრისით ძალიან მგრძნობიარე საკითხია. ფულადი სახსრების არასაკმარისი შემოდინების გამო მიმდინარე ვალდებულებების დაფარვა შესაძლოა პრობლემური გახდეს. ზემოაღნიშნული რისკის დაზღვევის მიზნით, კომპანიამ შეიმუშავა საკმაოდ ფრთხილი პოლიტიკა, კერძოდ: მნიშვნელოვანი კაპიტალური ხარჯების დაგეგმვა ხორციელდება მხოლოდ კომპანიის საკუთრებაში არსებული საკუთარი თავისუფალი სახსრების მობილიზაციის ხარჯზე და შესაბამისად, ზემოაღნიშნული რისკი, კაპიტალური ხარჯების თვალსაზრისით არ არსებობს რაც შეეხება სამუშაო აქტივების დაფინანსების წყაროს, ამ მხრივ კომპანია ყოველთვის განიხილავდა საკუთარი სახსრების გარკვეულ ნაწილს. კომპანია ნედლეულს დიდ მარაგს ყიდულობს ძირითადად საბანკო პროდუქტების გამოყენებით. ამ მიზნით მან წინასწარ მოაწერა ხელი ბანკებთან საერთო საკრედიტო ხელშეკრულებას, რაც აღემატება ნედლეულის საჭირო რეზერვების მაქსიმალურ დაფინანსებას. სამუშაო ნედლეულის შესყიდვისთვის საჭირო საკრედიტო პროდუქტის გარდა, კომპანიამ ასევე გააქტიურა საკრედიტო ხაზი რამდენიმე მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით გაუთვალისწინებელი შემთხვევებისთვის, რომლითაც ხდება მიმდინარე ვალდებულებების დაფარვა, სახსრების მოსალოდნელი შეფერხების შემთხვევაში. ფულადი სახსრების შემოდინების კონტროლს ახორციელებს კომპანიის ფინანსური სამსახური და დაგეგმილი ფულადი სახსრების შემოდინების თუნდაც მცირე გადახრის შემთხვევაში, კომპანიის ფინანსური დირექტორის მოთხოვნით. დაუყოვნებლივ ინიშნება დირექტორატის რიგგარეშე სხდომა ფულადი სახსრების კონტროლის მიზნით და მოსალოდნელი ხარჯების დაფარვისთვის საჭირო დაფინანსების წყაროების იდენტიფიცირების მიზნით. კომპანიაში პერიოდულად (თვეში ერთხელ) დირექტორატის გაფართოებული შეხვედრები იმართება , რომლის დროსაც დეტალურად არის გაანალიზებული მომდევნო პერიოდში საჭირო თანხები, კომპანიის გაყიდვების პოლიტიკა იდენტიფიცირდება სახსრების საჭიროების შესაბამისად. აგრეთვე ხორციელდება ფულადი სახსრების შემოდინების შესრულების გეგმის მონიტორინგი და გარკვეული კორექტირებები საჭიროების შემთხვევაში.

ისტორიული მონაცემების საფუძველზე, კომპანიის პოლიტიკა ეფექტურია ფინანსური რისკების თავიდან აცილების თვალსაზრისით. იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანია სწრაფად განვითარდა დამატებითი მნიშვნელოვანი ინვესტიციების გაზრდის გარეშე,შესაბამისად, დაგეგმილია იგივე პოლიტიკის გაგრძელება მომავალში.

6 დეკემბერი 2019წ.

მამია ბერიძე

დირექტორი

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N191483731
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	07.12.2019 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება
ნოტარიუსი	ელისო შიხიაშვილი
სანოტარო ბიუროს მისამართი	ლესელიძის ქ.#17
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	599446826
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	83955933321519

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ–გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

ორი ათას ცხრამეტი წლის შვიდ დეკემბერს მე, ნოტარიუსი **ელისო შიხიაშვილი**, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს ქ თბილისი, ლესელიძის ქ. 17, ვადასტურებ მთარგმნელის **მაკა კვანტალიანის** (დაბ. 10.09.1989წ., მცხოვრები ქ. თბილისი, ბზიფის შესახვევი 8, პირადი №01011066963 ხხ, პ/მ № ბ0888397, გაცემულია 01.03.2006წ. სამოქალაქო რეესტრის სააგენტოს ისნის სამსახურის მიერ) **ხელმოწერის ნამდვილობას.** მთარგმნელმა წარმოადგინა ენის ცოდნის დამადასტურებელი დოკუმენტი (ხარისხის სერტიფიკატი, გაცემული 2011წ. გოთლენდის უნივერსიტეტის მიერ № 890910-თ043; სერტიფიკატი გაცემული საერთაშორისო სახლი – მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ, გაც. 20.10.03) თარჯიმანი გაფრთხილებულია თარჯიმნობის გამომრიცხავი გარემოების შესახებ. მხარეებმა და თარჯიმანმა დამიდასტურეს თარჯიმნობის გამომრიცხავი გარემოების არარსებობის შესახებ. მე გავაფრთხილე თარჯიმანი იმ პასუხისმგებლობის შესახებ, რომელიც მოჰყვება არაზუსტ თარგმანს. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს.

07.12.2019, Notary Public **Eliso Shikhiashvili,** the notary office located at the address: 17 Leselidze St. Tbilisi, certify that the signature of the translator **Maka Kvantaliani** (date of birth: 10.09.1989, residing at the address: 8 Bzipi St. Tbilisi, personal ID: 01011066963, ID card #: B0888397, issued on: 01.03.2006 by Isani service of Civil Registry Agency) is genuine. The translator presented the diploma #:890910-T043 issued by the Gotland University in 2011; Certificate of International House Tbilisi, issued on 20.10.03). I, Notary Public have warned the translator, that she was responsible for an accurate translation. The translator confirmed that she duly knew Georgian and English languages and ensured the exactness of the translation.

გადახდილია საზღაური სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურის და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისთვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბრის მიღებული №507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად (ორი ეგზემპლიარისათვის) 56-00 **ლარი ასევე დღგ 10-08** ლარი თანახმად საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლისა და 39.1 მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისთვის 2,00 ლარი **(ორი ეგზემპლიარისათვის) ჯამში გადახდილია 68-08 ლარი.**

56-00 GEL as a notary service fee is paid in compliance with the requirements of the paragraph 31.3 of the № 507 Resolution by the Government of Georgia on December 29, 2011 on "Approval of Notary Activity Fee and Volume of Fees established for the Chamber of Notaries of Georgia, the Rules of its Payment and the Service Period" **10-08** GEL VAT and 2 GEL is paid according to the paragraph 39.1 for registering in the electronic Registry.

ნოტარიუსი_____ /ელისო შიხიაშვილი/

Notary Public / Eliso Shikhiashvili

ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

2018 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის ანგარიში

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგება 1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ინდივიდუალური ანგარიშგება 2
ინდივიდუალური ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ 3
ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური ანგარიშგება 4
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 5
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 6
კონსოლიდირებული ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ 7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება 8

შენიშვნები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებებისთვის
1 შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია" და მისი ოპერაციები 9
2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო 9
3 მომზადების საფუძველი 10
4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება 10
5 კრიტიკული საბუღალტრო გაანგარიშებები და მსჯელობები ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის გამოყენებისას 19
6 განახლებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება 19
7 სიახლეები ბუღალტრული აღრიცხვის სფეროში 20
8 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 23
9 ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები 24
10 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები 25
11 გაცემული სესხები 27
12 მატერიალურ–საწარმოო მარაგები 29
13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 29
14 კაპიტალი 29
15 სესხები 29
16 სხვა ფინანსური ვალდებულებები 30
17 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები 31
18 შემოსავალი 31
19 გაყიდვების ღირებულება 31
20 ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 32
21 დისტრიბუციის ხარჯები 32
22 სხვა საოპერაციო ხარჯები 32
23 ფინანსური ხარჯები 33
24 ფინანსური შემოსავალი 33
25 გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ვალდებულებები 33
26 ფინანსური რისკის მართვა 33
27 კაპიტალის მართვა 38
28 ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება 38
29 ფინანსური ინსტრუმენტების პრეზენტაცია გაზომვის კატეგორიით 39
30 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1ანვრამდე 39
31 მოვლენები ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ 40

ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი
ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები	9	22,986,680	14,033,647
ინვესტიციები ფილიალში		100,000	100,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**23,086,680**	**14,133,647**
მიმდინარე აქტივები			
მატერიალურ-საწარმოო მარაგები	12	22,689,112	21,503,841
სავაჭრო და სხვა დავალიანებები	10	12,600,046	12,163,789
გაცემული სესხები	11	605,422	775,964
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		2,252,538	2,729,801
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	625,732	3,371,632
სულ მიმდინარე აქტივები		**38,772,850**	**40,545,027**
სულ აქტივები		**61,859,530**	**54,678,674**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	4,015,100	200
გაუნაწილებელი მოგება		24,805,251	29,507,731
სულ კაპიტალი		**28,820,351**	**29,507,931**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	15	1,338,300	7,437,074
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	16	1,579,836	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**2,918,136**	**7,437,074**
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	15	7,589,415	7,441,725
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	17	22,531,628	10,291,944
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**30,121,043**	**17,733,669**
სულ ვალდებულებები		**33,039,179**	**25,170,743**
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		**61,859,530**	**54,678,674**

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2019 წლის 6 დეკემბერს:

_____

მთავარი აღმასრულებელი
ხელმძღვანელი
მამია ბერიძე

9-41 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი

მოგების ან ზარალის ან სხვა სრული შემოსავლის ინდივიდუალური ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი	18	**53,441,539**	**68,889,355**
გაყიდვების ღირებულება	19	(37,202,508)	(41,371,757)
საერთო მოგება		**16,239,031**	**27,517,598**
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		194,134	18,890
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(4,371,535)	(3,304,993)
დისტრიბუციის ხარჯები	21	(2,835,039)	(3,003,521)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	22	(1,538,692)	(1,176,351)
საოპერაციო მოგება		**7,687,899**	**20,051,623**
ფინანსური შემოსავალი	24	9,584	263,360
ფინანსური ხარჯები	23	(1,081,934)	(638,735)
მოგება საშემოსავლო გადასახადის		**6,615,549**	**19,676,248**
საშემოსავლო გადასახადი (ხარჯი)		(212,962)	(182,410)
წლის მოგება		**6,402,587**	**19,493,838**
სხვა სრული წლიური შემოსავალი		-	-
სულ სრული წლიური შემოსავალი		**6,402,587**	**19,493,838**

9-41 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ბალანსი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**200**	**21,510,795**	**21,510,995**
სულ სრული წლიური შემოსავალი	-	19,493,838	19,493,838
დეკლარირებული დივიდენდები (შენიშვნა 14)	-	(11,496,902)	(11,496,902)
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**200**	**29,507,731**	**29,507,931**
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	4,014,900	-	4,014,900
სულ სრული წლიური შემოსავალი	-	6,402,587	6,402,587
დეკლარირებული დივიდენდები (შენიშვნა 14)	-	(11,105,067)	(11,105,067)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,015,100**	**24,805,251**	**28,820,351**

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება საშემოსავლო გადასახადის გადახდამდე		6,615,549	19,676,248
კორექტირებები:			
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის ცვეთა და გაუფასურება	9	1,119,881	1,606,015
სხვა არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია და გაუფასურება	9	24,427	6
ზარალის გარეშე მოგება ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის რეალიზაციიდან	9	85,676	44,300
სავაჭრო და სხვა დავალიანებების გაუფასურება	10	297,186	551,437
გაცემული სესხების გაუფასურება	11	103,784	135,813
წინასწარი გადახდების გაუფასურება	10	266,223	133,994
შემოსავალი პროცენტების სახით	24	(9,584)	(107,253)
პროცენტების გადახდის ხარჯები	23	809,217	638,735
წმინდა (მოგება)/ზარალი უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებიდან	23	849,268	(328,305)
სხვა არაფულადი მოძრაობა		-	71,572
ფულადი ნაკადები ოპერაციული საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალში ცვლილებების განხორციელებამდე		**10,161,625**	**22,422,562**
(ზრდა) / შემცირება სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებში		679,724	(2,388,156)
(ზრდა) / შემცირება წინასწარ გადახდილ გადასახადებში		477,264	289,631
ზრდა წინასწარ გადახდებში		(1,639,974)	(1,479,224)
ზრდა მატერიალურ-საწარმოო მარაგებში		(1,185,271)	(7,535,339)
ზრდა ვაჭრობასა და სხვა გადასახდელებში		10,535,640	13,582,511
(შემცირება)/ზრდა მიღებულ ავანსებში		2,740,442	(1,570,705)
ცვლილებები სამუშაო კაპიტალში		**11,607,825**	**898,718**
გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი		(212,962)	(182,410)
მიღებული პროცენტი		-	3,000
გადახდილი პროცენტი		(809,217)	(638,730)
წმინდა ფულადი სახსრები ოპერაციული საქმიანობიდან		**20,747,273**	**22,503,140**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის შეძენა		(10,547,643)	(303,261)
შემოსავალი ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის გაყიდვიდან		408,858	140,289
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(44,232)	(55,422)
გაცემული სესხები		(177,831)	(82,895)
შემოსავალი გაცემული სესხებიდან		43,600	175,531
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(10,317,248)**	**(125,758)**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსავალი სესხებიდან		1,463,571	4,052,815
სესხების დაფარვა		(7,567,361)	(13,903,638)
კომპანიის პარტნიორთათვის გადახდილი დივიდენდები		(11,105,067)	(11,496,902)
აქციონერთა შენატანი კაპიტალში გარდა აქცების გაცემისა		4,014,900	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(13,193,957)**	**(21,347,725)**
წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		**(2,763,932)**	**1,029,657**
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ექვივალენტებზე		18,032	603,720
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		**3,371,632**	**1,738,255**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასასრულს		**625,732**	**3,371,632**

9-41 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები	9	22,986,680	14,033, 647
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**22,986,680**	**14,033,647**
მიმდინარე აქტივები			
მატრიალურ-საწარმოო მარაგები	12	22,765,507	21,603,336
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	10	12,600,046	12,163,789
გაცემული სესხები	11	605,422	775,964
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	13	2,252,538	2,733,256
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	630,968	3,371,836
სულ მიმდინარე აქტივები		**38,854,481**	**40,648,181**
სულ აქტივები		**61,841,161**	**54,681,828**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	4,015,100	200
გაუნაწილებელი მოგება		25,405,806	29,876,315
სულ კაპიტალი		**29,420,906**	**29,876,515**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	15	1,338,300	7,437,074
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	16	1,579,836	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**2,918,136**	**7,437,074**
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	15	7,589,415	7,441,725
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	170	21,912,704	9,926,514
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**29,502,119**	**17,368,239**
სულ ვალდებულებები		**32,420,255**	**24,805,313**
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		**61,841,161**	**54,681,828**

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი	18	**53,441,539**	**68,889,355**
გაყიდვების ღირებულება	19	(36,985,354)	(41,371,757)
საერთო მოგება		**16,456,185**	**27,517,598**
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		194,134	18,890
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(4,371,554)	(3,304,993)
დისტრიბუციის ხარჯები	21	(2,835,039)	(3,003,521)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	22	(1,523,856)	(1,176,351)
საოპერაციო მოგება		**7,919,870**	**20,051,623**
ფინანსური შემოსავალი	24	9,584	263,360
ფინანსური ხარჯები	23	(1,081,934)	(638,735)
მოგება საშემოსავლო გადასახადის გადახდამდე		**6,847,520**	**19,676,248**
საშემოსავლო გადასახადი (ხარჯი)		(212,962)	(182,410)
წლის მოგება		**6,634,558**	**19,493,838**
სხვა სრული წლიური შემოსავალი		-	-
სულ სრული წლიური შემოსავალი		**6,634,558**	**19,493,838**

ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია ჯგუფი

კონსოლიდირებული ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ

(თანხები მოცემულია ქართული ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ბალანსი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**200**	**21,879,379**	**21,879,579**
სულ სრული წლიური შემოსავალი	-	19,493,838	19,493,838
დეკლარირებული დივიდენდები (შენიშვნა 14)	-	(11,496,902)	(11,496,902)
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**200**	**29,876,315**	**29,876,515**
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	4,014,900	-	4,014,900
სულ სრული წლიური შემოსავალი	-	6,634,558	6,634,558
დეკლარირებული დივიდენდები (შენიშვნა 14)	-	(11,105,067)	(11,105,067)
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,015,100**	**25,405,806**	**29,420,906**

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება საშემოსავლო გადასახადის გადახდამდე		6,847,520	19,676,248
კორექტირებები:			
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის ცვეთა და გაუფასურება	9	1,119,881	1,606,015
სხვა არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია და გაუფასურება	9	24,427	6
ზარალის გარეშე მოგება ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის რეალიზაციიდან	9	85,676	44,300
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების გაუფასურება	10	297,186	551,437
გაცემული სესხების გაუფასურება (ანაზღაურება)	11	103,784	135,813
წინასწარი გადახდების გაუფასურება	10	266,223	133,994
შემოსავალი პროცენტის სახით	24	(9,584)	(107,253)
პროცენტების გადახდის ხარჯები	23	809,217	638,735
წმინდა (მოგება)/ზარალი უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებიდან	23	849,268	(328,305)
სხვა არაფულადი მოძრაობა		-	71,572
ფულადი ნაკადები ოპერაციული საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალში ცვლილებების განხორციელებამდე		**10,393,598**	**22,422,562**
(ზრდა) / შემცირება სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებში		679,724	(2,388,156)
(ზრდა) / შემცირება წინასწარ გადახდილ გადასახადებში		479,889	289,631
ზრდა წინასწარ გადახდებში		(1,639,975)	(1,479,224)
ზრდა მატერიალურ-საწარმოო მარაგებში		(1,162,171)	(7,535,339)
ზრდა ვაჭრობასა და სხვა გადასახდელებში		10,282,977	13,582,510
(შემცირება)/ზრდა მიღებულ ავანსებში		2,740,442	(1,570,705)
ცვლილებები სამუშაო კაპიტალში		**11, 380,886**	**898,717**
გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი		(212,962)	(182,410)
მიღებული პროცენტი		-	3,000
გადახდილი პროცენტი		(809,217)	(638,730)
წმინდა ფულადი სახსრები ოპერაციული საქმიანობიდან		**20,752,305**	**22,503,139**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის შეძენა		(10,547,643)	(303,261)
შემოსავალი ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის გაყიდვიდან		408,858	140,289
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(44,232)	(55,422)
გაცემული სესხები		(177,831)	(82,895)
შემოსავალი გაცემული სესხებიდან		43,600	175,531
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(10,317,248)**	**(125,758)**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსავალი სესხებიდან		1,463,571	4,052,815
სესხების დაფარვა		(7,567,361)	(13,903,638)
კომპანიის პარტნიორებისთვის გადახდილი დივიდენდები		(11,105,067)	(11,496,902)
აქციონერთა შენატანი კაპიტალში გარდა აქციების გაცემისა		4,014,900	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(13,193,957)**	**(21,347,725)**
წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		**(2,758,900)**	**1,029,656**
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		18,032	603,720
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		**3,371,836**	**1,738,460**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასასრულს		**630,968**	**3,371,836**

1 შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია" და მისი ოპერაციები

წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგებები“) მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის“ შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიასა“ („კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიებისთვის („ჯგუფი").

კომპანია დაფუძნდა 2008 წლის 8 მაისს და მისი ადგილსამყოფელია საქართველო. კომპანია წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიას, რომელიც ჩამოყალიბებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად და რეგისტრირებულია ფოთის საგადასახადო ინსპექციაში საიდენტიფიკაციო ნომრით: 215147874.

2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრისმდგომარეობით, ჯგუფის საბოლოო დამფუძნებელ კომპანიას წარმოადგენდა Greenfield Financial Corp (“დამფუძნებელი კომპანია"), რეგისტრირებული სეიშელის რესპუბლიკაში. იმავე პერიოდის განმავლობაში დამფუძნებელი კომპანიის საბოლოო მფლობელი იყო ფიზიკური პირი - შმაგი ქემერტელიძე (100%).

კომპანია წარმოადგენს ორი შვილობილი კომპანიის - შპს „ყვირილა 2007" და შპს „საქართველოს ფეროშენადნობები" - ერთპიროვნულ მფლობელს. შპს „საქართველოს ფეროშენადნობები" არის დომინანტი კომპანია. შპს „ყვირილა 2007“ ფლობს აგლოკონცენტრატს, რომელსაც ყიდის შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიაზე“.

ძირითადი საქმიანობა. ჯგუფი ჩართულია სხვადასხვა ტიპის მანგანუმის ფეროშენადნობების (ფერომანგანუმი, ფეროსილიკომანგანუმი და ფეროსილიციუმი) წარმოებასა და რეალიზაციაში, რომელიც უმეტესწილად იწარმოება იმპორტირებული მანგანუმის მადნის გამოყენებით.

2008 წლის აგვისტოში ჯგუფმა ააშენა პირველი ქარხანა - ნახშირღელეს ფეროშენადნობთა ქარხანა. მოგვიანებით, ჯგუფმა დაამატა ღუმელები და მიაღწია წლიურ საწარმოო სიმძლავრეს 26,400-29,400 ტონას.

ჯგუფი ასევე ექსპლუატაციას უწევს მექანიკური საამქროსა და სამსხმელო საამქროს ორი საინდუქციო ღუმელით, ლითონის ინსტრუმენტების წარმოებისთვის, რომლებიც ძირითადად მანგანუმის შენადნობების წარმოებისთვის გამოიყენება.

მანგანუმის ფეროშენადნობების 98% (2017 წ.: 85%) ექსპორტზე გადის საქართველოდან, ძირითადად ევროკავშირსა და დსთ-ში.

ჯგუფი 88 926 კვ/მ მიწის ნაკვეთს ფლობს ჭიათურის მახლობლად, მასალების მარაგებით ("აგლოკონცენტრატი“), რომელიც შეიცავს მანგანუმს და რომელიც გადამუშავების შემდეგ შეიძლება გამოყენებულ იქნას მანგანუმის ფეროშენადნობების წარმოებისთვის.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია: საქართველო, ნახშირღელე.

ანგარიშგების წარმოდგენის ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები წარმოდგენილია ქართულ ვალუტაში - ლარი, თუ სხვაგვარად არაა მითითებული.

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო

საერთაშორისო გარემო.

მანგანუმის ფეროშენადნობთა ფასები ძალიან ცვალებადია და შეიძლება მნიშვნელოვნად იცვლებოდეს წლის განმავლობაში. ბიზნესის სეზონური ხასიათის გათვალისწინებით, ექსპორტი განპირობებულია ფოლადის წარმოებაში მანგანუმის ფეროშენადნობთა მოხმარების დონით. 2015 წელს, მანგანუმის მრეწველობამ რთული წელი გამოიარა ძირითადად ჩინეთში ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესების გამო.

სიტუაცია შეიცვალა 2016 წლის მეორე ნახევარში, როცა ჩინეთმა კრიზისი გადალახა: მანგანუმის ფასები მნიშვნელოვნად გაიზარდა 2016 წლის ბოლოს და 2017 და 2018 წლის განმავლობაში (თითქმის გაორმაგდა).

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

ადგილობრივი გარემო. განვითარებადი ეკონომიკის ქვეყნები, როგორიცაა, საქართველო, სწრაფ ცვლილებას განიცდის და მგრძნობიარეა გლობალური საბაზრო პირობებისა და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესების მიმართ. ამის შედეგად, ოპერაციები საქართველოში შეიძლება ექვემდებარებოდეს გარკვეულ რისკებს, რომლებიც როგორც წესი, არაა დაკავშირებული განვითარებულ ბაზრებზე არსებულ რისკებთან. მიუხედავად ამისა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ წამოიწყო რიგი სამოქალაქო, სისხლის სამართლის, საგადასახადო, ადმინისტრაციული და კომერციული რეფორმები, რომლებმაც დადებითი გავლენა მოახდინა ქვეყნის საერთო საინვესტიციო კლიმატზე. დღესდღეობით საქართველო ხელსაყრელი საინვესტიციო გარემოს მქონე ქვეყნის საერთაშორისო რეპუტაციით სარგებლობს. მსოფლიო ბანკისა და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის მიერ მომზადებულ ანგარიშში „ბიზნესის კეთებს 2018“, საქართველო განაგრძობს წინსვლას და ერთ-ერთია მსოფლიოში იმ ქვეყნებს შორის, სადაც ყველაზე ადვილია ბიზნესის განხორციელება. ქვეყანამ თითქმის ყველა კატეგორიაში გაიუმჯობესა მდგომარეობა და განიმტკიცა პოზიცია, როგორც რეგიონალურმა ლიდერმა და მაჩვენებლებით გაასწრო ევროკავშირის ქვეყნების უმეტესობას. საქართველო ასევე ამაყობს კორუფციის დაბალი დონით, გადასახადების დაბალი დონით და თავისი დაწესებულებების მაღალი გამჭვირვალობით საერთაშორისო დაწესებულებების მიერ ჩატარებული რიგი კვლევების შესაბამისად.

მშპ-ს ზრდა 2018 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 4.7% შეადგენდა, „საქსტატის" გაანგარიშებებით. ზრდა მასშტაბური იყო ეკონომიკის სხვადასხვა დარგების მიხედვით და ძირითადად განპირობებული იყო სამშენებლო, სავაჭრო-სარემონტო, უძრავი ქონების, სატრანსპორტო და საკომუნიკაციო სექტორებით.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება დიდად დამოკიდებულია მთავრობის მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფინანსური და საკრედიტო ზომების ეფექტურობაზე, საგადასახადო, იურიდიულ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ მოვლენებთან ერთად.

3 მომზადების საფუძველი

განცხადება კანონმდებლობის მოთხოვნების დაცვის შესახებ. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გაცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის“ შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირველადი ღირებულების პრინციპის შესაბამისად. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები მოყვანილია ქვემოთ. გარდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები 9“-ს და „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები 15“-ს 2018 წლის 1 იანვარს ძალაში შესვლით გამოწვეული ცვლილებებისა, აღნიშნული პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წარმოდგენილი პერიოდებისთვის, თუ სხვაგვარად არ არის აღნიშნული. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები ფინანსურ ინსტრუმენტებთან და შემოსავლის აღიარებასთან მიმართებაში, რომლებიც გამოიყემებოდა 2017 წლის 31 დეკემბრამდე, წარმოდგენილია შენიშვნა 30-ში.
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ შესაბამისად მომზადება მოითხოვს განსაზღვრული კრიტიკული საბუღალტრო შეფასებების გამოყენებას. ის აგრეთვე მოითხოვს, რომ ხელმძღვანელობამ მიმართოს საკუთარ შეფასებას ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. შეფასების უფრო მაღალ ხარისხისთან ან კომპლექსურობასთან დაკავშირებული სფეროები, ან ის სფეროები, სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებებისთვის, მოცემულია შენიშვნა 5-ში.

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები. შვილობილი კომპანიები წარმოადგენს ინვესტირების ობიექტებს, სტრუქტურირებული კომპანიების ჩათვლით, რომელსაც აკონტროლებს ჯგუფი, რადგანაც ჯგუფს (i) აქვს უფლებამოსილება ხელმძღვანელობა გაუწიოს ინვესტირების ობიექტების შესაბამის საქმიანობას, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მათ შემოსავალზე, (ii) ექვემდებარება ან უფლება აქვს მიიღოს ცვალებადი შემოსავლები ინვესტირების ობიექტებთან ურთიერთობიდან და (iii) შეუძლია ინვესტირების ობიექტებზე თავისი ძალაუფლება გამოიყენოს ინვესტორის მოგებაზე ზემოქმედების მოსახდენად. მატერიალური უფლებების, მათ შორის, მატერიალური პოტენციური ხმის მიცემის უფლებების არსებობა და ზემოქმედება, მხედველობაში მიიღება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს ძალაუფლება სხვა კომპანიაზე. იმისთვის, რომ უფლება მატერიალური იყოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების განხორციელების პრაქტიკული შესაძლებლობა მაშინ, როცა საჭიროა გადაწყვეტილებების მიღება ინვესტირების ობიექტის შესაბამისი საქმიანობის ხელმძღვანელობის შესახებ. ჯგუფს შეიძლება ჰქონდეს ძალაუფლება ინვესტირების ობიექტზე მაშინაც კი, თუ ის ინვესტირების ობიექტში ხმის უფლების უმრავლესობაზე ნაკლებს ფლობს. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი აფასებს თავისი ხმის უფლებების მოცულობას ხმის უფლების მქონე სხვა პირთა ხმების მოცულობასა და გავრცელებასთან მიმართებაში იმის განსაზღვრისთვის, აქვს თუ არა მას ფაქტიური ძალაუფლება ინვესტირების ობიექტზე. სხვა ინვესტორების დაცვითი უფლებები, როგორიცაა, უფლებები, რომლებიც დაკავშირებულია ინვესტირების ობიექტის საქმიანობის ფუნდამენტურ ცვლილებებთან ან რომლებიც მხოლოდ განსაკუთრებულ გარემოებებში გამოიყენება, არ აფერხებს ჯგუფის მიერ ინვესტირების ობიექტის კონტროლს. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულია იმ თარიღიდან, როცა კონტროლი გადაეცემა ჯგუფს (შეძენის თარიღი) და დეკონსოლიდირებულია კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.
ბუღალტრული აღრიცხვის შეძენის მეთოდი გამოიყენება შვილობილი კომპანიების შეძენის ასახსნელად. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ვალდებულებები და ნაკისრი გაუთვალისწინებელი ვალდებულებები ფასდება შეძენის თარიღს მათი სამართლიანი ღირებულებით, განურჩევლად აქციათა არასაკონტროლო პაკეტის მოცულობისა.

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

ჯგუფი განსაზღვრავს აქციათა არასაკონტროლო პაკეტს, რომელიც წარმოადგენს ამჟამინდელ წილობრივ მონაწილეობას და მფლობელს ანიჭებს უფლებას წმინდა აქტივების პროპორციულ წილზე ლიკვიდაციის შემთხვევაში, რიგ თანმიმდევრულ გარიგებებთან მიმართებაში: (ა) სამართლიანი ღირებულებით ან (ბ) შესაძენი კომპანიის წმინდა აქტივების პროპორციულ წილზე აქციათა არასაკონტროლო პაკეტში. აქციათა არასაკონტროლო პაკეტი, რომელიც არ წარმოადგენს ამჟამინდელ წილობრივ მონაწილეობას, განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულებით.

გუდვილი განისაზღვრება შესაძენი კომპანიის წმინდა აქტივების გაქვითვით შესაძენი კომპანიისთვის გადარიცხული მთლიანი თანხიდან, შესაძენ კომპანიაში აქციათა არასაკონტროლო პაკეტის თანხიდან და შესაძენ კომპანიაში წილის სამართლიანი ღირებულებიდან, რომელსაც ფლობს უშუალოდ შეძენის თარიღამდე. ნებისმიერი უარყოფითი თანხა („უარყოფითი გუდვილი“ ან „ხელსაყრელი შეძენა") აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში, მას შემდეგ, რაც ხელმძღვანელობა გადააფასებს, განსაზღვრა თუ არა მან ყველა შეძენილი აქტივი და პასივი და ნაკისრი გაუთვალისწინებელი ვალდებულებები და განიხილავს მათი შეფასების მიზანშეწონილობას.

შესაძენი კომპანიისთვის გადარიცხული თანხა ფასდება უარყოფილი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით, გაცემული წილობრივი ფინანსური ინსტრუმენტებითა და ნაკისრი ვალდებულებებით, პირობითი ანაზღაურების შესახებ შეთანხმებებიდან აქტივების ან პასივების სამართლიანი ღირებულების ჩათვლით, მაგრამ არ მოიცავს შეძენასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, როგორიცაა, საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასებითი და მსგავსი პროფესიული მომსახურება. შეძენასთან დაკავშირებული და წილობრივი ფინანსური ინსტრუმენტების გაცემისას გაწეული ხარჯები გამოიქვითება საკუთარი კაპიტალიდან; საწარმოთა გაერთიანების ფარგლებში სასესხო ვალდებულებების გაცემისას გაწეული საოპერაციო ხარჯები გაიქვითება სესხის საბალანსო ღირებულებიდან და შეძენასთან დაკავშირებული ყველა სხვა საოპერაციო ხარჯი ჩამოწერილ იქნება ხარჯების სახით.

კომპანიათაშორისი გარიგებები, ბალანსები და არარეალიზებული მოგება ჯგუფის კომპანიებს შორის გარიგებებიდან ლიკვიდირებულია; ასევე ლიკვიდირებულია არარეალიზებული მოგება, თუ ხარჯი ვერ იქნება ანაზღაურებული. კომპანია და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ბუღალტრული აღრიცხვის ერთიან პოლიტიკას, რომელიც შესაბამისობაშია ჯგუფის პოლიტიკასთან.

აქციათა არასაკონტროლო პაკეტი წარმოადგენს საბოლოო შედეგებისა და შვილობილი კომპანიის საკუთარი კაპიტალის იმ ნაწილს, რომელიც დაკავშირებულია აქციათა პაკეტთან, რომელსაც, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, არ ფლობს კომპანია. აქციათა არასაკონტროლო პაკეტი ქმნის ჯგუფის საკუთარი კაპიტალის ინდივიდუალური კომპონენტს.

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები - ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში. კომპანია, ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში, აღრიცხავს როგორც ხარჯს ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში. დივიდენდები შვილობილ კომპანიებში აღიარებულია კომპანიის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების მოგებასა ან ზარალში, იმ შემთხვევაში, თუ დადგენილია მის მიერ დივიდენდების მიღების უფლება.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა ეროვნულ ვალუტაში. ჯგუფის საოპერაციო ვალუტა იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს. ჯგუფის საოპერაციო ვალუტას წარმოადგენს საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი („GEL“). კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები წარმოდგენილია ქართულ ლარში (GEL“), რომელიც ჯგუფის საანგარიშგებო ვალუტაა.

ოპერაციები და ნაშთები. არაფულადი აქტივები და პასივები, რომლებიც გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში და მითითებულია საწყისი ღირებულებით, გადაყვანილ იქნება ლარში გარიგების თარიღის მდგომარეობით მოქმედი გაცვლითი კურსის შესაბამისად. არაფულადი აქტივები და პასივები, რომლებიც გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში და მითითებულია სამართლიანი ღირებულებით, გადაყვანილ იქნება ლარში მათი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღების მდგომარეობით მოქმედი გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

ფულადი აქტივებისა და პასივების გადაყვანა ხდება ჯგუფის საოპერაციო ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად, ანგარიშგების პერიოდის შესაბამისი დასრულებისას. უცხოური ვალუტის გაცვლასთან დაკავშირებული მოგება და ზარალი, რომელიც გარიგებების შესრულებიდან გამომდინარეობს გარიგებების შესრულებიდან და ფულადი აქტივებისა და პასივების ჯგუფის საოპერაციო ვალუტაში გადაყვანიდან წლის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად, წარმოდგენილია ჯამური შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშის ნაწილში „ფინანსური შემოსავალი ან ხარჯები". უცხოური ვალუტის გაცვლასთან დაკავშირებული ყველა სხვა მოგება და ზარალი წარმოდგენილია მოგება-ზარალისა ან სხვა ჯამური შემოსავლის ანგარიშის ნაწილში „ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები".

გადაყვანა სხვა ვალუტაში წლის ბოლოს მოქმედი გაცვლითი კურსის შესაბამისად არ ვრცელდება არაფულად მუხლებზე, რომელიც განისაზღვრება საწყისი ღირებულებით. არაფულადი მუხლები, რომელიც განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში, წილობრივი შენატანების ჩათვლით, გადაყვანილ იქნება სხვა ვალუტაში გაცვლითი კურსის შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღის მდგომარეობით. უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით განსაზღვრულ არაფულად მუხლებზე გაცვლითი კურსის ცვლილებების ზემოქმედება დაფიქსირებულია, როგორც სამართლიანი ღირებულების მოგების ან ზარალის ნაწილი. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაგენილი ძირითადი გაცვლით კურსი, რომელიც უცხოური ვალუტის ბალანსების გადასაყვანად გამოიყენებოდა, შეადგენდა 1 აშშ დოლარი = 2.6766 ლარს, ხოლო 1 ევრო = 3.0701 ლარს (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 1 აშშ დოლარი = 2.5922 ლარს, ხოლო 1 ევრო 1 = 3.1044 ლარს). ამჟამად, ქართული ლარი არ წარმოადგენს თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტას საქართველოს ფარგლებს გარეთ უმეტეს ქვეყნებში..

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

ძირითადი საწარმოო საშუალებები და მოწყობილობა. ძირითადი საწარმოო საშუალებები და მოწყობილობა მითითებულია საბალანსო ღირებულებით, საჭიროებისამებრ, დარიცხული საამორტიზაციო ანარიცხებისა და გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.
შემდგომი ხარჯები გათვალისწინებულია აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარებულია ინდივიდუალურ აქტივად, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ საგანთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური შეღავათები გამოყენებულ იქნება ჯგუფის მიმართ და საგნის ღირებლება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული. მცირე რემონტისა და ყოველღიური ტექნიკური მომსახურების ხარჯები ჩამოწერილ იქნება მათი გაწევისას. ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის ძირითადი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზებულ იქნება, ხოლო შეცვლილი ნაწილი მოცილებულ იქნება.
ყოველი ანგარიშგების პერიოდის დასასრულს, ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის გაუფასურების რაიმე ნიშნები. ამგვარი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ასანაზღაურებელ თანხას, რომელიც განისაზღვრება, როგორც აქტივის სამართლიანი ღირებულების უმეტესი ოდენობა, მისი გაყიდვის ხარჯებისა და სამომხმარებლო ღირებულების გამოკლებით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაირებად თანხამდე, ხოლო გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღიარებულია წლის მოგებასა ან ზარალში. წინა წლებში აქტივისთვის აღიარებული, გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი საჭიროებისამებრ იცვლება, თუ ადგილი ჰქონდა გაანგარიშებული პარამეტრების ცვლილებას, რომლებიც გამოიყენება აქტივის სამომხმარებლო ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის, გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით.
მოგება და ზარალი რეალიზაციიდან განისაზღვრება ამონაგების შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან და აღიარებულია წლის მოგებასა ან ზარალში სხვა საოპერაციო შემოსავლისა ან ხარჯების ნაწილში.

ცვეთა. მიწა, მიმდინარე მშენებლობის ობიექტები და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობა არ იცვითება. ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის სხვადასხვა ნაწილებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება კლებადი ნაშთის მეთოდი, აქტივების სხვადასხვა კლასისთვის სხვადასხვა კოეფიციენტების გამოყენებით. ცვეთის ხარჯის გაანგარიშება ხდება აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულების გამრავლებით აქტივის შესაბამისი კლასის ცვეთის კოეფიციენტზე. ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის ძირითადი კლასების ცვეთის კოეფიციენტები შემდეგია:

	ცვეთის კოეფიციენტები:
შენობები:	3%
მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობები	8%-10%
სატრანსპორტო საშუალებები	10%
საოფისე და სხვა ტექნიკა	8%-20%

აქტივის სალიკვიდაციო ღირებულება წარმოადგენს სავარაუდო თანხას, რომელსაც ჯგუფი ამჟამად მიიღებს აქტივის რეალიზაციიდან, რეალიზაციის სავარაუდო ხარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იყო იმ ასაკისა და იმ მდგომარეობაში, რომელიც მოსალოდნელი იყო მისი ექსპლუატაციის პერიოდის ბოლოს. აქტივების სალიკვიდაციო ღირებულება და ცვეთის კოეფიციენტები განიხილება და საჭიროებისამებრ, კორექტირდება ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. ინდივიდუალური შეძენილი არამატერიალური აქტივების შეფასება ხდება საწყისი აღიარებისას, თვითღირებულებით. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივები აისახება შეძენის ფაქტიური ღირებულების მიხედვით, დარიცხული საამორტიზაციო და დარიცხული გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ხორციელდება კლებადი ნაშთის მეთოდის გამოყენებით. არამატერიალური აქტივების ძირითადი კლასების ამორტიზაციის კოეფიციენტები შემდეგნაირად გამოიყურება:

	ამორტიზაციის კოეფიციენტები:
სხვა არამატერიალური აქტივები	20%
ლიცენზიები	20%

არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ხდება ექსპლუატაციის ვადის განმავლობაში და გაუფასურებაზე შეფასება ხდება ნებისმიერ დროს, როცა არსებობს იმის ნიშნები, რომ არამატერიალური აქტივი შეიძლება გაუფასურებულ იქნას. შეზღუდული ექსპლუატაციის ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის ამორტიზაციის პერიოდი და ამორტიზაციის მეთოდი განიხილება როგორც მინიმუმ ანგარიშგების ყოველი პერიოდის დასასრულს. აქტივის მოსალოდნელი ექსპლუატაციის ვადის ან აქტივში გათვალისწინებული სამომავლო ეკონომიკური შეღავათების გამოყენების მოსალოდნელი სქემის ცვლილებები მხედველობაში მიიღება ამორტიზაციის პერიოდის ან საჭიროებისამებრ, ამორტიზაციის მეთოდის მოდიფიცირებისთვის და განიხილება, როგორც ცვლილებები საბუღალტრო გაანგარიშებებში. შეზღუდული ექსპლუატაციის ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯი აღიარებულია ჯამური შემოსავლის ანგარიშში ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯების ნაწილში, რომელიც შესაბამისობაშია არამატერიალური აქტივების ფუნქციასთან.

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივის ბალანსიდან ჩამოწერიდან გამომდინარე მოგება ან ზარალი ფასდება, როგორც სხვაობა რეალიზაციიდან შემოსულ წმინდა თანხასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშში, როცა ხდება აქტივის ბალანსიდან ჩამოწერა.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება: აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება ცვეთას და ამორტიზაციას, მოწმდება გაუფასურებაზე იმ შემთხვევებში, როდესაც არსებულ ვითარებაში განვითარებული მოვლენები ან ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსე ღირებულება შესაძლოა არ დაექვემდებაროს ანაზღაურებას. გაუფასურებით გამოწვეულ დანაკარგად აღიარებულია თანხა, რომლითაც აქტივის საბალანსე ღირებულება აჭარბებს მისი ანაზღაურების ღირებულებას. ანაზღაურების ღირებულება წარმოადგენს აქტივის ყველაზე მაღალ სამართლიან ღირებულებას, ჩამოწერის ხარჯის და გამოყენების დროს მისი ღირებულების გამოკლებით. გაუფასურების შეფასებისთვის აქტივები ჯგუფდება ყველაზე დაბალ დონეებზე, რომელთათვისაც ხდება მნიშვნელოვანწილად დამოუკიდებელი ფულადი სახსრების შემოდინებები (ფულადის სახსრების მაგენერირებელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების წინა გაუფასურებები („გუდვილის“ გარდა) ანალიზდება შესაძლო ინვერსიაზე ყოველი ანგარიშგების თარიღისთვის.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიღებულ იქნება აქტივის გასაყიდად ან გადახდილ იქნება პასივის გადასაცემად შეფასების თარიღს ბაზრის მონაწილეთა შორის ჩვეულებრივ გარიგებაში. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა ფასი აქტიურ ბაზარზე. აქტიური ბაზარი წარმოადგენს ბაზარს, რომელზეც აქტივთან ან პასივთან დაკავშირებული გარიგებები ხორციელდება საკმარისი სიხშირითა და მოცულობით, ფასების შესახებ ინფორმაციის მისაწოდებლად მიმდინარე რეჟიმში.

აქტიურ ბაზარზე საბრუნავი ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ფასდება, როგორც ინდივიდუალურიული აქტივისა ან პასივისთვის გამოცხადებული ფასისა და კომპანიის მფლობელობაში არსებული ინსტრუმენტების ნამრავლი. ეს ასე ხდება იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა არაა საკმარისი არსებული რაოდენობის დასაფარად და დაკვეთების განხორციელებას ერთ გარიგებაში პოზიციის გასაყიდად შეუძლია გავლენის მოხდენა გამოცხადებულ ფასზე.

შეფასების ტექნიკა, როგორიცაა, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელები ან ბოლოდროინდელ საბაზრო გარიგებებზე დაფუძნებული მოდელები ან ინვესტირების ობიექტების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება გამოიყენება გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის, რომელთათვისაც გარე ბაზრის ფასების შესახებ ინფორმაცია არაა ხელმისაწვდომი. სამართლიანი ღირებულების შეფასებების გაანალიზება ხდება სამართლიან ღირებულებათა იერარქიაში დონის მიხედვით, შემდეგნაირად: (i) პირველი დონე არის შეფასებები გამოცხადებული ფასებით (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივებისა ან პასივებისთვის, (ii) მეორე დონე არის შეფასების ტექნიკა ყველა მატერიალური ხარჯებით, რომელიც ფიქსირდება აქტივისთვის ან პასივისთვის, პირდაპირ (ანუ, ფასების სახით) ან ირიბად (ანუ, ფასებიდან გამომდინარე) და (iii) მესამე დონის შეფასებები წარმოადგენს შეფასებებს, რომლებიც არაა დაფუძნებული მხოლოდ უტყუარ საბაზრო მონაცემებზე (ანუ, შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად საწყის მონაცემებს).

საოპერაციო ხარჯები წარმოადგენს დამატებით ხარჯებს, რომლებიც უშუალოდ განპირობებულია ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენით, გაცემით ან განკარგვით. დამატებითი ხარჯი წარმოადგენს ხარჯს, რომელიც არ იქნებოდა გაწეული, გარიგება რომ არ განხორციელებულიყო. საოპერაციო ხარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც სავაჭრო აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), მრჩევლებისთვის, ბროკერებისა და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარებსა და საკომისიოებს, მარეგულირებელი სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟების მიერ დაწესებულ მოსაკრებლებს და გადაცემასთან დაკავშირებულ გადასახადებსა და მოსაკრებლებს. საოპერაციო ხარჯები არ მოიცავს სასესხო პრემიებს ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან შენახვის ხარჯებს.

ამორტიზაციის ღირებულება (“AC”) წარმოადგენს თანხას, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარებული იყო თავდაპირველი აღიარებისას, ძირითადი თანხის დაფარვის გამოკლებით, პლუს დარიცხული პროცენტი და ფინანსური აქტივებისთვის, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანაზღაურების (“ECL”) გამოკლებით. დარიცხული პროცენტი მოიცავს საოპერაციო ხარჯების ამორტიზაციას, რომელიც გადავადებულია თავდაპირველი აღიარებისას და ნებისმიერი პრემიის ან დისკონტის ამორტიზაციას, სესხის დაფარვის თანხამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული პროცენტებიდან მიღებული შემოსავალი და დარიცხული პროცენტების ხარჯი, დარიცხული კუპონისა და ამორტიზებული დისკონტის ან პრემიის ჩათვლით (წარმოშობისას გადავადებული გადასახდელების ჩათვლით, არსებობის შემთხვევაში), არაა ინდივიდუალური წარმოდგენილი და გათვალისწინებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში დაკავშირებულ საგნების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი წარმოადგენს შესაბამისი პერიოდის განმავლობაში დარიცხული პროცენტებიდან მიღებული შემოსავალი და დარიცხული პროცენტების ხარჯის განაწილების მეთოდს, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის) მისაღწევად. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს გაანგარიშებული სამომავლო ნაღდი ფულის გადახდებისა ან მიღების დისკონტირებას (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით), ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის ან უფრო მოკლე პერიოდის განმავლობაში, საჭიროებისამებრ, ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ახდენს ცვალებადი საპროცენტო ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობის დისკონტირებას პროცენტის მომდევნო ფასების გადახედვის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან დისკონტისა, რომელიც ასახავს საკრედიტო მარჟას ინსტრუმენტში მითითებული არაფიქსირებული განაკვეთით ან სხვა ცვალებადი მაჩვენებლებისა, რომლებიც არაა გადაყვანილი საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიებისა ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში. ამჟამინდელი ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს კონტრაქტის მხარეთა შორის ყველა გადახდილ ან მიღებულ გადასახდელს, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული შეძენილი ან წარმოშობილი აქტივებისთვის („POCI“) თავდაპირველი აღიარებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირდება საკრედიტო რისკის გათვალისწინებით, ანუ ის ითვლება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე თავდაპირველი აღიარებისას და არა სახელშეკრულებო გადახდებიდან გამომდინარე.

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები -თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფიქსირდება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფიქსირდება სამართლიანი ღირებულებით პლიუს საოპერაციო ხარჯები. სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას საუკეთესოდ დასტურდება გაყიდვის ფასით. მოგება ან ზარალი თავდაპირველი აღიარებისას ფიქსირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიან ღირებულებასა და გაყიდვის ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რაც შეიძლება დადასტურდეს სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო ოპერაციებით იმავე ინსტრუმენტში ან შეფასების ტექნიკით, რომლის საწყისი მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ უტყუარ საბაზრო მონაცემებს. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ხდება ECL რეზერვის აღიარება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც ფასდება ამორტიზაციის ღირებულებით და ინვესტიციებისთვის დებიტორულ ინსტრუმენტებში, რომლებიც ფასდება FVOCI-თ, რაც იწვევს დაუყოვნებლივ ფინანსურ ზარალს.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შეფასების შემდეგი კატეგორიებით: FVTPL, FVOCI და AC. დებიტორული ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნეს-მოდელზე, დაკავშირებული აქტივების პროტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადის მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნეს-მოდელი ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოქმნის მიზნით - მიუხედევად იმისა, არის თუ არა კომპანიის მიზანი: (i) აქტივებისგან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება (”ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით”) ან (ii)) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების, ისე იმ ფულადი ნაკადების შეგროვება, რომლებიც წარმოიქმნება აქტივების გაყიდვიდან (”ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და გაყიდვა”), ან,თუ არც (i) და არც (ii) არ გამოიყენება, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც "სხვა" ბიზნეს-მოდელის ნაწილი და იზომება FVTPL- ით.

ბიზნესის მოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) მოქმედებების ყველა იმ შესაბამისი მტკიცებულების საფუძველზე, რომლებსაც კომპანია ახორციელებს შეფასების თარიღისთვის ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნის მისაღწევად. კომპანიის მიერ ბიზნეს-მოდელის განსასაზღვრავად გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს პორტფელის მიზანს და შემადგენლობას, დაკავშირებული აქტივებისთვის ფულადი სახსრების ნაკადების შეგროვების, რისკების შეფასების და მართვის, აქტივების ეფექტურობის შეფასების და მენეჯერების ანაზღაურების წარსულ გამოდილებას. კომპანიის მიერ საკუთარი ფინანსური აქტივების ბიზნეს-მოდელების განსაზღვრისას გამოყენებული კრიტიკული განხილვები იხილეთ შენიშვნა 5-ში.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ფულადი ნაკადის მახასიათებლები. თუ ბიზნეს-მოდელის აქტივების ფლობის მიზანი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებაა, ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ფლობა და გაყიდვა, კომპანია აფასებს, წარმოადგენს თუ არა ფულადი სახსრები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს („SPPI“). წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიანი ფინანსური აქტივები განიხილება მთლიანობაში, როდესაც დგინდება თუ რამდენად შეესაბამება მათი ფულადი სახსრები SPPI ფუნქციებს. ამ შეფასების განხორციელებისას, კომპანია ითვალისწინებს, შეესაბამება თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები ძირითად საკრედიტო შეთანხმებებს, ანუ პროცენტი მოიცავს მხოლოდ საკრედიტო რისკის, ფულის დროითი ღირებულების, სხვა ძირითადი საკრედიტო რისკებისა და მოგების მარჟის გათვალისწინებას.

თუ სახელშეკრულებო პირობები ქმნის რისკის ან არასტაბილურობის საფრთხეს, რაც არ შეესაბამება თანხის ძირითადი სესხის შეთანხმებებს, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და იზომება FVTPL-ში. SPPI-ს შეფასება ხორციელდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდგომში არ ხდება მისი გადაფასება. კომპანიის მიერ საკუთარი ფინანსური აქტივების SPPI შეფასების განხორციელებისას გამოყენებული კრიტიკული განხილვები იხილეთ შენიშვნა 5-ში.

ფინანსური აქტივები - რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიცირება ხდება მხოლოდ პორტფელის მართვის მოდელის მთლიანად შეცვლის შემთხვევაში. რეკლასიფიკაციას აქვს სავარაუდო ეფექტი და ხორციელდებაა პირველი საანგარიშო პერიოდის დასაწყისიდან, რომელიც მოსდევს ბიზნეს-მოდელის ცვლილებას. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს-მოდელი მიმდინარე და შედარებითი პერიოდის განმავლობაში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაციები.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - ECL საკრედიტო ზარალის ანაზღაურება კომპანიას აქვს ორი ტიპის ფინანსური აქტივი, რომლებიც ექვემდებარება ECL მოდელს - სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, გაცემული სესხები და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.

კომპანია მიმართავს „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი“ 9-ის გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, რომელიც იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ანაზღაურებას ყველა სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებისა და გაცემული სესხებისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები დაჯგუფებულია საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებისა და გასული დღეების მიხედვით.

შენიშვნა 26 მოიცავს ინფორმაციას შემავალი მონაცემების, დაშვებების და შეფასების მეთოდების შესახებ, რომლებიც გამოყენებულია ECL შეფასებისას, მათ შორისაა განმარტება, თუ როგორ ურთავს კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას ECL მოდელებს.

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება მთლიანად ან ნაწილობრივ, როდესაც კომპანია ამოწურავს აღდგენის ყველა პრაქტიკულ მცდელობას და ასკვნის, რომ არ არსებობს აღდგენის გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების გაუქმების მოვლენას. კომპანიას შეუძლია ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომლებიც კვლავ ექვემდებარება სააღსრულებო საქმიანობას როდესაც კომპანია ცდილობს გადაიხადოს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული თანხები, თუმცა, არ არსებობს აღდგენის გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - ბალანსიდან ჩამოწერა. კომპანია ბალანსიდან ჩამოწერს ფინანსურ აქტივებს, როდესაც (ა) აქტივები იქნება გამოსყიდული ან აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებების ვადა სხვაგვარად ამოიწურება ან (ბ) კომპანია გადასცემს უფლებებს ფინანსური აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე ან დადებს საკვალიფიკაციო სატრანზიტო შეთანხმებას, ამავდროულად (i) აქტივების საკუთრების უფლებასთან დაკავშირებული ყველა რისკისა და უპირატესობის არსებითად გადაცემით ან (ii) საკუთრების უფლებასთან დაკავშირებული ყველა რისკისა და უპირატესობის გადაცემისა და შენარჩუნების გარეშე, მაგრამ კონტროლის შენარჩუნების გარეშე.

კონტროლის შენარჩუნება ხდება იმ შემთხვევაში, თუ მეორე მხარეს არ აქვს პრაქტიკული შესაძლებლობა მიჰყიდოს აქტივი მთლიანად არადაკავშირებულ მესამე მხარეს, გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები - შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც შემდგომში AC-ს მიხედვით შეფასებული, გარდა (i) ფინანსური ვალდებულებებისა FVTPL–ში: აღნიშნული კლასიფიკაცია გამოიყენება დერივატივებისთვის, ვაჭრობისთვის დაკავებულ ფინანსური ვალდებულებებისთვის (მაგალითად, ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიციები), შემსყიდველის მიერ ბიზნეს-კომბინაციაში აღიარებული პირობითი ანაზღაურებისთვის და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ამგვარადაა დადგენილი თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისა და სესხის ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - ბალანსიდან ჩამოწერა. ფინანსური ვალდებულებები ბალანსიდან ჩამოიწერება მათი ამოწურვისთანავე (ე.ი. როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულებულია, გაუქმებულია ან ამოწურულია).

კომპანიასა და თავდაპირველ კრედიტორებს შორის სასესხო ინსტრუმენტების გაცვლა არსებითად განსხვავებული პირობებით, აგრეთვე არსებული ფინანსური ვალდებულებების ვადებისა და პირობების არსებითი შეცვლა, აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები არსებითად განსხვავდება იმ შემთხვევაში თუ ახალი პირობების შესაბამისად, ფულადი სახსრების ნაკადების ფასდაკლებული წარდგენილი ღირებულება, მათ შორის, ნებისმიერი ნეტო მოსაკრებელი ორიგინალური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მიღებულ და ფასდაკლებულ ნებისმიერი გადასახადებზე, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ნარჩენი ფულადი სახსრების ნაკადების წარდგენილი ფასდაკლებული ღირებულებისგან. ამასთან, გათვალისწინებულია სხვა თვისებრივი ფაქტორები, მაგალითად ვალუტა, რომელშიც დენომინირებულია ინსტრუმენტი, საპროცენტო განაკვეთის ტიპში ცვლილებები, ინსტრუმენტზე მიმაგრებული ახალი კონვერტაციის თვისებები და საკრედიტო შეთანხმებებში ცვლილებები. თუ დებიტორული ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების შეცვლა ითვლება დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია როგორც დაფარვის მოგების ან ზარალის ნაწილი. თუ გაცვლა ან მოდიფიკაცია არ არის აღრიცხული, როგორც დაფარვა, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადახდილი გადასახადი აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზდება შეცვლილი ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში.

ვალდებულებების ცვლილებები, რომლებიც არ იწვევს დაფარვას, აღირიცხება როგორც ცვლილება გამოთვლაში, კუმულატიური მიახლოების მეთოდით, მოგებასა და ზარალში აღიარებული ნებისმიერი მოგებითა ან ზარალით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებში სხვაობის ეკონომიკური შინაარსი მიეკუთვნება კაპიტალთან დაკავშირებულ გარიგებებს მფლობელებთან.

FVTLV-ში მითითებული ფინანსური ვალდებულებები კომპანიას, FVTPL-ს მიხედვით, შეუძლია მიუთითოს გარკვეული ვალდებულებები თავდაპირველი აღიარებისას. ასეთ ვალდებულებებზე მოგება და ზარალი წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში, გარდა სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ოდენობისა, რომელიც განპირობებულია ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებებით (განისაზღვრება როგორც ის ოდენობა, რომელიც არ შეიძლება მიეკუთვნებოდეს საბაზრო პირობების ცვლილებებს, რომლებიც ზრდის საბაზრო რისკს), რომელიც აღირიცხება OCI– ში და შემდგომში არ ხდება მისი რეკლასიფიცირება მოგებად ან ზარალად. აღნიშნული ხორციელდება თუ ასეთი პრეზენტაცია არ შექმნის ან არ გაზრდის საბუღალტრო შეუსაბამობას, რომელ შემთხვევაშიც ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებებთან დაკავშირებული მოგება და ზარალი ასევე წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთჩათვლას ექვემდებარება და წმინდა თანხა დაფიქსირდება მხოლოდ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ჩათვლის იურიდიულად დაცული უფლება და არსებობს ურთიერთჩათვლის განხორციელების ან ერთდროულად აქტივის გაყიდვისა და ვალდებულების დაფარვის განზრახვა. ამგვარი ჩათვლის უფლება (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიული ძალა უნდა ჰქონდეს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი საქმიანობისას, (ii) მოვალეობების შეუსრულებლობის შემთხვევაში და (iii) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში..

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში არსებულ ნაღდ ფულს, მოთხოვნამე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან მაღალ-ლიკვიდურ ინვესტიციებს თავდაპირველი დაფარვის ვადით სამი თვე ან ნაკლები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფასდება ამორტიზაციის ღირებულებით, რადგან: (i) ისინი იმართება სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების ნაკადების შეგროვებისთვის და ეს ფულადი სახსრების ნაკადები წარმოადგენს SPPI- ს, და (ii) ისინი არ არის მითითებული FVTPL–ში. მხოლოდ ისეთი კანონმდებლობით მინიჭებული ფუნქციები, როგორიცაა რესტრუქტურიზაციის შესახებ კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, არ ახდენს გავლენას SPPI ტესტზე, თუ ისინი იმგვარად არაა შესული ხელშეკრულების პირობებში, რომ აღნიშნულმა ფუნქციამ იმოქმედოს კანონმდებლობაში შემდგომი ცვლილებების შემთხვევაშიც.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების თავდაპირველი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომში ფასდება ამორტიზაციის ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა საკრედიტო დავალიანება. სავაჭრო საკრედიტო დავალიანების დარიცხვა ხდება, როცა მეორე მხარე შეასრულებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ თავის მოვალეობებს და როცა ეს დავალიანება თავდაპირველად აღიარებულ იქნება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომში შეფასებულ იქნება ამორტიზაციის ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

სესხები და კრედიტები. სესხები და კრედიტები თავდაპირველად აღიარებულია მათი სამართლიანი ღირებულებით, გაწეული საოპერაციო ხარჯების გამოკლებით და შემდგომში ფასდება ამორტიზაციის ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საოპერაციო იჯარა. თუ ჯგუფი წარმოადგენს მოიჯარეს იჯარის ხელშეკრულებაში, რომელიც არსებითად ყველა რისკებსა და პრივილეგიებს, რომლებიც დაკავშირებულია საკუთრების უფლებასთან, არ გადასცემს მეიჯარისგან ჯგუფს, მთლიანი საიჯარო გადასახადები ირიცხება წლის მოგებასა ან ზარალის ანგარიშზე პროპორციულად, იჯარის პერიოდის განმავლობაში. იჯარის ვადა წარმოადგენს არაგაუქმებად პერიოდს, რომლის განმავლობაშიც გაფორმებულია კონტრაქტი მოიჯარესთან აქტივის იჯარაზე ნებისმიერ სხვა დამატებით პირობებთან ერთად, რისთვისაც მოიჯარეს შეუძლია განაგრძოს აქტივის იჯარა, შემდგომი გადასახადით ან მის გარეშე, თუ იჯარის დაწყებისას უდავოა, რომ მოიჯარე შეასრულებს ოფციონს.

თუ აქტივების იჯარით გაცემა ხდება საოპერაციო იჯარის ფარგლებში, მისაღები საიჯარო გადასახადები აღიარებულია საიჯარო შემოსავლად, პროპორციულად, იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

საშემოსავლო გადასახადები. საშემოსავლო გადასახადები გათვალისწინებულია ფინანსურ ანგარიშებში ანგარიშგების პერიოდის დასასრულს ამოქმედებული ან არსებითად ამოქმედებული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ შეიტანა ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომელთა მიხედვითაც კომპანიებს (გარდა ბანკებისა, საკრედიტო კავშირებისა, სადაზღვეო კომპანიებისა, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) არ მოუწევთ მოგებაზე საშემოსავლო გადასახადის გადახდა 2017 წლის 1 იანვრიდან, სანამ აღნიშნული მოგება განაწილებულია ან ითვლება განაწილებულად დივიდენდის ფორმით.

საშემოსავლო გადასახადის 15% გადახდა ხდება მთლიან ღირებულებაზე (ე.ი. წმინდა დივიდენდები გაერთიანებული უნდა იქნას 5% დაკავებული გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაყოფილი იქნას 0.85-ზე), ფიზიკური პირებისთვის და არა-რეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის დივიდენდების გადახდის მომენტში. 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ მიღებული მოგებიდან რეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის გადახდილი დივიდენდები გათავისუფლებულია გადასახადებისგან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში მიღებულ შემოსავალზე დარიცხული დივიდენდები ექვემდებარება საშემოსავლო გადასახადის დარიცხვას მთლიან ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო შეღავათით, რომელიც გაანგარიშებულია, როგორც გამოცხადებული ან დასაბეგრ მოგებაზე გადახდილი კორპორატიული საშემოსავლო გადასახადის წილი იმავე პერიოდის ჯამურ წმინდა მოგებასთან შედარებით, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდზე. თუმცა, საგადასახადო შეღავათის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდის განაწილებაზე დაკისრებულ ფაქტიურ საშემოსავლო გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებიდან გამომდინარე საშემოსავლო გადასახადი აღირიცხება საშემოსავლო გადასახადის ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როცა გამოცხადდება დივიდენდები, განურჩევლად ფაქტიური გადახდის თარიღისა ან პერიოდისა, რომლისთვისაც ხდება დივიდენდების გადახდა.

დივიდენდების განაწილებასთან ერთად, გადასახადი ექვემდებარება გადახდას გაწეულ ხარჯებსა და სხვა გადახდილ თანხებზე, რომლებიც არაა დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან, აქტივებისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდებასთან და წარმომადგენლობით ხარჯებზე, რომლებიც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას. ყველა საავანსო თანხა, გადახდილი კომპანიებისთვის, რომლებიც რეგისტრირებულია იმ იურისდიქციებში, რომლებსაც შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმი აქვთ და სხვა გარკვეული ოპერაციები ამგვარ კომპანიებთან, ასევე ფიზიკური პირებისთვის ან არარეზიდენტებისთვის გაცემული სესხები დაუყოვნებლივ იბეგრება. ამგვარი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლისგანაც გაქვითულია საგადასახადო შეღავათები, რომლებიც მოთხოვნილია აქტივებზე ან იმ კომპანიებისთვის გადახდილი საავანსო თანხების სანაცვლოდ მიღებულ მომსახურებაზე, რომლებიც რეგისტრირებულია იმ იურისდიქციებში, რომლებსაც შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმი აქვთ ან ფიზიკური პირებისა ან არარეზიდენტებისთვის გაცემული სესხების დაბრუნება ფიქსირდება გადასახადებში, გარდა საშემოსავლო გადასახადისა საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციები. ჯგუფის გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციების ხელახალი შეფასება ხდება ხელმძღვანელობის მიერ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდეგ. ვალდებულებები ფიქსირდება საშემოსავლო გადასახდის პოზიციებისთვის, რომლებიც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, რომლებიც მეტი ალბათობით გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას, თუ პოზიციები ეჭვქვეშ უნდა ყოფილიყო დაყენებული საგადასახადო ორგანოების მიერ. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონების ინტერპრეტაციას, რომლებიც ამოქმედებულია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების პერიოდის დასასრულს და ამგვარ საკითხებზე სასამართლოს ან ნებისმიერ სხვა ცნობილ გადაწყვეტილებას. პასუხისმგებლობა ჯარიმებზე, პროცენტსა და გადასახადებზე, გარდა საშემოსავლო გადასახადისა, აღიარებულია ანგარიშგების პერიოდის დასასრულს ვალდებულებების დასაფარად საჭირო დანახარჯების ხელმძღვანელობის საუკეთესო გაანგარიშებაზე დაყრდნობით. გაურკვეველი საშემოსავლო პოზიციების კორექტირებები ფიქსირდება საშემოსავლო გადასახადის ნაწილში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. პროდუქციის რეალიზაციისას დამატებული ღირებულების გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია გაყიდვებთან, ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას მომხმარებლებისთვის საქონლისა ან მომსახურების მიწოდებისას. პროდუქციის რეალიზაციისას დამატებული ღირებულების გადასახადი, როგორც წესი, ანაზღაურებადია პროდუქციის რეალიზაციისას დამატებული ღირებულების მიმართ, დღგ ინვოისის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოები დღგ-ს დაფარვის ნებას რთავენ ურთიერთჩათვლის საშუალებით. ყიდვა-გაყიდვასთან დაკავშირებული დღგ აღიარებული და გამჟღავნებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ურთიერთჩათვლის საშუალებით. თუ გათვალისწინებულია დებიტორული დავალიანების გაუფასურება, გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი ფიქსირდება მევალის მთლიანი თანხისთვის, დღგ ჩათვლით.

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები მითითებულია ღირებულებასა და რეალიზაციის წმინდა ღირებულებას შორის უმცირესი ოდენობით. ინვენტარიზაციის ღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი მნიშვნელობის საფუძველზე. მზა პროდუქციის ღირებულება მოიცავს შესყიდვის ხარჯებსა და შესყიდვის ფასს, საიმპორტო მოსაკრებელსა და სხვა აუნაზღაურებელ გადასახადებს, ტრანსპორტირებისა და დამუშავების ხარჯებს და ნებისმიერ სხვა პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს, სავაჭრო ფასდაკლებების, შეღავათეისა და მსგავსის გამოკლებით, რომელიც გაწეულია სასაქონლო-მატერიალური მარაგების მიტანისას მათ ამჟამინდელ ადგილსა და მდგომარეობაში.

ყოველი ანგარიშგების თარიღისას, ხდება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეფასება გაუფასურებაზე. სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურებისას, საბალანსო ღირებულება მცირდება მის რეალიზაციის წმინდა ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი დაუყოვნებლივ იქნება აღიარებული მოგებასა ან ზარალში.

წინსწრებით გადახდები. წინსწრებით გადახდები ხორციელდება თვითღირებულებით, გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით. წინსწრებით გადახდა კლასიფიცირებულია, როგორც არა-მიმდინარე, თუ წინსწრებით გადახდასთან დაკავშირებული საქონლისა ან მომსახურების მიღება მოსალოდნელია ერთი წლის შემდეგ ან თუ წინსწრებით გადახდა დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც თავად იქნება კლასიფიცირებული, როგორც არა-მიმდინარე, თავდაპირველი აღიარებისას. წინსწრებით გადახდები აქტივების შესაძენად გადაირიცხება აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე ჯგუფის მიერ აქტივზე კონტროლის მიღების შემდეგ და არსებობს იმის ალბათობა, რომ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური პრივილეგიები მიენიჭება ჯგუფს. სხვა წინსწრებით გადახდების ჩამოწერა ხდება მოგებასა ან ზარალზე, როცა მიღებულია წინსწრებით გადახდებთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება. თუ არსებობს იმის ნიშნები, რომ წინსწრებით გადახდებთან დაკავშირებული აქტივები, საქონელი ან მომსახურება არ იქნება მიღებული, წინსწრებით გადახდის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოწერილია, ხოლო გაუფასურებით გამოწვეული შესაბამისი ზარალი აღიარებულია წლის მოგებასა ან ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი. კომპანიის გამოცხადებული საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის პარტნიორების მიერ. ცვლილებები კომპანიის გამოცხადებულ კაპიტალში შეტანილ იქნება მხოლოდ კომპანიის პარტნიორის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

დივიდენდები. დივიდენდები ფიქსირდება დავალიანების სახით და იქვითება საკუთარი კაპიტალიდან ინ პერიოდში, როცა მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ და ფინანსური ანგარიშების გამოსაშვებად უფლებამოსილების მინიჭებამდე გამოცხადებული ნებისმიერი დივიდენდი მითითებულია შემდგომ მოვლენათა შენიშვნაში (შენიშვნა 31).

შემოსავლის აღიარება. შემოსავალი წარმოადგენს კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობის დროს შემოდინებულ თანხას. შემოსავალი აღიარებულია გარიგების ფასის ოდენობით. გარიგების ფასი არის იმ ანაზღაურების ოდენობა, რომლის მიღების უფლებას კომპანია ვარაუდობს მომხმარებლისთვის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლის გადაცემის სანაცვლოდ, მესამე მხარეების სახელით შეგროვებული თანხების გამოკლებით.

შემოსავლის აღიარება ხდება ფასდაკლების, დაბრუნებების და დამატებული ღირებულების გადასახადის გამოკლებით..

4 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

საქონლის გაყიდვები. გაყიდვების აღიარება ხდება საქონელზე კონტროლის გადაცემის მომენტში, როდესაც საქონელი მიეწოდება მომხმარებელს ან გადამზიდავს, მომხმარებელს აქვს საქონლის სრულად განკარგვის უფლება, და არ არსებობს შეუსრულებელი ვალდებულება, რომელმაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომხმარებლის მიერ საქონლის მიღებაზე. საქონელი ითვლება ადგილზე მიტანილად, როდესაც საქონელი ტრანსპორტირებულია კონკრეტულ ადგილზე ან მიწოდებულია გადამზიდავისთვის, შეფერხებისა და ზარალის რისკი გადაცემულია მომხმარებლისთვის, ან როდესაც მომხმარებელმა მიიღო საქონელი ხელშეკრულების შესაბამისად, მიღების შესახებ დებულებებმა ძალა დაკარგა, ან კომპანიას აქვს ობიექტური მტკიცებულება, რომ მიღების ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია.

გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება ხელშეკრულებაში განსაზღვრული ფასის საფუძველზე, სავარაუდო მოცულობის ფასდაკლების გარეშე. დაგროვილი გამოცდილება გამოიყენება ფასდაკლების გამოთვლისა და უზრუნველყოფისთვის, მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით, ხოლო შემოსავლების აღიარება ხდება იმ ხარისხით, რომლითაც არსებობს ვარაუდი, რომ მნიშვნელოვანი უკუქცევა არ მოხდება. თანხის დაბრუნების ვალდებულება (შედის სავაჭრო და სხვა დებოტირულ დავალიანებებში) აღიარებულია მოსალოდნელი მოცულობის ფასდაკლებებისთვის, რომლებიც მომხმარებლებს ეკისრებათ საანგარიშო პერიოდის დასრულებამდე განხორციელებულ გაყიდვებთან მიმართებაში.

არ ითვლება რომ წარმოდგენილია დაფინანსების ელემენტი, ვინაიდან გაყიდვები ხორციელდება 30-დღიანი ვადის მქონე საკრედიტო პერიოდში, რაც შეესაბამება საბაზრო პრაქტიკას.
დებიტორული დაალიანების აღიარება ხდება ტვირთის მიწოდებისას, რადგან ეს არის დროის მომენტი, როდესაც ანაზღაურება უპირობოა, რადგან გადახდის ვადის დადგომას მხოლოდ დრო აშორებს.

მომსახურების გაყიდვა. ჯგუფი ახორციელებს მომსახურებას ფიქსირებული და ცვლადი ფასების ხელშეკრულებების საფუძველზე. მომსახურების მიწოდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია იმ სააღრიცხვო პერიოდში, რომლის დროსაც ხდება მომსახურების გაწევა. ფიქსირებული ფასის ხელშეკრულებებისთვის შემოსავალი აღიარებულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის მიწოდებული ფაქტობრივი მომსახურების საფუძველზე, მთლიანი გასაწევი მომსახურების პროპორციულად, რადგან მომხმარებელი იღებს და იყენებს სარგებელს ერთდროულად. აღნიშნული განისაზღვრება მოსალოდნელ სამუშაო საათებთან შედარებით ფაქტიურად გახარჯული სამუშაო საათების საფუძველზე.

როდესაც კონტრაქტები მოიცავს მრავალჯერადი შესრულების ვალდებულებებს, გარიგების ფასი გამოიყოფა თითოეული ცალკეული შესრულების ვალდებულებაზე, ცალკეული გაყიდვების ფასების საფუძველზე. იქ, სადაც ეს უშუალოდ არ შეინიშნება, ისინი ფასდება მოსალოდნელი ღირებულების და ფასს პლიუს მარჟის საფუძველზე.

თუკი გარემოებები შეიცვლება, შემოსავლების, ხარჯების ან შესრულების პროგრესის ხარისხი გადაიხედება დასრულებამდე. შემოსავლის ან ხარჯების ნებისმიერი გამოწვეული ზრდა ან შემცირება აისახება მოგებაში ან ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც გადახედვის საჭიროების წარმომქმნელი გარემოებები ცნობილი ხდება მენეჯმენტისთვის.

ფიქსირებული ფასის ხელშეკრულების შემთხვევაში, მომხმარებელი იხდის ფიქსირებულ თანხას გადახდის გრაფიკის საფუძველზე. თუ ჯგუფის მიერ გაწეული მომსახურებები აღემატება გადახდას, ხდება სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება. თუ გადახდები აღემატება გაწეულ მომსახურებას, ხდება სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება.

თუ ხელშეკრულებაში შედის საათობრივი გადასახადი, შემოსავალი აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის ინვოისის სახით წარდგენის უფლებაც აქვს ჯგუფს. მომხმარებლებს ინვოისი ეგზავნებათ ყოველთვიურად, ხოლო ანაზღაურების გადახდა ხდება ინვოისის წარდგენის შემდეგ.

თუ ხელშეკრულება ითვალისწინებს ცვალებად ანაზღაურებას, შემოსავალი აღიარდება მხოლოდ იმ ხარისხით, რომლითაც სავარაუდოა, რომ არ მოხდება ამგვარი ანაზღაურების მნიშვნელოვანი უკუქცევა.

ანაზღაურებები თანამშრომელთათვის. ხელფასი, წლიური შვებულებისა და ბიულეტენის თანხა, ბონუსები და არაფულადი ბენეფიტები ირიცხება იმ წლის განმავლობაში, რომელშიც ხდება ჯგუფის შესაბამისი თანამშრომლების მიერ შესაბამისი მომსახურების გაწევა. ჯგუფს არ აქვს იურიდიული ან ტრადიციული ვალდებულება პენსიის ან მსგავსი დახმარების გადახდაზე.

ფინანსური ანგარიშების შესწორება მათი გამოშვების შემდეგ. ნებისმიერი ცვლილება ამ ფინანსურ ანგარიშებში გამოშვების შემდეგ საჭიროებს ჯგუფის ხელმძღვანელობის თანხმობას, რომელიც ანიჭებს უფლებასმოსილებას ამ ფინანსური ანგარიშების გამოშვებაზე.

5 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები

ჯგუფი აკეთებს გაანგარიშებებსა და ვარაუდებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულებაზე მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში. გაანგარიშებები და მოსაზრებები მუდმივად ფასდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, სამომავლო მოვლენების მოლოდინების ჩათვლით, რომლებიც მიჩნეულია გონივრულად მოცემულ გარემოებებში.

ხელმძღვანელობა ასევე გამოთქვამს გარკვეულ მოსაზრებებს, გარდა იმისა, რაც მოიცავს გაანგარიშებებს, ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და გაანგარიშება, რომელსაც შეუძლია მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და პასივების საბალანსო ღირებულებაზე მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში, მოიცავს შემდეგს:
ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის ექსპლუატაციის ვადა. ძირითადი საწარმოო საშუალებებისა და მოწყობილობის ექსპლუატაციის ვადის გაანგარიშება განხილვის საგანს წარმოადგენს მსგავსი აქტივებით გამოცდილებაზე დაყრდნობით. აქტივებთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად გამოყენების საშუალებით ხორციელდება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობა აფასებს დარჩენილ ექსპლუატაციის ვადას აქტივების მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობისა და იმ სავარაუდო პერიოდის შესაბამისად, რომელშიც მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს მოუტანს ჯგუფს. გათვალისწინებულია შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება;
თუ სავარაუდო ექსპლუატაციის ვადები 10%-ით განსხვავდება ხელმძღვანელობის გაანგარიშებებისგან, ზემოქმედება ამორტიზაციაზე 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, იქნება მისი გაზრდა/შემცირება 135,807 ლარით (2017: , 135,807 ლარით).

6 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები

ფასს 9 "ფინანსური ინსტრუმენტების" მიღება. 2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფმა მიიღო ფასს 9, „ფინანსური ინსტრუმენტები". ჯგუფმა გადაწყვიტა არ გადაემოწმებინა შედარებითი მაჩვენებლები და აღიარა ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების ნებისმიერი კორექტირებები გადაუნაწილებელ მოგებაში, სტანდარტის მიღების თარიღისთვის, 2018 წლის 1 იანვრისთვის. შესაბამისად, ფასს 7-ის შესწორებული მოთხოვნები, ფინანსური ინსტრუმენტები: ინფორმაციის გამჟღავნება, გამოყენებული იქნა მხოლოდ მიმდინარე პერიოდისთვის. შედარებითი პერიოდის გამჟღავნებები იმეორებს წინა წელს გაკეთებულ გამჟღავნებებს.

მიმდინარე პერიოდის განმავლობაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა აღწერილია შენიშვნა 6-ში. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულია 2018 წლის 1 იანვრამდე და ასევე გამოიყენება შედარებითი ინფორმაციისთვის, გამჟღავნებულია შენიშვნა 30-ში.

ფინანსური აქტივების თითოეული კლასის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სავაჭრო დებიტორული და სხვა დებიტორული დავალიანებები, გაცემული სესხები) საბალანსო ღირებულებების უწინდელი შეფასება ბასს 39 -ის შესაბამისად და 2018 წლის 1 იანვარს ფასს 9-ს მიღების შემდეგ განსაზღვრული შეფასების მეთოდი, მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება ერთმანეთისგან.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები რეკლასიფიცირდა სესხების და დებიტორული დავალიანებების ("L&R") ბასს 39-ს მიხედვით შეფასების კატეგორიიდან ამორტიზაციის ღირებულების ფასს 9-ს მიხედვით შეფასების კატეგორიაში, ამ უკანასკნელი სტანდარტის მიღების თარიღისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფულადი სახსრებისა და მათი ქევივალენტების ნაშთებისთვის უმნიშვნელო იყო.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები რეკლასიფიცირდა სესხების და დებიტორული დავალიანებების ("L&R") ბასს 39-ის მიხედვით შეფასების კატეგორიიდან ამორტიზაციის ღირებულების ფასს 9-ის მიხედვით შეფასების კატეგორიაში, სტანდარტის მიღების თარიღისთვის.

გაცემული სესხები: გაცემული სესხების რეკლასიფიკაცია მოხდა სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების ("L&R") ბასს 39-ის მიხედვით შეფასების კატეგორიიდან ამორტიზაციის ღირებულების ფასს 9-ის მიხედვით შეფასების კატეგორიაში, სტანდარტის მიღების თარიღისთვის

ფასს 9-ზე გადასვლის გავლენა რეზრევებსა და გაუნაწილებელ მოგებებზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით უმნიშვნელო იყო.

2018 წლის 31 დეკემბერს, ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება აისახა ამორტიზაციის ღირებულებით. ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაში ცვლილებები არ შესულა.

6 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ფასს 15, „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან". ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 15-ზე გადასვლის გამარტივებული მეთოდი და გადაწყვიტა მიემართა პრაქტიკული მიზანშეწონილობისთვის, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო გამარტივებული მეთოდით გადასვლისთვის. ფასს 15-ის მიღებამ გამოიწვია ცვლილებები საარიცხვო პოლიტიკაში. 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, ფასს 15-ზე გადასვლას არ გამოუწვევია მნიშვნელოვანი ეფექტები.

ჯგუფმა მიიღო შემდეგი შესწორებული სტანდარტები 2018 წლის 1 იანვრიდან, თუმცა აღწშნულს არ მოუხდენია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიაზე.

- ფასს 2-ის შესწორებები - „აქციებზე დაფუძნებული გადახდა" (გამოცემულია 2016 წლის 20 ივნისს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ფასს 4-ის შესწორებები - „ფასს 9-ს - ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება ფასს 4-თან - სადაზღვევო ხელშეკრულებებთან ერთად"(გამოცემულია 2016 წლის 12 სექტემბერს და, მიდგომიდან გამომდინარე, ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის 2018 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ, საწარმოებისთვის, რომლებმაც გადაწყვიტეს დროებითი გათავისუფლების ვარიანტის გამოყენება, ან ფასს 9-ს პირველად გამოყენების შემთხვევაში - იმ საწარმოებისთვის, რომლებმაც გადაწყვიტეს გადაფარვის მეთოდის გამოყენება) .

- ფასსს – ების 2014-2016 წლების ციკლის ყოველწლიური გაუმჯობესებები - ცვლილებები ფასს 1-სა და ბასს 28-ში (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ფაისკ 22 „უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და წინასწარი გადახდა" (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 40-ის შესწორებები - „საინვესტიციო ქონების გადაცემა" (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

7 სიახლეები ბუღალტრული აღრიცხვის სფეროში

გამოშვებულ იქნება გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან მოგვიანებით და რომელიც ჯგუფს ადრე არ მიუღია.

აქტივების გაყიდვა ან კონტრიბუცია ინვესტორსა და მის პარტნიორს და მასთან დაკავშირებულ ან ერთობლივი საწარმოს შორის - შესწორებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოიცა 2014 წლის 11 სექტემბერს და ძალაში შედის სსსბ-ს მიერ განსაზღვრული თარიღით ან მოგვიანებით დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ეს შესწორებები მიმართულია ფასს 10-ის და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობების აღმოფხვრისკენ, ინვესტორსა და მის ასოციებულ ან ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვისას ან კოტრიბუციისას შესწორებების შეტანისას. შესწორების მთავარი შედეგი იმაში მდგომარეობს, რომ სრული მოგების ან ზარალის აღიარება ხდება, როდესაც ოპერაციაში ჩართულია ბიზნესი. ნაწილობრივი ზარალი ან მოგება აღიარებულია, როცა ოპერაცია მოიცავს აქტივებს, რომლებიც არ წარმოადგენს ბიზნესს, მაშინაც კი, როდესაც მათი მფლობელი შვილობილი კომპანიაა.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 16, იჯარის ხელშეკრულებები (გამოშვებული 2016 წლის 13 იანვარს და ძალაშია პერიოდებისთვის, რომლებიც 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ იწყება). ახალ სტანდარტში ჩამოყალიბებულია იჯარის ხელშეკრულებების აღიარების, შეფასების, წარმოდგენისა და ინფორმაციის გამჟღავნების პრინციპები. ყველა საიჯარო ხელშეკრულება იწვევს მეიჯარის მიერ აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დასაწყისში, ხოლო თუ საიჯარო გადასახადების გადახდა ხორციელდება დროთა განმავლობაში, ასევე დაფინანსების მიღების უფლებას. შესაბამისად, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 16 გამორიცხავს საიჯარო ხელშეკრულებების კლასიფიკაციას საოპერაციო იჯარების ან ფინანსური იჯარების სახით, რაც გათვალისწინებულია IAS 17-ით და ამის ნაცვლად, ნერგავს მოიჯარეთა ერთიანი აღრიცხვის მოდელს. მოიჯარეებმა უნდა აღიარონ: (ა) აქტივები და პასივები ყველა საიჯარო ხელშეკრულებისთვის, რომელთა ვადაც 12 თვეს აღემატება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა საბაზო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა; და (ბ) საიჯარო აქტივების გაუფასურება საიჯარო ვალდებულებებზე პროცენტისგან ინდივიდუალურად მოგება-ზარალის ანგარიშსა და სხვა ჯამური შემოსავლის ანგარიშში. ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 16 არსებითად გადაიტანს მეიჯარის ბუღალტრული აღრიცხვის მოთხოვნებს IAS 17-ში. შესაბამისად, მეიჯარე განაგრძობს იჯარების კლასიფიკაციას საოპერაციო იჯარებად ან ფინანსურ იჯარებად და მათ აღრიცხვას ორი სხვადასხვა ტიპის იჯარებად. ჯგუფის შეფასებით ახალ სტანდარტი ზემოქმედებას არ ახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 17, "სადაზღვევო კონტრაქტები" (გამოშვებული 2017 წლის 18 მაისს და ძალაშია პერიოდებისთვის, რომლებიც 2021 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ იწყება). ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 17 ანაცვლებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტს 4, რომელმაც კომპანიებს მისცა ნებართვა განახორციელონ ბუღალტრული აღრიცხვა სადაზღვევო კონტრაქტებისთვის არსებული პრაქტიკის გამოყენებით. ამის შედეგად, ინვესტორებისთვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური მაჩვენებლების შედარება.

7 სიახლეები ბუღალტრული აღრიცხვის სფეროში (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი 17 წარმოადგენს ერთიან პრინციპზე დაფუძნებულ სტანდარტს ყველა ტიპის სადაზღვევო კონტრაქტების აღრიცხვისთვის, გადაზღვევის კონტრაქტების ჩათვლით, რომლებიც მზღვეველს აქვს. სტანდარტი ითვალისწინებს სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფების აღიარებასა და შეფასებას: (i) სამომავლო ფულადი საშუალებების (შესრულების ფულადი საშუალებების) რისკებზე კორექტირებული ამჟამინდელი ღირებულებით, რომელიც მოიცავს მთელ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას შესრულების ფულადი საშუალებების შესახებ უტყუარ საბაზრო ინფორმაციასთან შესაბამისობაში; პლუს (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან მინუს (თუ ეს ღირებულება აქტივია) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს მიუღებელ მოგებას კონტრაქტების ჯგუფში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ მოგებას სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფიდან მათ მიერ სადაზღვევო დაფარვის უზრუნველყოფის პერიოდის განმავლობაში და როცა ისინი თავისუფლდებიან რისკისგან. თუ კონტრაქტების ჯგუფი არის ან გახდება ზარალის გამომწვევი, ორგანიზაცია დაუყოვნებლივ აღიარებს ზარალს. ჯგუფი არ ელოდება ახალი სტანდარტის რაიმე ზემოქმედებას მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

IFRIC 23 „გაურკვევლობა საშემოსავლო გადასახადით დაბეგვრის რეჟიმებთან დაკავშირებით (გამოშვებული 2017 წლის 7 ივნისს და ძალაშია პერიოდებისთვის, რომლებიც 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ იწყება). IAS 12 ითვალისწინებს, თუ როგორ უნდა მოხდეს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა, მაგრამ არა იმას, თუ როგორ უნდა აისახოს გაურკვევლობის შედეგები. ინტერპრეტაცია განმარტავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს აღიარებისა და შეფასების მოთხოვნების გამოყენება IAS 12-ში, თუ ადგილი აქვს გაურკვევლობას საშემოსავლო გადასახადით დაბეგვრის რეჟიმთან დაკავშირებით. კომპანიამ უნდა გადაწყვიტოს, ყოველი გაურკვეველი საგადასახადო რეჟიმი ინდივიდუალურად განიხილოს თუ ერთ ან მეტ სხვა გაურკვეველ საგადასახადო რეჟიმთან ერთად, იმის მიხედვით, თუ რომელი მიდგომა უკეთესად ასახავს გაურკვევლობის გადაწყვეტას. კომპანიამ უნდა ივარაუდოს, რომ საგადასახადო ორგანო შეამოწმებს თანხებს, თუ მას აქვს შემოწმების უფლება და სრულად ეცოდინება მთელი დაკავშირებული ინფორმაცია ამ შემოწმებების განხორციელებისას. თუ კომპანია დაასკვნის, რომ არ არსებობს ალბათობა იმისა, რომ საგადასახადო ორგანო დაეთანხმება გაურკვეველ საგადასახადო რეჟიმს, გაურკვევლობის შედეგი ასახულ იქნება დაკავშირებული დასაბეგრი მოგებისა ან ზარალის, საგადასახადო ბაზების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო შეღავათებისა ან საგადასახადო განაკვეთების განსაზღვრისას, ყველაზე სავარაუდო თანხისა ან მოსალოდნელი ღირებულების გამოყენებით, იმის მიხედვით, თუ კომპანიის აზრით, რომელი მეთოდი უკეთესად პროგნოზირებს გაურკვევლობის გადაწყვეტას. კომპანია ცვლილების შედეგს ასახავს ფაქტებსა ან გარემოებებში ან ახალ ინფორმაციაში, რომელიც გავლენას ახდენს მოსაზრებებსა ან გაანგარიშებებზე, რომლებიც გათვალისწინებულია ინტერპრეტაციით, როგორც საღრიცხვო გაანგარიშების ცვლილება. ფაქტებისა და გარემოებების ან ახალი ინფორმაციის ცვლილებების მაგალითები, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს მოსაზრების ან გაანგარიშების ხელახალი შეფასება, მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება, საგადასახადო ორგანოს მიერ შემოწმებებით ან ქმედებებით, საგადასახადო ორგანოს მიერ დადგენილი წესების ცვლილებებით ან საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო რეჟიმის შემოწმების ან ხელახალი შემოწმების უფლების ამოწურვით. საგადასახადო ორგანოს მხრიდან საგადასახადო რეჟიმზე თანხმობის ან უთანხმოების არარსებობა, თავისთავად, არ წარმოადგენს ფაქტებისა და გარემოებების ან ახალი ინფორმაციის ცვლილებას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით გათვალისწინებულ მოსაზრებებსა ან გაანგარიშებებზე. ჯგუფი არ ვარაუდობს, რომ ახალი სტანდარტი რაიმე გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

წინსწრების მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - შესწორებები IFRS 9-ში (გამოშვებული 2017 წლის 12 ოქტომბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). ეს შესწორებები იმ სესხების და სასესხო ფასიანი ქაღალდების ამორტიზაციის ღირებულებით შეფასების საშუალებას იძლევა, რომლებიც შეიძლება წინასწარ ანაზღაურდეს ამორტიზებულზე დაბალი ღირებულებით, მაგალითად, სამართლიანი ღირებულებით ან მსესხებლისთვის გადასახდელი გონივრული კომპენსაციის ღირებულებით, რომელიც ტოლია ბაზრის საპროცენტო განაკვეთის ზრდის ეფექტის სიდიდისა ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების დარჩენილი ვადის განმავლობაში. გარდა ამისა, დასკვნის გასაკეთებლად სტანდარტის საფუძველს დამატებული ტექსტი ადასტურებს ფასს 9 – ში არსებულ სახელმძღვანელო მითითებას იმის შესახებ, რომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული გარკვეული ფინანსური ვალდებულებების ცვლილებები ან გაცვლები, რომლებიც არ იწვევს აღიარების გაუქმებას, გამოიწვევს მოგების ან ზარალის აღრიცხვას მოგებად ან ზარალად. შესაბამისად, ანგარიშვალდებულ პირებს უმეტეს შემთხვევაში არ შეეძლებათ გადახედონ სესხის სასარგებლო მომსახურების დარჩენილი ვადის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს, რათა თავიდან აიცილონ გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე სესხში ცვლილებების შეტანისას. ჯგუფი არ ელოდება ახალი სტანდარტის გავლენას მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ბასს 28-ში - „გრძელვადიანი წილობრივი მონაწილეობა დამოკიდებულ ორგანიზაციებსა და ერთობლივ საწარმოებში“ (გამოშვებულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). შესწორება განმარტავს, რომ ანგარიშვალდებულმა ორგანიზაციებმა უნდა გამოიყენონ ფასს 9 გრძელვადიანი სესხებისთვის, პრივილეგირებული აქციებისთვის და ანალოგიური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც ადგენენ წმინდა ინვესტიციის ნაწილს წილობრივი მონაწილეობის ობიექტში, სანამ ისინი შეამცირებენ ამგვარ საბალანსო ღირებულებას ინვესტირების ობიექტის ზარალის წილით, რომელიც აღემატება ინვესტორის ინტერესის თანხას ჩვეულებრივ აქციებში. ჯგუფი არ ელოდება შესწორებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ფასს-ების 2015-2017 წლების ციკლში - ფასს 3-ის, ფასს 11-ის, ბასს 12-ის და ბასს 23-ის შესწორებები (გამოცემულია 2017 წლის 12 დეკემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). ვიწრო სფეროში შეტანილმა ცვლილებებმა გავლენა მოახდინა ოთხ სტანდარტზე. ფასს 3 განმარტავს, რომ მყიდველმა უნდა გადააფასოს უწინ მის მფლობელობაში არსებული წილი ერთობლივ ოპერაციაში, როდესაც ის მოიპოვებს კონტროლს ბიზნესზე. და პირიქით, ფასს 11 ახლა უკვე პირდაპირ განმარტავს, რომ ინვესტორმა არ უნდა გადააფასოს უწინ მის მფლობელობაში არსებული წილი,

7 სიახლეები ბუღალტრული აღრიცხვის სფეროში (გაგრძელება)

როდესაც მოიპოვებს კონტროლს ერთობლივ ოპერაციაზე, რაც ანალოგიურია არსებული მოთხოვნების, რომელთა შესაბამისად დაკავშირებული კომპანია გარდაიქმნება ერთობლივ საწარმოდ და პირიქით. შესწორებული ბასს 12 განმარტავს, რომ საწარმო აღიარებს დივიდენდების საშემოსავლო გადასახადის შედეგებს იმ შემთხვევაში თუ მან აღიარა ოპერაცია ან მოვლენა, რომელმაც მოიტანა შესაბამისი გასანაწილებელი მოგებები, მაგალითად, მოგებაში ან ზარალში ან სხვა სრულ შემოსავალში. ახლა უკვე ნათელია, რომ მოთხოვნები გამოიყენება ნებისმიერი ვითარებისთვის თუ კაპიტალად კლასიფიცირებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადახდები წარმოადგენს მოგების განაწილებას, და არა მხოლოდ მაშინ, როდესაც საგადასახადო შედეგები გამოწვეულია განსხვავებული ტარიფის გადასახადებით განაწილებულ და გაუნაწილებელ მოგებებში. შესწორებული ბასს 23 ახლა მოიცავს მკაფიო მითითებებს იმის შესახებ, რომ კონკრეტული აქტივის ფინანსირებისთვის სპეციალურად მიღებული სესხები გამოიქვითება ზოგად სესხებთან დაკავშირებული ხარჯებიდან, რომლებიც მისაღებია კაპიტალიზაციისთვის, თუმცა მანამ, სანამ კონკრეტული აქტივი პრაქტიკულად არ ამოიწურება. ჯგუფი არ ელოდება ახალი სტანდარტის გავლენას მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ბასს 19-ში - „გეგმის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება“ (გამოცემულია 2018 წლის 7 თებერვალს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). ცვლილებები განმარტავს თუ როგორ უნდა განისაზღვროს საპენსიო ხარჯები დადგენილი გადახდების მქონე საპენსიო გეგმაში ცვილებების შესვლისას. გეგმის ცვლილებისას - ცვლილება, შემცირება ან აგნარიშსწორება - ბასს 19 მოითხოვს წმინდა ვალდებულების ან დადგენილ გადახდებიანი აქტივის გადაფასებას. შესწორებები მოითხოვს ამ გადაფასებიდან განახლებული ვარაუდების გამოყენებას, რათა განისაზღვროს მიმდინარე მომსახურების ხარჯი და წმინდა პროცენტი, გეგმის შეცვლის შემდგომ დარჩენილი საანგარიშო პერიოდისთვის. შესწორებების შეტანამდე ბასს 19 არ განმარტავდა როგორ უნდა გამოთვლილიყო აღნიშნული ხარჯები გეგმის ცვლილების შემდგომი პერიოდისთვის. განახლებული დაშვებების მოთხოვნით, მოსალოდნელია, რომ შესწორებები წარუდგენს სასარგებლო ინფორმაციას ფინანსური ანგარიშგებების მომხმარებლებს. ჯგუფი არ ელოდება ახალი სტანდარტის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ სტრუქტურაში შეტანილი შესწორებები (გამოცემულია 2018 წლის 29 მარტს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). შესწორებული კონცეპტუალური სტრუქტურა მოიცავს ახალ თავს შეფასების შესახებ; ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიშგების სახელმძღვანელო მითითებებს; გაუმჯობესებულ განსაზღვრებებს და სახელმძღვანელო მითითებებს - კერძოდ, ვალდებულების განსაზღვრას; და განმარტებებს ისეთ მნიშვნელოვან სფეროებში, როგორიცაა მართვის, სიფრთხილის და შეფასების განუსაზღვრელობის როლი ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ბიზნესის განსაზღვრება - ფასს 3-ის შესწორებები (გამოცემულია 2018 წლის 22 ოქტომბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). შესწორებები განიხილავს ბიზნესის განსაზღვრებას. ბიზნესში უნდა ფიგურირებდეს წარმოების ხარჯები და არსებითი პროცესი, ხოლო ორივემ ერთად შეიტანოს მნიშვნელოვანი წვლილი შედეგის მიღწევაში. ახალი სახელმძღვანელო მითითებები უზრუნველყოფს საფუძველს იმისათვის, რომ განისაზღვროს თუ როდის აქვს ადგილი საწარმოო ხარჯებსა და არსებით პროცესს, მათ შორის ახლად ჩამოყალიბებული კომპანიებისთვის, რომლებსაც ჯერ არ მიუღწევიათ შედეგისთვის. იმ შემთხვევაში თუ ჯერ არ მიღწეულა შედეგი, ორგანიზებული სამუშაო ძალა უნდა იყოს წარმოდგენილი ბიზნესად კლასიფიკაციის პირობად. ტერმინი „შედეგი“ შეზღუდულად არის განსაზღვრული, რათა ყურადღება გამახვილდეს მომხმარებლისთვის მიწოდებულ საქონელსა და მომსახურებებზე, რომლებიც ქმნიან საინვესტიციო და სხვა შემოსავალს, და ეს გამორიცხავს შემოსავლებს ქვედა ხარჯების და სხვა ეკონომიკური სარგებელის სახით. ასევე, აღარ წარმოადგენს აუცილებლობას იმის შეფასება, შეუძლიათ თუ არა ბაზრის მონაწილეებს ნაკლული ელემენტების ჩანაცვლება ან საქმიანობების შეძენილი სახეობების და აქტივების ინტეგრირება. საწარმოს შეუძლია გამოიყენოს „ტესტი კონცენტრირებაზე“. შეძენილი აქტივები ვერ წარმოადგენენ ბიზნესს თუ შეძენილი მთლიანი აქტივების პრაქტიკულად ყველა სამართლიანი ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). შესწორებები პერსპექტიულია და ჯგუფი გამოიყენებს მათ და შეაფასებს მათ გავლენას 2020 წლის 1 იანვრიდან.

მატერიალურობის განსაზღვრება - ბასს 1-ის და ბასს 8-ს შესწორებები (გამოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებით, რომელიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ). შესწორებები განმარტავს მატერიალურობას და მისი გამოყენების საშუალებებს, განსაზღვრების სახელმძღვანელო მითითებებში შეტანით, რომელიც ფასს-ის სხვა ნაწილებში აქამდე ყველგან ფიგურირებდა. ამასთან, განსაზღვრების თანმხლები განმარტებები გაუმჯობესდა. საბოლოოდ, ჩასწორებები უზრუნველყოფენ მატერიალურობის განსაზღვრების შესაბამისობას ყველა ფასს სტანდარტთან. ინფორმაცია მნიშვნელოვანია, თუ მისი გამოტოვება, არასწორი გადმოცემა ან ბუნდოვანება სავარაუდოდ დასაბუთებულად მოახდენს გავლენას გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც იღებენ ზოგადი დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგებების ძირითადი მომხმარებლები იმ ფინანსურ ანგარიშგებებზე დაყრდნობით, რომლებიც უზრუნველყოფს ფინანსურ ინფორმაციას კონკრეტული ანგარიშვალდებული საწარმოს შესახებ. ჯგუფი ამჟამად აფასებს შესწორებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არაა აღწერილი, არაა მოსალოდნელი, რომ ახალმა სტანდარტებმა და ინტერპრეტაციებმა მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

8 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

როგორც წესი, მხარეები დაკავშირებულად ითვლება, თუ მხარეები იმყოფებიან საერთო კონტროლის ქვეშ ან თუ ერთ მხარეს შეუძლია აკონტროლოს მეორე მხარე ან შეუძლია განახორციელოს მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მეორე მხარეზე ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. ყოველი შესაძლო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ სამართლებრივ ფორმას.
დაკავშირებულ მხარეებთან დავალიანების ნაშთები შემდეგია:

	უშუალო დამფუძნებელი	საერთო კონტროლქვეშ არსებული ორგანიზაციები	ძირითადი ხელმძღვანელი პერსონალი
2017 წლის 31 დეკემბერს			
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება დაკავშირებული მხარეებისგან	-	156,597	-
დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული გრძელვადიანი სესხები	-	10,000	-
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები დაკავშირებული მხარეებისგან	55,394	34,588	14,400
2018 წლის 31 დეკემბერს			
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება დაკავშირებული მხარეებისგან	-	158,079	-
დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული გრძელვადიანი სესხები	-	10,000	-
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები დაკავშირებული მხარეებისგან	-	-	-

ოპერაციები, შემოსავლების და ხარჯების პოზიციები დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგნაირად გამოიყურებოდა:

	უშუალო მშობელი კომპანია	საბოლოო მფლობელი	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის				
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის შეძენა	-	-	-	-
შემოსავალი ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის გაყიდვიდან	-	-	47,262	-
შემოსავალი პროცენტების სახით	-	-	25,044	-
პროცენტების ხარჯი	-	(27,775)	-	-
საქონლის გაყიდვები	-	712	77,586	3,518
ანაზღაურება	-	(15,710)	-	(142,971)
გაყიდვების ღირებულება	-	-	(61,272)	-
ტრანსპორტირების ხარჯები	-	-	(7,410)	(4,125)
სხვა არაოპერაციული ხარჯი	-	(840)	-	4,542
მოგება / (ზარალი) უცხოური ვალუტის გაცვლიდან	(12,385)	(21,375)	(3,888)	-
სხვა	-	-	(1,780)	(34,604)
	უშუალო მშობელი კომპანია	**საბოლოო მფლობელი**	**საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ**	**მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი**
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის				
ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის შეძენა	(133,360)	-	-	(680)
შემოსავალი ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის გაყიდვიდან	-	-	106,644	-
შემოსავალი პროცენტების სახით	-	-	20,571	-
საქონლის გაყიდვები	-	-	165,219	-
ანაზღაურება	-	(16,500)	-	(128,568)
გაყიდვების ღირებულება	-	-	(1,017)	(4,500)
ტრანსპორტირების ხარჯები	-	-	(2,542)	-
სხვა არაოპერაციული ხარჯი	-	-	-	(724)
მოგება / (ზარალი) უცხოური ვალუტის გაცვლიდან	5,839	-	(12,857)	-
სხვა	-	-	508	(380)

მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალის ანაზღაურება. მთავარ ხელმძღვანელ პერსონალში იგულისხმება მთავარი აღმასრულებელი ხელმძღვანელი და ფინანსური დირექტორი. მთავარი ხელმძღვანელობისთვის სრული განაკვეთით სამსახურისთვის გადახდილი ანაზღაურება დაფუძნებულია საბაზისო ხელფასზე, ბონუსსა და სხვა შეღავათებზე. მთლიანი ანაზღაურება შეტანილია მოგების ან ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, რომელიც, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, შეადგენდა 142,971 ლარს (201 7: 128,568 ლარი). მთავარი ხელმძღვანელობისთვის გადასახდელი ანაზღაურება და შეღავათები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა ნულ ლარს (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის: 6,000 ლარს).

9 ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები

მოძრაობები ქონების, მოწყობილობებისა და აღჭურვილობის ("PP & E") და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში შემდეგნაირად გამოიყურებოდა:

	მიწა და შენობები	ავტომობილები	მოწყობილობები და აპარატურა	საოფისე და სხვა აღჭურვილობა	CIP*	სულ ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა	ლიცენზიები	სხვა არამატერიალური აქტივები	სულ არამატერიალური აქტივები	სულ ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები
ღირებულება	4,165,312	1,194,562	8,911,964	1,224,816	1,343,905	16,840,559	170,320	11,270	181,590	17,022,149
დაგროვილი ცვეთა / ამორტიზაცია	(482,478)	(426,457)	(3,347,193)	(672,137)	-	(4,928,265)	(87,161)	-	(87,161)	(5,015,426)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 1 იანვრისთვის	**3,682,834**	**768,105**	**5,564,771**	**552,679**	**1,343,905**	**11,912,294**	**83,159**	**11,270**	**94,429**	**12,006,723**
დამატებები	60,524	766,125	939,133	529,945	1,523,352	3,819,079	55,422	-	55,422	3,874,501
რეალიზაციები	(157,382)	(208,340)	(183,511)	(48,125)	-	(597,358)	(422)	-	(422)	(597,780)
გადარიცხვები	140,035	13,597	25,092	129,723	(308,447)	-	-	-	-	-
ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯი	(178,829)	(303,325)	(851,250)	(272,611)	-	(1,606,015)	(6)	-	(6)	(1,606,021)
რეალიზაციისას აღმოფხვრილი ცვეთა	101,161	212,451	34,684	7,922	-	356,218	6	-	6	356,224
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	**3,648,343**	**1,248,613**	**5,528,919**	**899,533**	**2,558,810**	**13,884,218**	**138,159**	**11,270**	**149,429**	**14,033,647**
ღირებულება	4,208,489	1,765,944	9,692,678	1,836,359	2,558,810	20,062,280	225,320	11,270	236,590	20,298,870
დაგროვილი ცვეთა / ამორტიზაცია	(560,146)	(517,331)	(4,163,759)	(936,826)	-	(6,178,062)	(87,161)	-	(87,161)	(6,265,223)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	**3,648,343**	**1,248,613**	**5,528,919**	**899,533**	**2,558,810**	**13,884,218**	**138,159**	**11,270**	**149,429**	**14,033,647**
დამატებები	28,579	561,688	635,556	372,985	8,948,835	10,547,643	-	44,232	44,232	10,591,875
რეალიზაციები	(48,471)	(145,231)	(391,900)	(277,507)	(21,448)	(884,557)	(55,000)	-	(55,000)	(939,557)
გადარიცხვები	46,984	23,822	1,045,491	202,616	(1,318,913)	-	-	-	-	-
ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯი	(96,093)	(302,783)	(577,115)	(143,890)	-	(1,119,881)	(21,573)	(2,854)	(24,427)	(1,144,308)
რეალიზაციისას აღმოფხვრილი ცვეთა	9,398	77,457	262,085	92,504	-	441,444	3,578	-	3,578	445,022
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	**3,588,740**	**1,463,566**	**6,503,036**	**1,146,241**	**10,167,284**	**22,868,867**	**65,164**	**52,648**	**117,812**	**22,986,679**
ღირებულება	4,235,581	2,206,223	10,981,825	2,134,453	10,167,284	29,725,366	170,320	55,502	225,822	29,951,188
დაგროვილი ცვეთა / ამორტიზაცია	(646,841)	(742,657)	(4,478,789)	(988,211)	-	(6,856,498)	(105,156)	(2,854)	(108,010)	(6,964,508)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	**3,588,740**	**1,463,566**	**6,503,036**	**1,146,242**	**10,167,284**	**22,868,868**	**65,164**	**52,648**	**117,812**	**22,986,680**

(*) CIP – მიმდინარე მშენებლობა..

9 ქონება, მოწყობილობები და აღჭურვილობა და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

მოწყობილობები და აღჭურვილობის რეალიზაციით გამოწვეული მოგება 86,866 ლარის ოდენობით (2017 ზარალი: 44,300) შევიდა სხვა ოპერაციულ ხარჯებში.
დატვირთული აქტივების შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნა 25-ში.

10 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები

	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2017
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	11,214,020	12,013,366
გაუფასურებით გამოწვეული ზარალისგან თავისუფალი რეზერვი	(2,326,897)	(2,188,748)
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, ნეტო	**8,887,123**	**9,824,618**
წინასწარი გადახდები	3,712,923	2,339,171
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	**12,600,046**	**12,163,789**

კომპანია იყენებს ფასს 9-ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად, რომელიც იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადის დროს მოსალოდნელი დანაკარგების რეზერვს ყველა სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებებისთვის..

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები შეფასდა ინდივიდუალურ საფუძველზე.

ანალიზი ვაჭრობისა და სხვა დებიტორული დავალიანებების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით შემდეგნაირია:

	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	
- მიმდინარე	798,576
- 60 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	-
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილებით	2,914,936
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებით	2,951,684
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	4,548,824
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მთლიანი საბალანსო ღირებულება)	**11,214,020**
საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი	(2,326,897)
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით (საბალანსო ღირებულება)	**8,887,123**

10 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2017
არც ვადაგასული და არც გაუფასურებული - შემდეგი სუბიექტების გავლენა	
- უცხოური საწარმოები	907,540
- ადგილობრივი საწარმოები	7,884,574
სულ არც ვადაგასული და არც გაუფასურებული	**8,792,114**
ვადაგასული, მაგრამ არა გაუფასურებელი	
- 60- დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	85,074
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილება	17,006
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	525,293
- 360 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება	581,179
სულ ვადაგასული, მაგრამ არა გაუფასურებელი	**1,208,552**
ინდივიდუალურად განსაზღვრული გაუფასურებულად (მთლიანი)	
- 60 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	11,965
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილება	11,643
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	455,362
- 360 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება	1,533,730
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული	**2,012,700**
გაუფასურებისგან თავისუფალი რეზერვი	**(2,188,748)**
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	**9,824,618**

მოძრაობები სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვში შემდეგნაირად გამოიყურება:

	2018	2017
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრისთვის , 2017	**2,188,748**	**1,637,311**
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	297,186	551,437
ჩამოწერები	(159,037)	-
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრისთვის , 2018	**2,326,897**	**2,188,748**

10 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

მოძრაობა წინასწარ გადახდებში შემდეგნაირია:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 1 იანვრისთვის	**993,941**
დამატებები	24,141,685
წინასწარი გადახდების გაუფასურება	(133,994)
დაკავშირებული ტვირთის ან მომსახურების მიღებაზე ჩამოწერილი წინასწარი გადახდები	(22,662,461)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	**2,339,171**
დამატებები	13,880,031
წინასწარი გადახდების გაუფასურება	(266,223)
დაკავშირებული ტვირთის ან მომსახურების მიღებაზე ჩამოწერილი წინასწარი გადახდები	(12,240,055)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	**3,712,924**

11 გაცემული სესხები

	31 December 2018	31 December 2017
კორპორატიული სესხები	2,945,868	3,012,544
სესხები ფიზიკური პირებისთვის	55,235	55,317
მინუს: სესხის გაუფასურების რეზერვი	(2,395,681)	(2,291,897)
სესხების საბალანსო თანხა ამორტიზებული ღირებულებით	**605,422**	**775,964**

მოძრაობები სესხის გაუფასურების რეზერვში შემდეგნაირად გამოიყურება:

	2018	2017
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვრისთვის	**2,291,897**	**2,156,084**
გაუფასურების რეზერვი / გადაფარვა წლის განმავლობაში	103,784	135,813
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრისთვის	**2,395,681**	**2,291,897**

11 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ანალიზს საკრედიტო რისკის გავლენის შესახებ იმ სესხებზე, რომლებიც ფასდება ამორტიზაციის ღირებულებით და რომელთათვისაც აღიარებულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ქვემოთ მოყვანილი სესხების საბალანსო ღირებულება ასახავს ჯგუფის მაქსიმალურ დაქვემდებარებულობას საკრედიტო რისკებზე, აღნიშნულ სესხებთან მიმართებაში.

ამორტიზაციის ღირებულებით ბალანსზე აყვანილი სესხების საკრედიტო ხარისხი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2018
გაცემული სესხები	
- მიმდინარე	194,379
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილება	60,120
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	325,179
- 360 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება	2,421,424
სულ გაცემული სესხები (მთლიანი საბალასო ოდენობა)	**3,001,103**
საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი	(2,395,681)
სულ გაცემული სესხები (საბალანსო ოდენობა)	**605,422**

ამორტიზაციის ღირებულებით ბალანსზე აყვანილი სესხების საკრედიტო ხარისხი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2017
სულ არც ვადაგასული და არც გაუფასურებული	**208,614**
ვადაგასული, მაგრამ არა გაუფასურებელი	
- მიმდინარე	17,284
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილება	22,490
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	42,050
- 360 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება	183,636
სულ ვადაგასული, მაგრამ არა გაუფასურებელი	**265,460**
ინდივიდუალურად განსაზღვრული გაუფასურებულად (მთლიანი)	
- მიმდინარე	10,277
- 60-დან 120 დღემდე ვადაგადაცილება	10,277
- 120-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	41,107
- 360 დღეზე მეტით ვადაგადაცილება	2,532,126
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული	**2,593,787**
გაუფასურებისგან თავისუფალი რეზერვი	**(2,291,897)**
გაცემული სესხები, ჯამი	**775,964**

12 მატერიალურ–საწარმოო მარაგები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ნედლეული და სახარჯი მასალა	7,758,490	13,336,220
ტრანზიტული საქონელი	7,628,426	1,142,936
მზა პროდუქცია	4,388,595	4,975,149
სათადარიგო ნაწილები და სხვა მატერიალურ-საწარმოო მარაგები	2,989,996	2,149,031
სულ მატერიალურ-საწარმოო მარაგები	**22,765,507**	**21,603,336**

13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
სალაროს ნაღდი ფული	78,905	41,469
საბანკო ანგარიშების სალდო, რომლის გადახდა მოთხოვნისთანავე ხდება	552,063	3,330,367
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**630,968**	**3,371,836**

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ბალანსების საკრედიტო ხარისხი შეიძლება შეჯამდეს ფიტჩის რეიტინგით შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
არც ვადაგასული არც გაუფასურებული		
- BB+ შეფასებული	20,223	24,948
- BB- შეფასებული	525,680	3,254,258
- B+ შეფასებული	6,160	51,161
სულ საბანკო ანგარიშების სალდო, რომლის გადახდა მოთხოვნისთანავე ხდება	**552,063**	**3,330,367**

14 საწესდებო კაპიტალი

2008 წლის 2 მაისით დათარიღებული კომპანიის წესდების თანახმად, საწესდებო კაპიტალი განსაზღვრული იყო 200 ლარით.

2018 წლის განმავლობაში საწესდებო კაპიტალი გაიზარდა 4,014,900 ლარით (USD 1,500,000). თანხა სრულად დაიფარა შესაბამისი აქციონერის მიერ.

2018 წლის განმავლობაში კომპანიამ დაადეკლარირა და სრულად დაფარა დივიდენდები, რომელთა ღირებულებამ ჯამში 11,105,067 **ლარი შეადგინა (2017 წ:** 11,496,902**ლარი).**

15 სესხები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ვადიანი სესხები	8,927,715	14,878,799
სულ სესხები	**8,927,715**	**14,878,799**

ჯგუფის ყველა სესხი მოცემულია აშშ დოლარში.

15 სესხები (გაგრძელება)

ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას და არ მოუწერია ხელი ჰეჯირების შესახებ ხელშეკრულებისთვის უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ან საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული რისკების შესახებ. სესხების საბალანსო თანხები და სამართლიანი ღირებულებები შემდეგია:

	საბალანსო თანხები		სამართლიანი ღირებულებები	
	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ვადიანი სესხები	8,927,715	14,878,799	8,927,715	14,878,799
სულ სესხები	**8,927,715**	**14,878,799**	**8,927,715**	**14,878,799**

2017 წლის 16 ოქტომბერს საქართველოს ბანკის მიერ გაცემული აკრედიტივი, რომელიც უზრუნველყოფდა მომწოდებლის წინაშე ნაკისრ ვალდებულებას, შეიცვალა ვადიანი სესხით, მოქმედების ვადით 2019 წლის 15 ოქტომბერი, საპროცენტო განაკვეთი 5% + 6 თვიანი LIBOR წლიურად თანხა USD 5,738,040. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადასახდელი სესხის ოდენობა იყო 2,869,020 USD (7,679,219 GEL), რომელიც სრულად დაიფარა შებამის ვადაში.

2018 წლის 21 აგვისტოს კომპანიამ აიღო ახალი სესხი უშუალო აქციონერისგან, რომლის დაფარვის თარიღი იყო 2019 წლის 12 თებერვალი, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი წლიური 10% და ოდენობა 350 000 ა.შ.შ. დოლარი.

2018 წლის 18 დეკემბერს კომპანიამ აიღო დამატებითი სესხი უშუალო აქციონერისგან, რომლის დაფარვის თარიღი იყო 2019 წლის 12 ივნისი, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი წლიური 10% და ოდენობა 150 000 ა.შ.შ. დოლარი.
ორივე სესხის დაფარვის ვადა გახანგრძლივდა 2020 წლის 21 მარტამდე.

ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შედარება
ქვემოთ მოყვანილი ცხრილში მოცემულია ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანალიზი და და ფინანსურ საქმიანობიდან გამომდინარე ჯგუფის ვალდებულებებში მოძრაობებ ყოველი წარმოდგენილი პერიოდისთვის. ამ ვალდებულებების პოზიციები შეტანილია ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ფინანსირების რანგში:

	ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები
	სესხები
ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2017 წლის 1 იანვრისთვის	**10,927,106**
ფულადი ნაკადები	(10,489,553)
გაცვლითი კურსის კორექტირება	(74,365)
სხვა არაფულადი მოძრაობები	14,515,611
ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	**14,878,799**
ფულადი ნაკადები	(6,881,689)
გაცვლითი კურსის კორექტირება	125,161
სხვა არაფულადი მოძრაობები	805,445
ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	**8,927,715**

16 სხვა ფინანსური ვალდებულებები

2017 წლის 5 ოქტომბერს კომპანიამ ხელი მოაწერა ხელშეკრულებას დამკვეთთან ფეროსილიკომანგანუმის გაყიდვის შესახებ. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,579,836 ლარი (USD 590,240) წარმოადგენს ამ ხელშეკრულების შესაბამისად დამკვეთისგან მიღებულ ავანსს. კლიენტმა წამოიწყო საარბიტრაჟო წარმოება და მოითხოვა საარბიტრაჟო წარმოება 2018 წლის 8 დეკემბერს და აგრეთვე მოითხოვა თანხის სრულად დაბრუნება. ამ ანგარიშის მომზადების თარიღში საარბიტრაჟო პროცედურები კვლავ მოლოდინის რეჟიმშია.

17 სავაჭრო და სხვა დავალიანებები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
სავაჭრო დავალიანებები	13,914,209	6,562,769
ვალდებულებები ქონების, მოწყობილობების და აღჭურვილობის შეძენიდან	7,403,734	61,378
სულ ფინანსური დავალიანებები სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების ფარგლებში	**21,317,943**	**6,624,147**
თანამშრომელთა შეღავათების დარიცხული ხარჯები	334,089	301,254
მიღებული ავანსები	260,672	3,001,113
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	**21,912,704**	**9,926,514**

ავანსები ჩვეულებრივ მიიღება ფეროშენადნობების გაყიდვის შემდეგ რამდენიმე კლიენტისგან, რომლებიც ახორციელებენ რეგულარულ გადახდებს ავანსების მეშვეობით.

18 შემოსავალი

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის დაშლა:

	2018	2017
მზა პროდუქცია	46,394,527	60,810,161
ნედლეული	2,877,109	4,850,849
სხვა მატერიალურ-საწარმოო მარაგები	2,836,791	2,171,762
გაწეული მომსახურებები	1,333,112	1,056,583
სულ შემოსავალი	**53,441,539**	**68,889,355**

ჯგუფი შემოსავალს იღებს საქონლის და მომსახურებების გადაცემის შემდეგ დროის კონკრეტულ მომენტში. შემოსავლების გეოგრაფიული განაწილება შემდეგია:

	2018	2017
ევროკავშირი	24,073,230	34,551,551
დამოუკიდებელი სახელმწიფოების თანამეგობრობა (“CIS”)	20,539,286	16,246,296
საქართველო	6,535,723	10,706,913
აზია	2,293,300	7,384,595
სულ მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავალი	**53,441,539**	**68,889,355**

19 გაყიდვების ღირებულება

	2018	2017
გამოყენებული ნედლეული და სახარჯი მასალა	21,127,006	25,257,527
ენერგიისა და კომუნალური მომსახურების ხარჯები	10,918,586	9,024,244
თანამშრომელთა ხელფასებისა და შეღავათების ხარჯები	3,217,733	3,400,904
ტრანსპორტირების ხარჯები	846,136	-
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	499,932	915,706
სხვა საწარმოო ზედნადები ხარჯები	345,318	331,640
შეძენილი მზა პროდუქცია	-	271,927
ცვლილებები მზა პროდუქციის მატერიალურ-საწარმოო მარაგებში	30,643	2,169,809

	36,985,354	**41,371,757**
სულ გაყიდვების ღირებულება		

20 ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2018	**2017**
თანამშრომელთა ხელფასები და შეღავათები	1,599,162	1,262,941
(მოგება)/ზარალი უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებიდან	576,551	(172,198)
სამივლინებო ხარჯები	290,831	230,578
საწვავის ხარჯები	286,274	253,924
გადასახადები გარდა საშემოსავლოსი	274,412	339,785
პროფესიული მომსახურებები *	267,511	97,599
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	210,385	377,542
წარმომადგენლობითი ხარჯები	185,614	58,222
სადაზღვევო ხარჯები	176,217	166,155
რემონტის/ტექნიკური მომსახურების ხარჯები	151,685	245,511
ოპერაციული იჯარის ხარჯები	80,988	23,654
კომუნალური მომსახურების ხარჯები	63,934	53,583
საბანკო მომსახურების ხარჯები	55,169	180,263
საკომუნიკაციო ხარჯები	36,664	31,271
საქველმოქმედო ხარჯები	5,890	17,083
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	110,267	139,080
სულ ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	**4,371,554**	**3,304,993**

(*) პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო მოიცავს 111,514 ლარს (2017: წული ლარი) - გასამრჯელო გადახდილი იქნა აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურებებისთვის, რომლებიც გასწია აუდიტორმა/აუდიტორულმა ფირმამ, როგორც ამას განსაზღვრავს საქართველოს კანონი ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ.

21 დისტრიბუციის ხარჯები

	2018	**2017**
საწვავის ხარჯები	957,073	950,496
თანამშრომელთა ხელფასები და შეღავათები	712,205	467,213
რემონტის და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები	655,595	550,149
ცვეთის ხარჯები	292,612	63,545
დისტრიბუციის ხარჯები	193,949	76,521
ტრანსპორტირების და შენახვის ხარჯები	23,603	895,597
სულ დისტრიბუციის ხარჯები	**2,835,037**	**3,003,521**

22 სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2018	**2017**
საჩუქრები და ქველმოქმედება	488,212	237,916
გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის რეზერვი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის	297,186	551,437
წინასწარი გადახდების გაუფასურება	266,223	133,994
გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის რეზერვი გაცემული სესხებისთვის / (გადასაფარად)	103,784	135,813
PP&E-ს ჩამოწერით გამოწვეული ზარალი	-	44,300
სხვა	368,451	72,891
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	**1,523,857**	**1,176,351**

23 ფინანსური ხარჯები

	2018	2017
საპროცენტო ხარჯი	809,217	638,735
ზარალი უცხოური ვალუტის გაცვლიდან, წმინდა	272,717	-
ფინანსური ხარჯები, წმინდა	**1,081,934**	**638,735**

24 ფინანსური შემოსავალი

	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი	9,584	107,253
მოგება უცხოური ვალუტის გაცვლიდან, წმინდა	-	156,107
ფინანსური შემოსავალი , ჯამი	**9,584**	**263,360**

25 გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა. საგადასახადო სისტემა საქართველოში შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი ცვლილებებით კანონმდებლობაში, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც არცთუ იშვიათად გაუგებარია, წინააღმდეგობრივია და განსხვავებული საგადასახადო ორგანოების მიერ განსხვავებულად განიმარტება. გადასახადები ექვემდებარება განხილვას და გამოძიებას რიგი სახელმწიფო ორგანოების მიერ, რომლებსაც აქვთ უფლებამოსილება გადამხდელს დააკისრონ მძიმე საურავები, ჯარიმები და საპროცენტო განაკვეთები.

საგადასახადო წელი ღიაა საგადასახადო ორგანოების მიერ შესმოწმებისთვის შემდგომი სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა გარკვეულ ვითარებაში აღნიშნული ვადა შეიძლება გახანგრძლივდეს კიდეც. ამგვარმა გარემოებებმა შესაძლოა შექმნას საგადასახადო რისკები საქართველოში, რაც არსებითად უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა იმედოვნებს, რომ სათანადოდ წარადგინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს და აღნიშნულმა მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს თუ ოფიციალური ორგანო წარმატებით დაიცავს საკუთარ თვალსაზრისს.

დატვირთული და შეზღუდული აქტივები. 2018 წლის 31 დეკემბერს, 101,447 ლარის (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის: 101,447 ლარი) ღირებულების ჯგუფის მიწის ნაკვეთები გირაოს სახით ჩაიდო საქართველოს ბანკსა და ვი-თი-ბი ბანკში (შენიშვნა 15). 2018 წლის 31 დეკემბერს, ჯგუფის მიწის ნაკვეთებს ღირებულებით ნული ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერს: 257,823 ლარი) შეზღუდვა დაედო სასამართლოს გადაწყვეტილებით.

26 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის ფარგლებში რისკის მართვის ფუნქცია ხორციელდება ფინანსური რისკების, საოპერაციო რისკების და სამართლებრივი რისკების გათვალისწინებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (მათ შორის სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკს და სხვა ფასის რისკს), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკების მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ლიმიტების დამკვიდრება, რაც განაპირობებს რისკების ზემოქმედების აღნიშნული ლიმიტის ფარგლებში მოთავსებას. საოპერაციო და სამართლებრივი რისკების მართვის ფუნქციები მიზნად ისახავს შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირებას, რათა მოხდეს ოპერატიული და სამართლებრივი რისკების მინიმუმამდე შემცირება.

საკრედიტო რისკი. კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რაც იმის საფრთხეს წარმოადგენს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე, ვალდებულებების შეუსრულებლობის საფუძველზე, გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის.

საკრედიტო რისკის წარმოშობა გამომდინარეობს ჯგუფის მიერ საქონლის საკრედიტო პირობებით გაყიდვიდან და სახელშეკრულებო მხარეებთან განხორციელებული სხვა გარიგებებიდან, რომლებსაც მივყავართ ფინანსური აქტივების წარმოშობამდე. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური გავლენა კომპანიაზე აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში, რომელიც შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

26 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე უდიდესს რისკს კომპანიის საქმიანობაში; შესაბამისად, ხელმძღვანელობა ფრთხილად მართავს საკრედიტო რისკის გავლენას კომპანიაზე.

შეზღუდვები. კომპანია ახორციელებს საკრედიტო რისკის დონეების სტრუქტურირებას, კონტრაგენტებთან ან კონტრაგენტების ჯგუფებთან დაკავშირებით დაშვებული რისკის თანხის ლიმიტების დადგენით. საკრედიტო რისკის დონის ლიმიტი რეგულარულად მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ. ამგვარი რისკები კონტროლდება ავტომატურად განახლებად ბაზაზე და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ გადახედვას.

საკრედიტო ლიმიტის ანალიზი კეთდება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ. საკრედიტო რისკის გავლენის კონტროლის მიზნით მზადდება რეგულარული ანგარიშები სტრუქტურულ ანალიზზე დაყრდნობით, რომლებიც ორიენტირებულია მომხმარებლის ბიზნესზე და ფინანსურ მაჩვენებლებზე. ინფორმაცია ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ურთიერთქმედების შესახებ, გაუარესებული კრედიტუნარიანობის მქონე მომხმარებლებთან, მიეწოდება კომპანიის ხელმძღვანელობას და განიხილება ამ უკანასკნელის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაგენტების საქმიანობის შედეგებს და თვალყურს ადევნებს ვადაგასულ ბალანსებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს სამომავლო ფულადი დეფიციტების მიმდინარე ღირებულების სავარაუდოდ შეწონილ შეფასებას (იგივეა, რაც საკრედიტო ზარალის საშუალო შეწონილი მაჩვენებელი, დეფოლტის შესაბამისი რისკებით, რომლებიც წარმოქმნება დროის მოცემულ პერიოდში და გამოიყენება როგორც წონები). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ეფუძნება კომპანიის მიერ გამოყენებულ სამ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობას (“PD”), დეფოლტს ზარალის გათვალისწინებით (“LGD”) და ფასდაკლების განაკვეთს.

PD წარმოადგენს დეფოლტის დადგომის ალბათობის შეფასებას დროის განსაზღვრულ პერიოდში. LGD არის დეფოლტისას წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის განსხვავებას, რომლების მიღებასაც მესხებელი ელის, მათ შორის ნებისმიერი უზრუნველყოფიდან. მოსალოდნელი დანაკარგები დისკონტირდება წარმოდგენილ ღირებულებამდე, საანგარიშო პერიოდის ბოლომდე. ფასდაკლების განაკვეთი წარმოადგენს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს (“EIR”) ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მისი მიახლოებისთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მოდელირდება ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადა ტოლია ხელშეკრულების მოქმედების დარჩენილი ვადისა დავალიანებების ინსტრუმენტების დაფარვამდე, რომლებიც კორექტირებულია მოსალოდნელი წინასწარი გადახდებისთვის, ამგვარის არსებობის შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სასარგებლო მომსახურების ვადის მოდელირებას, ანუ ზარალის, რომელიც წარმოიქმნება დეფოლტის ყველა შესაძლო მოვლენის შედეგად, ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს სასარგებლო მომსახურების ვადის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს, რომელიც წარმოიქმნება ფინანსურ ინსტრუმენტზე დეფოლტის მოვლენისას და რომელსაც შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს საანგარიშო პერიოდის შემდეგი 12 თვის განმავლობაში ან ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების დარჩენილი ვადის განმავლობაში, თუ ის 1 წელზე ნაკლებია.

მოცემული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის ხელმძღვანელობის მიერ განხორციელებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებები წარმოადგენს შეფასებებს დროის კონკრეტულ მომენტში და არა შეფასებებს ციკლური პერიოდის განმავლობაში, რომლებიც, როგორც წესი, გამოიყენება რეგულირების მიზნებისთვის. შეფასებები ითვალისწინებს საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც იმას ნიშნავს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების სავარაუდოდ შეწონილ შემუშავებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე.

PD-ს შეფასების მიზნით, კომპანია განსაზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, როდესაც გავლენა შეესაბამება შემდეგ კრიტერიუმთაგან ერთ-ერთს ან რამდენიმეს:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი დროით დააგვიანა სახელშეკრულებო გადახდები;
- მსესხებელი პასუხობს ქვემოთ მოცემულ გადახდისუუნარობის კრიტერიუმებს;
  - მსესხებელი გარდაიცვალა;
  - მსესხებელი გადახდისუუნაროა;
  - მსესხებელი არღვევს ფინანსურ შეთახმებას (შეთანხმებებს);
  - ჩნდება ვარაუდი, რომ მსესხებელი გაკოტრდება; და

ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, კომპანიამ სრულიად შეუსაბამა დეფოლტის განსაზღვრება კრედიტგაუფასურებული აქტივების განსაზღვრებას. ზემოთ მოყვანილი დეფოლტის განსაზღვრება გამოიყენება კომპანიის ფინანსური აქტივების ყველა ტიპისთვის.

26 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის კომპანია მიმართავს ინდივიდუალური შეფასების მიდგომას. კომპანია შეფასებას ახორციელებს ინდივიდუალურ საფუძველზე ყველა სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთებისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხორციელდება ინდივიდუალურ საფუძველზე, სხვადასხვა შესაძლო შედეგებისთვის, საკრედიტო ზარალის შეფასებების შეწონვით, ყოველი შედეგის დადგომის ვარაუდით. კომპანია განსაზღვრავს მინიმუმ ორ შესაძლო შედეგს ყოველი შეფასებული სესხისთვის, რომელთაგან ერთი იწვევს საკრედიტო ზარალს მაშინაც კი, როდესაც ამგვარი სცენარის განვითარების ალბათობა ძალიან დაბალია. ინდივიდუალური შეფასება უპირველეს ყოვლისა ეფუძნება კომპანიის ხელმძღვანელობის საექსპერტო გადაწყვეტილებას. საექსპერტო გადაწყვეტილება რეგულარულად მოწმდება, რათა შემცირდეს განსხვავება გამოთვლებსა და რეალურ ზარალს შორის.

საკრედიტო რისკის პარამეტრების გამოთვლის ძირითადი პრინციპები. სასარგებლო მომსახურების ვადის PD-ები წარმოადგენს დეფოლტის წარმოქმნის გამოთვლილ ალბათობას ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების დარჩენილი ვადის განმავლობაში და შეადგენს 12-თვიანი PD-ების ჯამს ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. PD-ს გამოსათვლელად კომპანია იყენებს დეფოლტის ისტორიულ მონაცემებს.

LGD ასახავს კომპანიისთვის ზარალის მოსალოდნელ ხარისხს დეფოლტის შემთხვევაში. LGD დამოკიდებულია კონტრაგენტის ტიპზე, პრეტენზიის ტიპზე და პრიორიტეტულობაზე, აგრეთვე უზრუნველყოფის და სხვა საკრედიტო მხარდაჭერის ხელმისაწვდომობაზე. 12-თვიანი სასარგებლო მომსახურების ვადის LGD-ები განისაზღვრება იმ ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომლებიც გავლენას ახდენს მოსალოდნელ აღდგენებზე დეფოლტის მოვლენის შემდეგ. LGD-ს შეფასებისადმი მიდგომა შესაძლებელია დაიყოს სამ შესაძლო მიდგომად:

- LGD-ს შეფასება უზრუნველყოფის სპეციფიურ მახასიათებლებზე დაყრდნობით;
- ინდივიდუალურად განსაზღვრული LGD სხვადასხვა ფაქტორებზე და სცენარებზე დაყრდნობით.

კომპანია LGD-ს ითვლის ისეთი უზრუნველყოფის სპეციფიურ მახასიათებლებზე დაყრდნობით, როგორიცაა პროგნოზირებადი უზრუნველყოფის ღირებულება, ისტორიული ფასდაკლებები გაყიდვებზე და სხვა ფაქტორები უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებთან მიმართებით, ფულადი სახსრები და ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდები. LGD გამოითვლება კოლექტიურ საფუძველზე, რომელიც ეფუძნება ბოლო ხელმისაწვდომი აღდგენის სტატისტიკას კორპორატიული სესხის პორტფელის ნაშთისთვის და უზრუნველყოფილი და არაუზრუნველყოფილი საცალო პროდუქტებისთვის.

ECL მოდელებში ჩართული საპროგნოზო ინფორმაცია. ECL-ების შეფასება მოიცავს მხარდაჭერილ საპროგნოზო ინფორმაციას. კომპანიამ განსაზღვრა ზოგიერთი ძირითადი ეკონომიკური ცვლადი, რომლებიც დაკავშირებულია საკრედიტო რისკისა და ECL-ების განვითარებებთან. ეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) წლიურად წარადგენს კომპანიის ხელმძღვანელობა და უზრუნველყოფს მომდევნო ხუთი წლის განმავლობაში მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური განვითარების საუკეთესო შეფასებას. ხუთი წლის შემდეგ გამოყენებული იქნება საშუალო რევერსიის მიდგომა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ეკონომიკური ცვლადები დახასიათდებიან გრძელვადიანი საშუალო განაკვეთისკენ (მაგალითად უმუშევრობა) ან გრძელვადიანი საშუალო ზრდის განაკვეთისკენ (მაგალითად მშპ) დაბრუნების მიდრეკილებით. შესაბამისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა PD-სა და LGD-ზე განისაზღვრა სტატისტიკური რეგრესიული ანალიზის მეშვეობით რათა განსაზღვრულიყო გავლენა, რომელსაც აღნიშნული ცვლადების ცვლილებები ისტორიულად ახდენდა დეფოლტის განაკვეთებზე და LGD-ს და EAD-ს კომპონენტებზე.

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია. კომპანიის საბანკო დეპოზიტების 80% განთავსებულია საქართველოს ბანკში, რის გამოც ის ექვემდებარება საკრედიტო რისკის კონცენტრაციას.

კომპანიის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასის მიხედვით ასახულია ფინანსური აქტივების საბალანსო თანხებში ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები		
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	11,214,020	12,013,366
გაცემული სესხები	3,001,103	3,067,861
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		
- მოთხოვნის შემთხვევაში გადასახდელი საბანკო ნაშთები	552,063	3,330,367
სულ მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე	**14,767,186**	**18,411,594**

კომპანიის ხელმძღვანელობა ახორციელებს გადავადებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ანალიზს და ამოწმებს გადავადებულ ნაშთებს. შესაბამისად, ხელმძღვანელობა მიზანშეწონილად მიიჩნევს წარადგინოს გადავადების და სხვა ინფორმაცია საკრედიტო რისკის შესახებ, როგორც ეს მოცემულია შენიშვნა 10-ში.

26 ფინანსური. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი. კომპანია ექვემდებარება საბაზრო რისკს. საბაზრო რისკები წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან (ა) უცხოურ ვალუტაში, (ბ) საპროცენტო აქტივებსა და ვალდებულებებში და (გ) აქციებში, რომელთაგან ყველა ექვემდებარება ბაზარზე საერთო და სპეციფიური მოძრაობების გავლენას. ხელმძღვანელობა ადგენს ლიმიტებს იმ რისკის ღირებულების შესახებ, რომელიც შეიძლება დაშვებული იქნეს და რომლის მონიტორინგიც ყოველდღიურად ხორციელდება. თუმცა ამ მიდგომის გამოყენება არ გამორიცხავს ზარალის წარმოშობას სხვა მიზეზით, ბაზარზე უფრო მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.
საბაზრო რისკების მიმართ მგრძნობელობა, რომელიც მოყვანილია ქვემოთ, ეფუძნება ერთი ფაქტორის ცვლილებას სხვა ფაქტორების მუდმივობის პირობებში. პრაქტიკაში ეს ნაკლებად შესაძლებელია და ცვლილებები ზოგიერთ ფაქტორებში შესაძლებელია დაკავშირებული იყოს - მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებები და უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებები.
სავალუტო რისკი. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჯამებს კომპანიის დაქვემდებარებას უცხოური ვალუტის კურსის რისკზე საანგარიშო პერიოდის დასასრულისთვის:

	2018 წლის 31 დეკემბრისთვის			217 წლის 31 დეკემბრისთვის		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ქართული ლარი	5,767,765	5,179,315	588,450	8,133,834	5,737,622	2,396,212
ა.შ.შ. დოლარი	4,379,694	26,479,017	(22,099,323)	5,674,766	15,636,062	(9,961,296)
ევრო	36,380	167,163	(130,783)	122,349	129,262	(6,913)
ჯამი	**10,183,839**	**31,825,495**	**(21,641,656)**	**13,930,949**	**21,502,946**	**(7,571,997)**

ზემოთ მოყვანილი ანალიზი მოიცავს მხოლოდ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებს. მიიჩნევა, რომ ინვესტიციები კაპიტალში და არაფულადი აქტივები არ იწვევს რაიმე მნიშვნელოვან სავალუტო რისკს.
ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი ასახავს მოგების, ზარალისა და კაპიტალის მგრძნობელობას საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გამოყენებული სავალუტო კურსის გონივრულ შესაძლო ცვლილებების მიმართ, რომელიც ეხება კომპანიის ფუნქციონალურ ვალუტას, ამასთან, ყველა სხვა ცვლადი ინარჩუნებს მუდმივობას:

	2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	2017 წლის 31 დეკემბრისთვის
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით	(2,209,932)	(996,130)
აშშ დოლარის კურსის ვარდნა 10%-ით	2,209,932	996,130
ევროს გამყარება 10%-ით	(13,078)	(691)
ევროს კურსის ვარდნა 10%-ით	13,078	691

რისკი გათვლილია მხოლოდ კომპანიის ფუქციონალური ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი ნაშთებისთვის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანია ექვემდებარება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის არსებული დონეების გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულადი სახსრების ნაკადებზე. ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჯამებს კომპანიის დაქვემდებარებას საპროცენტო განაკვეთის რისკზე. ცხრილში წარმოდგენილია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც კატეგორიზირებულია სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის ადრეული გადათვლის ან ვალდებულების შესრულების ვადების მიხედვით, რომელიც უფრო ადრე დადგება.

26 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

	მოთხოვნა და 3 თვეზე ნაკლები	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2018					
სულ ფინანსური აქტივები	9,729,774	151,355	302,711	-	10,183,840
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(23,215,297)	(1,897,354)	(3,794,707)	(2,918,136)	(31,825,494)
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის დეფიციტი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	**(13,485,523)**	**(1,745,999)**	**(3,491,996)**	**(2,918,136)**	**(21,641,654)**
31 დეკემბერი 2017					
სულ ფინანსური აქტივები	13,390,445	193,991	387,982	-	13,972,418
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(6,624,147)	(3,718,537)	(3,718,537)	(7,441,725)	(21,502,946)
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის დეფიციტი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	**6,766,298**	**(3,524,546)**	**(3,330,555)**	**(7,441,725)**	**(7,530,528)**

კომპანიას არ აქვს საპროცენტო განაკვეთების რისკების მართვისთვის საჭირო ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები, რადგან ხელმძღვანელობა ამ რისკს კომპანიის საქმიანობისთვის უმნიშვნელოდ მიიჩნევს.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომელსაც საწარმო შეიძლება დაექვემდებაროს ფინანსურ ვალდებულებების შესრულებისას. კომპანია ექვემდებარება ყოველდღიურ მოთხოვნებს მის ხელთ არსებული ფულადი რესურსებთან მიმართებით. ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აკონტროლებს მოძრავ პროგნოზებს კომპანიის ფულადი ნაკადების შესახებ.

კომპანია ცდილობს, შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად სესხებისგან შედგება. კომპანია ინვესტირებას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელებში, რათა სწრაფად მოახდინოს რეაგირება გაუთვალისწინებელი ლიკვიდურობის მოთხოვნებზე. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი შედგება ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისგან (შენიშვნა 13). ხელმძღვანელობის შეფასებით, ფულადი სახსრების ლიკვიდურობის პორტფელის რეალიზაცია შეიძლება განხორციელდეს ნაღდი ფულით დღის განმავლობაში, რათა გათვალისწინებულ იქნას ლიკვიდურობის ნებისმიერი გაუთვალისწინებელი მოთხოვნები.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობებით მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის ვადების მიხედვით. ვალდებულებების ცხრილში მოცემული თანხები წარმოადგენს სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. ამგვარი ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში შეტანილი თანხისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგების თანხა ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. გადახდები უცხოურ ვალუტაში გადაიყვანება საანგარიშო პერიოდის დასასრულს მოქმედი სავალუტო კურსით.

ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ვადების ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირად გამოიყურება:

	მოთხოვნა და 2 თვეზე ნაკლები	2-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (შენიშვნა 17)	21,317,943	-	-	-	21,317,943
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	1,579,836	1,579,836
სესხები (შენიშნვნა 15)	2,033,213	1,988,681	3,886,790	2,086,190	9,994,874
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხის და პროცენტების გადახდები	**23,351,156**	**1,988,681**	**3,886,790**	**3,666,026**	**32,892,653**

26 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ვადების ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირად გამოიყურება:

	მოთხოვნა და 2 თვეზე ნაკლები	2-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (შენიშვნა 17)	6,624,147	-	-	-	6,624,147
სესხები (შენიშვნა 15)	237,208	3,926,747	4,069,699	7,750,938	15,984,592
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხის და პროცენტების გადახდები	**6,861,355**	**3,926,747**	**4,069,699**	**7,750,938**	**22,608,739**

27 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის ამოცანას წარმოადგენს მისი კომპანიის მიერ აქციონერებისთვის თანხების დაბრუნების, სხვა დაინტერესებული პირებისთის სარგებლის უზრუნველყოფის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნების შესაძლებლობის დაცვა, რათა შემცირდეს კაპიტალის ღირებულება. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნებისა და რეგულირებისთვის ჯგუფს შეუძლია დივიდენდების რაოდენობის დარეგულირება, რომელსაც ის აქციონერებს უხდის, აქციონერებისთვის კაპიტალის დაბრუნება, ახალი აქციების გამოშვება ან აქტივების გაყიდვა დავალიანების შესამცირებლად. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის განკარგულებაში არსებული კაპიტალია: 29,420,906 ლარი (2017: 29,876,515 ლარი).

28 ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების გაზომვები სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში გაანალიზებულია დონის მიხედვით შემდეგნაირად: (i) პირველი დონე წარმოადგენს გაზომვებს კოტირებული ფასებით (დაუკორექტირებელი), მოქმედი იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებების აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მეორე დონის გაზომვები წარმოადგენს შეფასების მეთოდებს ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემით, რომლებიც მოქმედებს აქტივის ან ვალდებულებისთვის, პირდაპირ (ანუ, როგორც ფასები) ან ირიბად (ანუ ფასებისგან წარმოქმნილი), და (iii) მესამე დონის გაზომვები წარმოადგენს შეფასებებს, რომლებიც არ ეფუძნება ბაზრის არსებულ მონაცემებს (ანუ არასაბაზრო მონაცემები). ხელმძღვანელობის მიდგომა ეფუძნება ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზაციას, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. თუ სამართლიანი ღირებულების გაზომვისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რომლებიც მოითხოვს მნიშვნელოვან კორექტირებებს, ამგვარი გაზომვა წარმოადგენს მესამე დონის გაზომვას. შეფასების ამოსავალი მონაცემების მნიშვნელოვნება მთლიანობაში ფასდება სამართლიანი ღირებულების შეფასებასთან მიმართებაში.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ იზომება სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ რომელთათვისაც სამართლიანი ღირებულება დასახელებულია. სამართლიანი ღირებულება გაანალიზებული დონის მიხედვით აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი და საბალანსო ღირებულებების იერარქიაში, რომლებიც არ იზომება სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგნაირია:

	31 დეკემბერი 2018			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
ფინანსური აქტივები				
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	630,968	-	-	630,968
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	-	-	8,887,123	8,887,123
- გაცემული სესხები	-	-	605,421	605,421
არაფინანსური აქტივები				
- მიწა და შენობები	-	-	3,588,740	3,588,740
სულ ქატივები	**630,968**	**-**	**13,081,284**	**13,712,252**
ვალდებულებები				
- სავაჭრო გადასახდელები	-	-	21,317,943	21,317,943
- სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	1,579,836	1,579,836
- სესხები	-	-	8,927,715	8,927,715
სულ ვალდებულებები	**-**	**-**	**31,825,494**	**31,825,494**

28 ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2017			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
ფინანსური აქტივები				
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,371,836	-	-	3,371,836
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	-	-	9,824,618	9,824,618
- გაცემული სესხები	-	-	775,964	775,964
არაფინანსური აქტივები				
- მიწა და შენობები	-	-	3,648,343	3,648,343
სულ აქტივები	**3,371,836**	**-**	**14,248,925**	**17,620,761**
ვალდებულებები				
- სავაჭრო გადასახდელები	-	-	6,624,147	6,624,147
- სესხები	-	-	14,878,799	14,878,799
სულ ვალდებულებები	**-**	**-**	**21,502,946**	**21,502,946**

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე და მესამე დონეების სამართლიანი ღირებულებები გამოთვლილია დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცურავი განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არ კოტირდება აქტიურ ბაზარზე, შეფასდა მათი საბალანსე ღირებულების ტოლი ღირებულებით. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება გამოთვლილია სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია ანალოგიური საკრედიტო რისკების და დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის ვადების მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სახით.

ბალანსზე ამორტიზებული ღირებულებით აყვანილი ფინანსური აქტივები. მცურავი განაკვეთის ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, როგორც წესი, მათ საბალანსო ღირებულებას წარმოადგენს. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტებისთვის გამოთვლილი სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია ანალოგიური საკრედიტო რისკების და დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის ვადების მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სახით. დისკონტის განაკვეთი გამოიყენება სახელშეკრულებო მხარის საკრედიტო რისკის მიხედვით.

ბალანსზე ამორტიზებული ღირებულებით აყვანილი ვალდებულებები. გამოთვლილი სამართლიანი ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტებისთვის სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის დადგენილი ვადებით, რომელთათვისაც კოტირებული საბაზრო ფასი არ არის ხელმისაწვდომი, გამოანგარიშდა სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია ანალოგიური საკრედიტო რისკების და დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის ვადების მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სახით. სავაჭრო გადასახდელების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მიახლოებით განსაზღვრავს სამართლიან ღირებულებებს მათი სახელშეკრულებო ვალდებულების დაფარვის მოკლევადიანი პერიოდის მიხედვით.

29 ფინანსური ინსტრუმენტების პრეზენტაცია შეფასების კატეგორიით

შეფასების მიზნებისთის ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შემდეგ კატეგორიებში: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით, (ბ) ვალის ინსტრუმენტები FVOCI-ით,(გ) კაპიტალის ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (დ) ფინანსური აქტივები ამორტიზაციის ღირებულებით. ფინანსური აქტივები FVTPL-ით ორი ქვეკატეგორიით ხასიათდება: (i) აქტივები, რომლებიც სავალდებულო წესით ფასდება FVTPL-ით და (ii) აქტივები, რომელთა დანიშნულება თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ პერიოდში განისაზღვრება. ამასთან, ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანებები ქმნის ცალკე კატეგორიას. 2017 წლის 31 დეკემბრის შეფასების მიზნებისთვის, ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, ახდენს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას შემდეგ კატეგორიებად: (ა) L&R; (ბ) AFS ფინანსური აქტივები; (გ) HTM ფინანსური აქტივები და (დ) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით (“FVTPL”). ფინანსური აქტივები FVTPL-ით იყოფა ორ ქვეკატეგორიად: (i) აქტივები, რომელთა დანიშნულება თავდაპირველი აღიარებისას განისაზღვრება, და (ii) აქტივები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც ვაჭრობისთვის განკუთვნილი. ამასთან, ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანებები ქმნის ცალკე კატეგორიას. ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი მოქცეულია დებიტორული დავალიანებების კატეგორიაში. ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება აღრიცხულია ამორტიზაციის ფასით.

30 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1 იანვრამდე

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული შედარების პერიოდში გამოყენებულმა სააღრიცხვო პოლიტიკამ განიცადა ცვლილებები ფასს 9-ს და ფასს 15-ის შესაბამისად, ქვემოთ მოყვანილი ფორმით.

30 სააღრიცხვო პოლიტიკა 2018 წლის 1 იანვრამდე (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული შედარების პერიოდში გამოყენებულმა სააღრიცხვო პოლიტიკამ განიცადა ცვლილებები ფასს 9-ს და ფასს 15-ის შესაბამისად, ქვემოთ მოყვანილი ფორმით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. მათი კლასიფიკაციიდან გამომდინარე, ფინანსური ინსრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ან ამორტიზებული ღირებულებით, როგორც ეს ქვემოთ არის აღწერილი.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია: ფინანსურ აქტივებს აქვს შემდეგი კატეგორიები: (ა) სესხები და დებიტორული დავალიანებები; (ბ) გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები; (გ) ვალდებულებების შესრულებამდე დაკავებული ფინანსური აქტივები და (დ) ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით, მოგების ან ზარალის მეშვეობით ("FVTPL"). ფინანსურ აქტივებს მოგების ან ზარალის მეშვეობით აქვს ორი ქვეკატეგორია: (i) ამგვარად აღნიშნული აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას, და (ii) რომლებიც კლასიფიცირდება სავაჭრო მიზნებისთვის დაკავებულად.

სესხები და დებიტორული დავალიანებები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, გარდა აქტივებისა, რომელთა გაყიდვაც კომპანიას განზრახული აქვს უახლოეს პერიოდში. კომპანიის სესხები და დებიტორული დავალიანებები ფინანსური პოზიციის ანგარიშგებაში მოიცავს შემდეგს: „სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები", „გაცემული სესხები" და „ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები"

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია. ფინანსურ ვალდებულებებს აქვს შეფასების შემდეგი კატეგორიები: (ა) ვაჭრობისთვის განკუთვნილი, რომელიც ასევე მოიცავს ფინანსურ წარმოებულებს და (ბ) სხვა ფინანსური ვალდებულებები. ვაჭრობისთვის განკუთვნილი ვალდებულებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, ცვლილებების ღირებულებით, რომელიც აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში წლის (ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი) იმ პერიოდში, როდესაც ისინი წარმოიქმნა. სხვა ფინანსური ვალდებულებები ფინანსური პოზიციის ანგარიშგებაში მოიცავს შემდეგს: „სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები" და „აღებული სესხები".

შემოსავლის აღიარება. შემოსავალი იზომება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით და წარმოადგენს საქონლის მიწოდებით წარმოქმნილ დებიტორულ დავალიანებას, ფასდაკლებების, დაბრუნებების და დამატებული ღირებულების გადასახადის გამოკლებით. კომპანია აღიარებს შემოსავალს, როდესაც შემოსავლის ოდენობა შეიძლება საიმედოდ შეფასდეს; როდესაც არსებობს ალბათობა იმისა, რომ საწარმოს ექნება სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი; და როდესაც კომპანიის ყველა სახის საქმიანობისას დაცული იქნა კონკრეტული კრიტერიუმი, როგორც ეს ქვემოთაა მოცემული. თუ ბარტერული გარიგების შედეგად მიღებული საქონელი ვერ ფასდება საიმედოდ, შემოსავალი ფასდება უარყოფილი საქონლის ან მომსახურების სამართლიანი ღირებულებით.

მომსახურებების გაყიდვები. მომსახურებების გაყიდვების აღიარება ხორციელდება იმ საანგარიშო პერიოდში, რომელშიც ის გაწეულია, კონკრეტული ოპერაციის დასრულების ეტაპის მითითებით, რომელიც შეფასებულია ფაქტიურად გაწეული, როგორც მთლიანად გასაწევი მომსახურებების წილის საფუძველზე

31 მოვლენები ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ

2019 წელს კომპანიამ დაასრულა ჭიათურაში აგლომერაციის ქარხნის მშენებლობა. ქარხანა ამუშავდა 2019 წლის სექტემბერში. აგლომერაციის ქარხანაში მანგანუმის დაბალფრაქციული მადნისგან იწარმოება აგლომერატი, რომელიც გამოიყენება ფეროშენადნობების საწარმოებლად.

2019 წლის პირველი ათი თვის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა და სრულად გადაიხადა დივიდენდები 22, 182 ლარის ოდენობით.

2018 წლის 24 სექტემბერს კომპანიამ ხელი მოაწერა აკრედიტივის შეთანხმებას საქართველოს ბანკთან თანხაზე 3,248,000 ა.შ.შ. დოლარის ოდენობით, -/+10% გადახრით. აკრედიტივის შეთანხმება გადაკეთდა სესხად 2019 წლის 23 იანვარს, რომლის დაფარვის ვადა გახლდათ 360 დღე, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი 6% +6 თვე LIBOR წლიურად, ოდენობა 3,103,653 ა.შ.შ. დოლარი.

2019 წლის 29 მარტს კომპანიამ ხელი მოაწერა საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებას საქართველოს ბანკთან. საკრედიტო ხაზის ლიმიტი იყო 694,850 დოლარი, დაფარვის თარიღი - 2020 წლის 27 მარტი. სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი უდრიდა წლიურ 5.4%-ს +6 თვე LIBOR წლიურად;

2019 წლის 11 ივნისს კომპანიამ ხელი მოაწერა საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებას საქართველოს ბანკთან. საკრედიტო ხაზის ლიმიტი იყო 1,305,150 დოლარი, დაფარვის თარიღი - 2020 წლის 27 იანვარი. სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი უდრიდა წლიურ 5.4%-ს +6 თვე LIBOR წლიურად;

2019 წლის 20 ივნისს კომპანიამ ხელი მოაწერა საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებას საქართველოს ბანკთან. საკრედიტო ხაზის ლიმიტი იყო 2, 430,000 ევრო, დაფარვის თარიღი - 2020 წლის 20 მარტი. სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი უდრიდა წლიურ 6.2%-ს.

31 მოვლენები ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ (გაგრძელება)

2019 წლის 29 ნოემბერს, ჰორსტ კოსტა იაჰამ (ფიზიკურიპირი) Greenfield Financial Corporation-გან შეისყიდა კომპანიის წილის 5%, 100 000 აშშ დოლარად. გარდა ამისა, ჰორსტ კოსტა იაჰამ, 27.09.2019წ კომპანიის კაპიტალში განახორციელა 3 900 000 აშშ დოლარის ინვესტიცია.

შპს ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია

მმართველობითი აღრიცხვა

შპს ჭიათურმანგანუმჯორჯიას საქმიანობის მიმოხილვა

თბილისი

2019

1. საქმიანობის განვითარების, შედეგების და მდგომარეობის აღწერა

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“ დაარსდა 2008 წელს. მისი საქმიანობის ძირითადი მიმართულებაა სხვადასხვა სახის ფეროშენადნობების წარმოება. 2009 წლიდან კომპანია აქტიურად ჩაერთო წარმოების პროცესში და ყოველწლიურად ხასიათდება მზარდი ეფექტით, როგორც წარმოების, ისე ბაზრის ათვისების და ბაზარზე საკუთარი სეგმენტის დაკავების კუთხით.

შპს „ჭიათურამანაგნუმ ჯორჯია“ აწარმოებს შემდეგი სახის პროდუქციას:

1. ფეროსილიკომანგანუმი - FeSiMn

2. ფერომანგანუმი - FeMn

3. ფეროსილიციუმი - FeSi

გარდა საქმიანობის ძირითადი მიმართულებისა, კომპანია ასევე ახორციელებს ფეროსილიკომანგანუმის საწარმოებლად საჭირო ძირითადი ნედლეულის - მანგანუმის კონცენტრატის და აგლომერატის წარმოებას.

კომპანიის მიერ წარმოებულ პროდუქციაზე განსაკუთრებული მოთხოვნაა, მსოფლიოს მასშტაბით, რაც შეეხება ქვეყნის შიდა ბაზარს, იგი ძალიან მცირეა, თუმცა კომპანიას აქაც დაკავებული აქვს გარკვეული ადგილი.

წარმოებული პროდუქციის ძირითადი იმპორტიორი ქვეყნებია რუსეთი, აზერბაიჯანი, თირქეთი, უკრაინა, ბელორუსია, კანადა. გარდა აღნიშნული ქვეყნებისა, შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“ წარმატებით ახორციელებს წარმოებული ფეროშენადნობების ექსპორტს მსოფლიოს სხვა ქვეყნებშიც, ესნია: იაპონია, სამხრეთ კორეა, ევროკავშირის ქვეყნები, აშშ, ერაყი, სასომხეთი, ყაზახეთი და სხვა.

პროდუქციის საწარმოებლად საჭირო ნედლეულის შეძნას კომპანია ახორციელებს მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნდან, ესენია: ბრაზილია, აფრიკის კონტინენტის ქვეყნები, უკრაინა, რუსეთი, ყაზახეთი, თურქეთი, ჩინეთი.

2. განვითარების გეგმა და სტრატეგია

კომპანია დაარსების დღიდან ვითარდებოდა და ეტაპობრივად ხდებოდა წარმოების სიმძლავრეების ზრდა, წარმოებისთვის საჭირო ახალი მანქანა-დანადგარების დამატების და ახალი ქარხნების მშენებლობის და/ან შეძენის საშუალებით.

კომპანიის სამომავლო განვითარების გეგმა და მისი განხორციელებისთვის საჭირო დამატებითი კაპიტალის მოზიდვის მეთოდები, წარმოების ზრდის კუთხით უცვლელია. ისევე როგორც ისტორიულად, მომავალშიც განსაზღვრულია ეტაპობრივად სიმძლავრეების ზრდა, დამატებითი მნიშვნელოვანი ფინანსური სახსრების მოზიდვის გარეშე, კომპანიის საქმიანობის შედეგად მიღებული ფინანსური სახსრების გამოყენებით.

საქართველოში ფეროშენადნობების საწარმოებლად საჭირო ნედლეულის დეფიციტის გამო, იგეგმება ნედლეულის წარმოების განვითარებაც და ამ მიზნით ახალი საწარმოების მშენებლობა, ასევე არსებული საწარმოების მუშაობის ეფექტურობის გაზრდის მიზნით, მათი გადაიარაღება თანამედროვე დანადგარებით.

2019-წელს დაგეგმილია მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი კიდევ ერთი ქარხნის მშენებლობა ქალაქ ჭიათურაში.

2019 წელს დასრულდა მშენებლობა და საცდელი ექსპლოატაციის რეჟიმშია ახალი თანამედროვე აგლომერაციის ქარხნის მშენებლობა.

ნედლეულის წარმოების განვითარების კუთხით მნიშვნელოვან დადებით შედეგს მოიტანს აგლომერაციის ქარხნის ექსპლოატაციაში გაშვება, აღსანიშნავია ისიც, რომ ანალოგიური ტიპის ქარხანა საქართველოში არ არსებობს. ამასთან აგლომერაციის ქარხანა მნიშვნელოვანია იმ კუთხითაც, რომ მისი მეშვეობით შესაძლებელია საქართველოში არსებული წარმოების ნარჩენების გადამუშავება და მისგან ფეროშენადნობების საწარმოებლად საჭირო ნედლეულის მიღება. აგლომერაციის ქარხანა, მანგანუმის კონცენტრატის გამამდიდრებელ ქარხნებთან ერთად, საშუალებას მისცემს კომპანიას გადაწყვიტოს ნედლეულის დეფიციტის პრობლემა და მნიშვნელოვნად შეამციროს ნედლეულის მარაგების შესაქმნელად საჭირო საბრუნავი კაპიტალის ოდენობასისტორიულად კომპანია ვითარდებოდა განვითარების გეგმის შესაბამისად მცირეოდენი გადახრებით. წარმოების შედეგებიც თითქმის თანხვედრაშია დაგეგმილ მონაცემებთან.

ცხრილი № 1.

წარმოების მონაცემები

წელი	პროდუქცია	ზომის ერთეული	წარმოების გეგმა	ფაქტიური წარმოება
2011	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	15,000.0	15,557.70
2012	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	20,000.0	19,612.50
2013	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	20,000.0	20,907.80
2013	ფერომანგანუმი	ტონა	1,000.0	784.80
2014	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	12,000.0	11,710.70
2014	ფეროსილიციუმი	ტონა	2,000.0	1,957.50
2014	ფერომანგანუმი	ტონა	700.0	733.80
2015	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	11,000.0	10,625.80
2015	ფეროსილიციუმი	ტონა	2,000.0	1,767.50
2015	ფერომანგანუმი	ტონა	1,500.0	1,327.80
2016	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	23,000.0	24,322.50
2017	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	20,000.0	19,837.50
2018	ფეროსილიციუმი	ტონა	500.0	523.75
2018	ფეროსილიკომანგანუმი	ტონა	17,000.0	16,225.59

3. არსებული საწარმოების მიმოხილვა

შპს „ჭიათურამანგანუმ ჯორჯიას“ გააჩნია ძირითადი პროდუქციის წარმოების ორი ძირითადი ქვედანაყოფი, ძირითადი პროდუქციის საწარმოებლად საჭირო ნედლეულის - მანგანუმის კონცენტრატის წარმოების ქვედანაყოფი, რომელიც მოიცავს 3 გამამდიდრებელ მინი ქარხანას და აგლომერაციის ქარხანა სადაც ხდება როგორც იმპორტირებული ასევე საკუთარ გამამდიდრებელ ქარხნებში წარმოებული ნედლეულისგან აგლომერატის წარმოება.

ფეროშენადნობების საწარმოებია:

1. ნახშირღელეს ფეროშენადნობთა ქარხანა.
2. ორხევის ფეროშენადნობთა ქარხანა

ნახშირღელეს ფეროშენადნობთა ქარხანა - გაიხსნა 2008 წელს, თავდაპირველად აშენდა და 2009 წელს ექსპლოატაციაში შევიდა 5 მეგავატი სიმძლავრის #1 ელექტრორკალური ღუმელი. 2011 წელს ქარხანაში დამონტაჟდა და ექსპლოატაციაში შევიდა 8 მეგავატი სიმძლავრის #2 ელექტრორკალური ღუმელი, 2012 წელს ექსპლოატაციაში შევიდა კიდევ ერთი 8 მეგავატი სიმძლავრის #3 ელექტრორკალური ღუმელი, 2013 წელს აშენდა და ექსპლოატაციაში შევიდა მექანიკური საამქრო, ხოლო 2014 წელს საჩამოსხმო საამქრო. აღნიშნულ საამქროებში ხორციელდება სხვადასხვა მეტალის დნობის და მექანიკური დამუშავების შედეგად ქარხნის ექსპლოატაციისთვის საჭირო სათადარიგო ნაწილების წარმოება. 2015 წელს ქარხანაში დამონტაჟდა თანამედროვე სტანდარტების აირგამწმენდი მოწყობილობა, რომელიც უზრუნველყოფს წარმოების პროცესში ღუმელებიდან გამოყოფილი აირების 99,8%-ით გაწმენდას. 2017 წელს აშენდა და 2018 წლის დასაწყისში ექსპლოატაციაში შევიდა დამატებით კიდევ ერთი 8 მეგავატი სიმძლავრის #4 ელექტრორკალური ღუმელი. 2017 წლის მდგომარეობით, ქარხნის წლიური წარმადობის სიმძლავრე შეადგენს 39 000 ტონას.

ორხევის ფეროშენადნობთა ქარხანა - კომპანიამ შეიძინა 2015 წელს. განხორციელდა ქარხანაში არსებული ღუმელის მოდიფიკაცია, თანამედროვე ტექნოლოგიური სიახლეების გათვალისწინებით, ასევე ქარხანაში არსებული დანადგარების სრული კაპიტალური რემონტი და მოდიფიკაცია. ქარხანაში არსებულ აირგამწმენდ მოწყობილობას, ეფექტურობის გაზრდის მიზნით დაემატა დამატებითი სექციები და შეიცვალა არსებული ფილტრები სრულად. ჩატარებული სარემონტო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, 2016 წლის ივნისის თვეში ქარხანა შევიდა ექსპლოატაციაში. ქარხანაში დამონტაჟებულია ერთი 6 მეგავატი სიმძლავრის ელექტრორკალური ღუმელი, 2017 წლის მდგომარეობით, არსებული სიმძლავრის გათვალიწინებით, ქარხნის წლიური წარმადობაა 7,200 ტონა.

მანგანუმის კონცენტრატის წარმოება - 2009 წელს ექსპლოატაციაში შევიდა მანგანუმის კონცენტრატის საწარმოებელი #1 ქარხანა, რომელიც მდებარეობს ქალაქ ჭიათურაში. 2010 წელს ექსპლოატაციაში შევიდა ანალოგიური ტიპის კიდევ ერთი ქარხანა #2. 2013 წელს ჭიათურის რაიონ სოფ. წირქვალში აშენდა და ექსპლოატაციაში შევიდა უახლესი ტექნოლიგიური დანადგარებით აღჭურვილი მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი ქარხანა #3. გამამდიდრებელი ქარხნების სიმძლავრე, ნედლეულის ტიპისა და ხარისხის მიხედვით შეადგენს 36 000 – 100 000 ტონას წელიწადში.

აგლომერატის წარმოება - 2018 წელს დაიწყო და 2019 წლის სექტემბრის თვიდან სატესტო ექსპლოატაციაში შევიდა ახალი თანამედროვე დანადგარებით აღჭურვილი აგლომერაციის ქარხანა. აგლომერაციის ქარხანაში მანგანუმის წვრილფრაქციული მადნისგან ხდება აგლომერატის წარმოება, რომელიც გამოიყენება ფეროშენადნობების ქარხნებში. ქარხნის წარმადობა შეადგენს 240 000 ტონას წელიწადში.

ცხრილი № 2.

ღუმელების მონაცემები

წარმოების ქვედანაყოფი	ღუმელი	პროდუქცია	ზომის ერთეული	სიმძლავრე წლის საშუალო წარმადობა. რაოდენობა
ნახშირღელე	ღუმელი №1	FeSiMn,FeSi,FeMn.	ტონა	6,000
ნახშირღელე	ღუმელი №2	FeSiMn,FeSi,FeMn.	ტონა	11,000
ნახშირღელე	ღუმელი №3	FeSiMn,FeSi,FeMn.	ტონა	11,000
ნახშირღელე	ღუმელი №4	FeSiMn,FeSi,FeMn.	ტონა	11,000
ორხევი	ღუმელი №1	FeSiMn,FeSi,FeMn.	ტონა	7,200
ჯამი				46,200

კომპანიაში დღეისთვის დასაქმებულია 515 ადამიანი, დასაქმებულების 95% წარმოადგენს ადგილობრივ კადრებს. კომპანიის დაარსების დღიდან დასაქმებულების რაოდენობა, წარმოების სიმძლავრეების ზრდასთან ერთად თანმიმდევრულად იზრდებოდა, წლების მიხედვით კომპანიაში დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა შემდეგია:

ცხრილი № 3

წელი	დასაქმებულების რაოდენობა
2008	45
2009	117
2010	386
2011	518
2012	526
2013	419
2014	396
2015	370
2016	398
2017	467
2018	515

4. მომავლის გეგმები:

სამომავლო განვითარების მიზნით, კომპანია გეგმავს ფეროშენადნობების საწარმოებლად საჭირო ნედლეულის წარმოების განვითარებას. ამ მიზნით იგეგმება მანგანუმის კონცენტრატის წარმოების განვითარება, კერძოდ, ქალაქ ჭიათურაში კიდევ ერთი ახალი გამამდიდრებელი ქარხნის მშენებლობა, რომელის მეშვეობითაც, ნედეულის ხარისხის გათვალისწინებით შესაძლებელი იქნება დამატებით 10 000 - დან 30 000-მდე ტონა მანგანუმის კონცენტრატის წარმოება.

კომპანიის საკუთრებაში არსებული ფეროშენადნობთა ქარხნების უნივერსალურობის გათვალისწინებით, კომპანიას შესაძლებლობა აქვს აწარმოოს სხვადასხვა სახის ფეროშენადნობები: ფეროსილიკომანგანუმი, ფერომანგანუმი, ფეროსილიციუმი. სამომავლოდ რომელიმე პროდუქტზე ორიენტირების კუთხით, კომპანია შეინარჩუნებს არსებულ პოლიტიკას და პროდუქტზე ორიენტირება მომავალშიც მოხდება ბაზარზე არსებული მოთხოვნის გათვალისწინებით.

5. კლიენტებთან ურთიერთობების გაუმჯობესების გზები:

კლიენტებთან ურთიერთობის გაუმჯობესების და ახალ პოტენციურ კლიენტებთან ურთიერთობების დამყარების მიზნით, კომპანია აქტიურად ჩართულია და მონაწილეობს საქართველოსა თუ მსოფლიოს სხვადსხვა ქვეყანაში გამართულ ყოველწლიურ კონფერენციებში, სადაც წარმოდგენილია დარგში არსებული მსოფლიოს თითქმის ყველა კომპანიის წარმომადგენლები. ამ მიმართულებით კომპანია აპირებს გააგრძელოს აქტიური ჩართულობა და ყოველთვის იყოს წარმოდგენილი ასეთ კონფერენციებზე, ხოლო მსგავსი ღონისძიების საქართველოში გამართვის შემთხვევაში გაუწიოს ფინანსური დახმარება ორგანიზატორებს კონფერენციის ორგანიზებაში. აქტიური ჩართულობა და დარგში არსებულ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის ნედლეულის მწარმოებლებთან თუ პროდუქციის მომხმარებლებთან მჭიდრო ურთიერთობა საფუძველია არა მხოლოდ შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიას“ არამედ ზოგადად საქართველოს, როგორც ფეროშენადნობების მწარმოებელი ქვეყნის ცნობადობის ამაღლების და პოპულარიზაციისთვის.

6. ხარისხის კონტროლი:

წარმოებული პროდუქციის ხარისხის კონტროლის მიზნით, შექმნილია სპეციალური ქიმიური ლაბორატორია. ლაბორატორია აღჭურვილია თანამედროვე სტანდარტების მოთხოვნის გათვალისწინებით. ლაბორატორიას საქართველოს აკრედიტაციის ეროვნული ცენტრის მიერ ISO 17025:2010-ის სტანდარტის შესაბამისად, მინიჭებული აქვს აკრედიტაცია და აკრედიტაციის ორგანოს მიერ ხორციელდება ასევე პერიოდული კონტროლი. (აკრედიტაციის მოწმობა GAC-TL-0120). პროდუქციის წარმოების პროცესში, ყოველდღიურად - დღეში რამდენჯერმე ხდება წარმოებაში ჩაშვებული ნედლეულის და მიღებული პროდუქციის ხარისხის ლაბორატორიული ანალიზი, რისი მეშვეობითაც მინიმუმამდეა დაყვანილი პროდუქციის ხარისხის მცირე გადახრის რისკიც. ხარისხის კონტროლის მაღალი სტანდარტის გათვალისწინებით, კომპანიას მსოფლიო ბაზარზე დამკვიდრებული აქვს სტაბილური და ხარისხიანი პროდუქციის მწარმოებლის რეპუტაცია.

7. სასაქონლო ნიშნები და პატენტები:

2009 წლიდან, მსოფლიო ბაზარზე ხარისხიანი და სტაბილური პროდუქციის მიმწოდებლის რეპუტაციის ჩამოყალიბების შედეგად, ფეროშენადნობების მწარმოებელთა და ფეროშენადნობი პროდუქციის მომხმარებელთა დარგში, კომპანია მსოფლიოს მასშტაბით მაღალი ცნობადობით სარგებლობს. კომპანიის სახელის და სავაჭრო ნიშნის არასანქცირებული გამოყენების თავიდან არიდების მიზნით, კომპანიას საქპატენტში რეგისტრირებული აქვს სავაჭრო ნიშანი შესაბამისი ტექსტობრივი და ვიზუალური გამოსახულების სახით.

რეგისტრირებული სავაჭრო ნიშნის ვიზუალური გამოსახულება:

CHIATURMANGANUM GEORGIA
Georgian Ferroalloys

8. გარემოზე ზრუნვა

კომპანიაში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა გარემოს დაცვის საკითხების მოწესრიგებას. კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკის მიხედვით, კომპანია კანონმდებლობით დადგენილი წესით ახორციელებს გარემოზე ზემოქმედების მონიტორინგს. კომპანიის საკუთრებაში არსებული საწარმოების ექსპლოატაციაში გაშვება ხდება მხოლოდ შესაბამისი გარემოეზე ზემოქმედების ანგარიშის და ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის ანგარიშის მომზადების და სათანადო წესით შეთანხმების შემდეგ. გარემოზე მავნე ზემოქმედების თავიდან აცილების მიზნით, ფეროშენადნობ საწარმოებში დამონტაჟებულია უახლესი სტანდარტების აირგამწმენდი მოწყობილობები და ევროპული წარმოების ფილტრები. აირგამწმენდი მოწყობილობების მუშაობა მთლიანად ავტომატიზებულია და რაიმე ხარვეზის არსებობის შემთხვევაში ავტომატურად ხდება ქარხნის გათიშვა. უახლესი

ტიპის მოწყობილობების გამოყენება საშუალებას იძლევა თითქმის 100%-ით გამოირიცხოს გაუთვალისწინებელი შემთხვევების შედეგად გარემოზე მავნე ზემოქმედება.

9. დასაქმებულთა ჯანმრთელობაზე და უსაფრთხოებაზე ზრუნვა

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიას“ საკუთრებაში არსებული ქარხნებში დასაქმებული პირების შესასრულებელი სამუშაო, წარმოების სპეციფიკიდან გამომდინარე წარმოადგენს მომატებული საფრთხის შემცველ სამუშაოს. ამის გათვალისწინებით, კომპანიაში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა შრომის უსაფრთხო პირობების დაცვას. ქარხნებში ყველა პოზიციაზე დასაქმებული პირებისთვის შემუშავებულია შესაბამისი შრომის ინსტრუქციები. ქარხანაში სამუშაოს დაწყებამდე ყველა პირი გადის სპეციალურ სწავლებას და მხოლოდ ამის შემდეგ დაიშვება სამუშაო ადგილზე. გარდა ამისა, დადგენილი პერიოდულობით ხდება თანამშრომელთა გადამზადება შრომის უსაფრთხოების საკითხებში. ყოველი სამუშაო დღის დაწყების წინ დასაქმებულები გადიან სპეციალურ ინსტრუქტაჟს შრომის უსაფრთხოებაში. საწარმოების შენობებში განთავსებული ხანძარსაწინააღმდეგო ინფრასტრუქტურა. კრიზისულ სიტუაციების მართვაზე შესაბამისი უფლებამოსილებები გადანაწილებული აქვთ სამსახურების და/ან შესაბამისი ჯგუფის ხელმძღვანელებს. ამასთან კომპანიაში შრომის უსაფრთხოების პირობების დაცვის მონიტორინგის და კონტროლის მიზნით გამოყოფილია სპეციალური საკადრო ერთეულები.

10. კომპანიის სტრუქტურა:

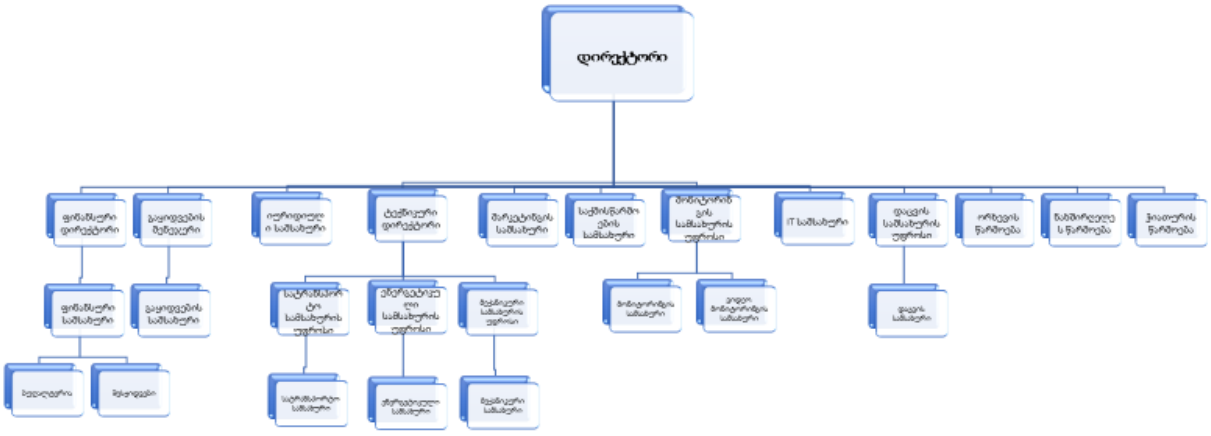
შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯიას“ 100% წილის მფლობელია საერთაშორისო ბიზნეს კომპანია - Greenfield Financial Corporation, პარტნიორის უფლებამოსილება განსაზღვრულია წესდებით, რომელიც წარმოადგენს საჯარო დოკუმენტს.

2019 წლის 29 ნოემბერს, ჰორსტ კოსტა იაჰამ (ფიზიკურიპირი) Greenfield Financial Corporation-გან შეისყიდა კომპანიის წილის 5%, 100 000 აშშ დოლარად. გარდა ამისა, ჰორსტ კოსტა იაჰამ, 27.09.2019წ კომპანიის კაპიტალში განახორციელა 3 900 000 აშშ დოლარის ინვესტიცია.

კომპანიის მართვის სტრუქტურა შედგება ჰორიზონტალური და ვერტიკალური ხაზით დაკავშირებული ქვედანაყოფებისგან. სტრუქტურული ქვედანაყოფი ექვემდებარება კომპანიის დირექტორს ან შესაბამისი მიმართულების კურატორ დირექტორის მოადგილეს.

ნებისმიერი სტრუქტურული ქვედანაყოფისთვის ყალიბდება შესაბამისი პროცედურული დოკუმენტაცია, რომლითაც განისაზღვრება ქვედანაყოფის და მასში შემავალი პირების უფლება-მოვალეობები და მათი საქმიანობის ინსტრუქცია.

კომპანიის სტრუქტურა გამოიყურება შემდეგი სახით:

კომპანიის პარტნიორთა კრების უფლებამოსილება და უფლებების განხორციელების წესების მიმოხილვა:

კომპანიის 100% წილის მფლობელს წარმოადგენს საერთაშორისო კომპანია greenfield financial corporation. პარტნიორის უფლებამოსილება განსაზღვრულია კომპანიის წესდებით, რომელიც წარმოადგენს საჯაროდ გამოქვეყნებულ დოკუმენტს.

11. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

ცხრილი № 4

გაყიდვების მონაცემები

წელი	პროდუქცია	რეალიზაცია ლარი	თვითღირებულება ლარი	მარჟა % პროდუქციის რეალიზაციიდან
2013	ფეროსილიკომანგანუმი, ფერომანგანუმი.	36,257,975.6	21,64,297.3	40.4%
2014	ფეროსილიკომანგანუმი, ფეროსილიციუმი,ფერომანგანუმი	37,518,190.5	22,596,621.8	39.7%
2015	ფეროსილიციუმი	6,974,671.54	4,542,145.30	34.9%
2015	ფერომანგანუმი	3,971,655.50	2,256,060.,50	43.2%
2015	ფეროსილიკომანგანუმი	15,869,675.30	12,033,165.70	24.2%
2016	ფეროსილიკომანგანუმი	36,970,739.00	30,150,334.44	18.45%
2016	ფეროსილიციუმი	2,061,784.00	1,778,620.00	13.73%
2017	ფეროსილიკომანგანუმი	60,508,399.00	35,604,687.27	41.16 %
2018	ფეროსილიკომანგანუმი	46,403,793.00	32,088,952.84*	30.85%

**მთლიანი თვითღირებულებიდან 846,136 ლარი წარმოადგენს, ინკოტერმის მიხედვით გათვალისწინებულ ტრანსპორტირების ხარჯს. რომელიც გაწეულია ინკოტერმით დანიშნულების ადგილამდე პროდუქტის მისატანად.*

ცხრილი № 5

გაყიდვების მონაცემები

წელი	პროდუქცია	რეალიზაცია, რაოდენობა ტ.	რეალიზაცია თანხა ლარი	წლის საშუალო ფასი /ტონაზე
2013	ფეროსილიკომანგანუმი	17,435.50	36,257,975.60	2,079.57
2014	ფეროსილიკომანგანუმი	16,485.40	37,518,190.50	2,275.80
2015	ფეროსილიკომანგანუმი,	7,843.55	18,606,078.55	2,372.15
2015	ფეროსილიციუმი	2,235.40	6,974,671.54	2,620.10
2015	ფერომანგანუმი	1,180.87	3,971,655.50	2,430.30
2016	ფეროსილიკომანგანუმი	21,011.00	36,970,739.00	1,760.59
2016	ფეროსილიციუმი	842.00	2,061,784.00	2,448.67
2017	ფეროსილიკომანგანუმი	22,201.82	60,508,399.00	2,725.38
2018	ფეროსილიკომანგანუმი	15,203.20	46,403,793.00	3,052.24

12. ძირითადი რისკები და მისი პრევენციის გზები

კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით შესაძლო რისკებს წარმოადგენს:

- პროდუქციაზე და/ან ნედლეულზე ფასების ცვლილება;
- ბაზარზე მოთხოვნის შემცირება;
- ლარის კურსის ცვლილებები;

კომპანიის წინაშე არსებული რისკების პრევენციის მიზნით, კომპანიაში მიმდინარეობს აღნიშნული რისკების მუდმივი მონიტორინგი რათა მყისიერად მოხდეს რისკების თავიდან არიდების შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

მსოფლიო ბაზარზე ფასების ცვალებადობით შესაძლო ზიანის თავიდან არიდების მიზნით, კომპანია ნედლეულის შესაბამისი პარტიის შეძენისას, კომპანიის მენეჯმენტი პარალელურად მუშაობს ნედლეულით მისაღები პროდუქციის გაყიდვის კონტრაქტების გაფორმებას მინიმუმ იმ ოდენობით, რაც გადაფარავს ნედლეულის შესაბამისი პარტიის და მისი გადამუშავების ღირებულებას. აღნიშნული მიდგომის შედეგად, მინიმალიზებულია, პროდუქციაზე ფასების მნიშვნელოვანი შემცირების პირობებშიც ზარალის მიღება.

რაც შეხება ბაზარის გაჯერების და ბაზარზე მოთხოვნის შემცირების რისკს, კომპანია აღნიშნულს უმკლავდება საკუთარი ქარხნების უნივერსალურობის შედეგად. კომპანიას მარაგში მუდმივად აქვს სხვადასხვა სახის და ხარისხის პროდუქცია, რათა მოთხოვნის

არსებობის შემთხვევაში დააკმაყოფილოს მომხმარებელი. ამავდროულად ბაზარზე ამა თუ იმ სახის პროდუქციაზე მოთხოვნის არსებობის შემთხვევაში კომპანია მოკლე დროში ახორციელებს წარმოების გადართვას სხვა სახის პროდუქციაზე. შესაბამისად ბაზრის მუდმივი მონიტორინგით და ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი პროდუქციის წარმოებით მინიმალიზებულია ეს რისკიც.

ლარის კურსის ცვალებადობა არ ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას კომპანიის ფინანსურ მაჩვენებლებზე, რადგან პროდუქციის თითქმის 100% გადის ექსპორტზე და შესაბამისად კომპანიას შემოსავალი უცხოურ ვალუტაში აქვს, ამასთან პროდუქციის თვითღირებულების დაახლოვებით 60%-ს იმპორტირებული ნედლეული შეადგენს. აქედან გამომდინარე კომპანიის ფინანსური მაჩვენებლებზე დიდ გავლენას ლარის კურსი არ ახდენს. ეროვნულ ვალუტაში გასაწევ ხარჯებს, ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსი ისტორიულად ძირითადად უარყოფითი ზრდით ხასიათდება, ამდენად შემოსავლის უცხოურ ვალუტაში არსებობის პირობებში, ეროვნული ვალუტის კურსის უარყოფით ცვლილებას, კომპანიისთვის მნიშვნელოვანი უარყოფითი შედეგებს არ გამოიწვევს.

სამუშაოს სპეციფიკური ხასიათის გამო, ფულადი სახსრების შემოდინება კომპანიისთვის ფინანსური რისკების თვალსაზრისით ძალიან მგრძნობიარე საკითხია. ფულადი სახსრების არასაკმარისი შემოდინების გამო მიმდინარე ვალდებულებების დაფარვა შესაძლოა პრობლემური გახდეს. ზემოაღნიშნული რისკის დაზღვევის მიზნით, კომპანიამ შეიმუშავა საკმაოდ ფრთხილი პოლიტიკა, კერძოდ: მნიშვნელოვანი კაპიტალური ხარჯების დაგეგმვა ხორციელდება მხოლოდ კომპანიის საკუთრებაში არსებული საკუთარი თავისუფალი სახსრების მობილიზაციის ხარჯზე და შესაბამისად, ზემოაღნიშნული რისკი, კაპიტალური ხარჯების თვალსაზრისით არ არსებობს რაც შეეხება სამუშაო აქტივების დაფინანსების წყაროს, ამ მხრივ კომპანია ყოველთვის განიხილავდა საკუთარი სახსრების გარკვეულ ნაწილს. კომპანია ნედლეულს დიდ მარაგს ყიდულობს ძირითადად საბანკო პროდუქტების გამოყენებით. ამ მიზნით მან წინასწარ მოაწერა ხელი ბანკებთან საერთო საკრედიტო ხელშეკრულებას, რაც აღემატება ნედლეულის საჭირო რეზერვების მაქსიმალურ დაფინანსებას. სამუშაო ნედლეულის შესყიდვისთვის საჭირო საკრედიტო პროდუქტის გარდა, კომპანიამ ასევე გააქტიურა საკრედიტო ხაზი რამდენიმე მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით გაუთვალისწინებელი შემთხვევებისთვის, რომლითაც ხდება მიმდინარე ვალდებულებების დაფარვა, სახსრების მოსალოდნელი შეფერხების შემთხვევაში. ფულადი სახსრების შემოდინების კონტროლს ახორციელებს კომპანიის ფინანსური სამსახური და დაგეგმილი ფულადი სახსრების შემოდინების თუნდაც მცირე გადახრის შემთხვევაში, კომპანიის ფინანსური დირექტორის მოთხოვნით. დაუყოვნებლივ ინიშნება დირექტორატის რიგგარეშე სხდომა ფულადი სახსრების კონტროლის მიზნით და მოსალოდნელი ხარჯების დაფარვისთვის საჭირო დაფინანსების წყაროების იდენტიფიცირების მიზნით. კომპანიაში პერიოდულად (თვეში ერთხელ) დირექტორატის გაფართოებული შეხვედრები იმართება , რომლის დროსაც დეტალურად არის გაანალიზებული მომდევნო პერიოდში საჭირო თანხები, კომპანიის გაყიდვების პოლიტიკა იდენტიფიცირდება სახსრების საჭიროების შესაბამისად. აგრეთვე ხორციელდება ფულადი სახსრების შემოდინების შესრულების გეგმის მონიტორინგი და გარკვეული კორექტირებები საჭიროების შემთხვევაში.

ისტორიული მონაცემების საფუძველზე, კომპანიის პოლიტიკა ეფექტურია ფინანსური რისკების თავიდან აცილების თვალსაზრისით. იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანია სწრაფად განვითარდა დამატებითი მნიშვნელოვანი ინვესტიციების გაზრდის გარეშე,შესაბამისად, დაგეგმილია იგივე პოლიტიკის გაგრძელება მომავალში.

6 დეკემბერი 2019წ.

მამია ბერიძე

დირექტორი